

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Epilogus.

Budapest, február 17.

(v.) Egan-ügy tehát nincs. Zsidókérdés sincs. A munkácsi incidenst elintézte szerencsésen és tapintatosan Darányi miniszter felszólalása és a lovagias nyilatkozat, amelyben Egan Ede ur férfiassan beismeri, hogy hibázott, s elégtételt ad azoknak, akiket szándék nélkül megbántott. Bizvást napirendre térhetünk tehát az egész dolog felett. A mód, ahogy elintéződött, méltán kelt közmegelegedést. Megnyugtatta azokat is, akik a felekezeti békét féltették tőle, s azokat is, akik a rutén akció folytatásának sikere miatt aggódtak. A földmivélsügyi miniszter mai beszéde után szó sem lehet többé sem magyar királyi antisemitizmusról, sem arról, hogy a felvidék gazdasági és társadalmi bajainak orvoslása ez incidens következtében bárminő fennakadást szenvedjen.

A kormány fennen hirdette ma ismét, hogy a jogegyenlőség elvi alapján szilárdul áll, a vallásközi béke minden megbolygatását a legélesebben elítéli s programjához hiven, amelyen a kérlelhetetlen szabadelvűség szelmele vonul végig, hatalmának egész súlyával kézi sikra szállani a felekezeti sáncaiban lappangó reakció ellen. A liberális közvélemény örvendező megnyugvással fogadja ezt a világos, őszinte nyilatkozatot. Akit még ez sem elégít ki, az nem hive, hanem betege a liberalizmusnak. A rémlátókat pedig, akik elől a tulajdon lelkük káprázatai fedik el a kézzelfogható valóságot, meggyőzni amugy sem lehet: azokat gyógyítani kell.

Eszünkbe se jut tehát, hogy megvédjük Széll Kálmánt a felekezeti reakció, vagy ennek legsajátosabb megjelenési formája: az antisemitizmus gyanuja ellen. A Deák Ferenc

politikai iskolájából került ki a kormányelnök. Az Eötvös József, az Andrássy Gyulák, Horvát Boldizsárok légkörében nőtt fel, az ő szellemükkel szívta magát teli fogékony lelke, mikor ifju éveiben neki indult a politikai pályának. S ideáljai is ezek a nemes alakok maradtak; szellemének irányát, kedélyvilágának tartalmát az ő tanításaikból, az ő példájukból merítette. Ők voltak manuductorai, mikor első lépéseit a közéletben megtette; s az ő emléküik sugalmazza kormányzati működését most, hogy érett férfikorban — a viszonyokból folyó erkölcsi kényszer nyomása alatt — kénytelen volt az államhatalam gyepelőit a kezébe venni. Ki meri róla feltételezni, hogy Deák Ferenc, Andrássy Gyula, Eötvös József, Horvát Boldizsár hagyományaitól el tudna szakadni? Ki mer ilyesmit feltételezni az ő jelleméről? Ki mer ilyet hinni az ő izléséről? S ugyan mért tagadná meg multját? Feltéve, hogy lelkét megszállta volna hirtelen egy opportunistá roham, melyik haszon volna az, amely a felekezeti reakció táborába csábíthatná? Oly csekély talán a többség, amely kormányzatát támogatja, hogy nem nélkülözheti a retrográd törekvésük segítségét? Avagy annyira unott dologgá vált immár Magyarországon a szabadelvűség, hogy kényelmesebbnek tetszhetik a kormányzat szellemének a reakció lejtőjére való átköltöztetése?

Fölösleges érvelés! Nincs ebben az országban épeszű ember, aki Széll Kálmántól akár remélné, akár aggódva várná a szabadelvű iránytól való elhajlást. Olyanok igenis akadnak, akik terjeszteni próbálják ezt a gyanút, aggodalmas arkifejezés mögé bujtatva furfangjukat. Ismerjük mi jól ezt a forrást. Ugyanerről az oldalról adatott ki most egy éve az a jelszó, hogy az akkor dűledező kormány-

zattal összeomlik majd a magyar alkotmányosság is. És ugyanonnan indult ki azóta az a rémitgetés is, hogy ezental a nemzetiségek kerekednek majd a magyar államiság fölé. Akik nélkülözhetőkké váltak, ilyen módon szeretnék elhíttetni a közvéleménnyel nélkülözhetetlenségüket, Lázás buzgósággal kongatják a vészharangot, hogy ijedség támadjon s az ijedség nyomán zavar s e zavarban a fejevesztett magyar nemzet ismét elfogadja az ő uralmukat. Kárba vesztett fáradság! A szabadelvű közvélemény nyugodtan halad tovább a maga útján s ügyet se vet a félrevert harangok kongására; — azt hiszi, mulatnak a sekrestyések és hagyja őket mulatni. És jól tudja, hogy a Széll Kálmán liberalizmusának van multja, nagy és dicsőséges sugárzásu multja, amely kötelez. És ezt tudja, nem tántorodik meg derült bizalmában. Meg van az egész nemzet győződve, hogy Széll Kálmán egyéniségétől elválaszthatatlan a rendületlen szabadelvűség s hogy kormányzatának ez marad mindvégig az irányítója.

Visszakanyarodva már most a szerencsésen és véglegesen befejezett incidenshez, örömmel konstatáljuk, hogy a rutén akciónak épp oly kevésbé lesz kára belőle, amint nem ártott a liberalizmusnak. Folytatódni fog az ország északi részében az a gyógyítási folyamat, amelynek sikeres befejezéséhez annyi társadalmi, gazdasági és nemzeti érdek fűződik. Folytatódni fog azzal az eréllyel, amelyet a nagy feladat megkövetel és a nélkül a felekezeti elfogultság nélkül, amely meghusztaná a várt eredményt. Az a boldogtalan proletártömeg, amely Galiciából odaözönlött, magával hozva erkölcsi nyomorék-ságát és buta babonáit, maga is megéri majd, hogy ami most ellene látszik intézettnek, voltaképp reá nézve lesz a legüdvö-

T Á R C A.

Beato Angelico.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Pekár Gyula.

San-Marco.

Nem ismerjük mi többé az ilyen lelkeket, az ilyen lilomtisztá, ártatlan lelkeket... de hogy is ismerhetnénk? Édes istenem, hisz oly csodásan régóta nincsenek többé ilyen emberek a földön! Olyan réges-régóta, hogy nekünk ma már mesének tetszik az életük, valami hübjós tündérmesének, amelynek gyermekképzeteitünk aranyozták be egykor a romlatlanság angyali varázsával. És higgyék meg: gyermekeké kell lennünk ismét, szófogadó jó gyermekeké, hogy ezt a tiszta életet átértsük s benne gyönyörködhessünk. Hinnünk kell mindabban, amiben akkor hittünk, s amit azóta olyan szomorú diadallal megtagadtunk. Hogy isten jó s megjutalmazza az igazakat s megbünteti a rosszakat, hogy van a világon romlatlan tisztaság s olyan ártatlanság, ami fehér, mint a Hófehérke köntöse... Hogy az emberek voltaképp mind szófogadó és jó iskolás gyerekek, akik félnek a virágástól s hogy ha akad is köztük rossz, előbb-utóbb észére tér s exámenig megjavul az mind... Azonfelül hinnünk kell egy esomó véletlen és csudálatos eseményben, melyekkel a hü tanító bácsi, a Gondviselés, a jó végeles diadalát igazgatja. Ma már, mióta felnőtünk, nyomukat se látjuk ezeknek, de bezeg, mikor Árgirus királyfi-val mentünk a Rézerdőn át!... Ah istenem, de szép is volt az, mikor még olyan egyszerűnek tetszett a világ: jónak lenni és hinni ebben a jóban! Azóta a tapasztalat gunyos és szkeptikus szavakkal firkálta tele lelkünk fehér lapját: nem

hiszünk mi már többé semmiben, — nemcsak a jóban, de még a rosszban sem... No de feledjük egy pillanatra mindezeket, legyünk gyermekeké, olyannak, mint ő, ki messze a világtól egy lilomtisztá álomban álmolta át életét: Beato Angelico.

Beato Angelico! Csudásan hangzik nekem ez a név: ha hallom, mintha a paradiesom ezüst esengettűit hallanám... Hárfázó, szelid szőke angyalok zenéje, valami altatóan édes égi muzsika játszik képzelettel és olyan sajátságosan tiszta fény kápráztat el, amelynek aránya nem e földről való. Minden földi szín álmatagon fakul el ebben a fényben. Én szintugy érzem, valami boldog szédület fog el s behunyam a szemem... Nem ismerjük mi többé az ilyen lelkeket. Régóta, — hétszáz esztendeje, nincsenek többé ilyen emberek a földön. Akkor élt ide lent utóljára, mikor a szelid umbriai próféta, assisi Szent Ferenc a lilomokkal s pasirtákkal beszélgetett s az erdei fenevadakat tanítá imádkozni, — mikor a Pater Seraphicus megtudta a nagy titkot s mosolygva kiáltá világgá felfedezését: „Emberek! hisz isten jó és szeret bennünket! Hisz nem kell rettegni tőle, hanem ujjongó örömmel kell szeretni őt!” Nagy dolog volt ez a középkor pokla után ő fedezte fel ismét a mennyországot. És leirhatatlan öröm fogta el a világot. A Renaissance ifju lelkei paradiesomi ártatlanságra ébredtek a középkori álom után. Mert higgyék meg, ott a dolog egyszerű títka, hogy százifjak voltak ezek a lelkek, — hisz csak az ifjuság képes erre az ihletett tisztaságra, erre a rajongó ártatlanságra... „Gaudentes in Domino”: „az Urban örvendezőknek” hívták őket, mert szelidek és igénytelenek valának, mint Jézus és boldogan ujjongók, mint az ő lelki szegényei. És övék is lett a mennyeknek országa, — még ide lent a földön... Beato Angelico volt közöttük az utolsó: elkésve testvéreitől, kétszáz évvel a Pater Seraphicus halála után ez az utolsó misztikus cellája mélyéről még

látta, — s ő volt az utolsó, aki látta a mennyek országát. És az az érdeme, hogy égi látományát meg is festette. Egy kisebb Szent Ferenc volt ő, aki festeni tudott.

És mi, egy késő század szomorubb gyermekei, kik hitetlen-öregén jövünk már a világra, esodálkozva, tán irigyen pillantunk vissza az ihletett tisztaság, a rajongó ártatlanság ez örök ifjuságára. Rejtelem az nekünk... Tanultabbak, haladottabbak, de én istenem olyan öregek vagyunk mi! A századokom át átöröklött csalódások, kételyek, hitelenségek és fásasztó filozófiák mennyi odaragadt ruháját kellene letépní modern énünkről, hogy lelkünket kihámozhassuk s olyanokká legyünk, mint a kora Renaissance derűs halhatatlanai!... Amit észzel és öntudatossággal meg lehet érteni, megértjük mi mindazt, csak ott hagy el az erőnk, ahová szív kellene: rajongás és öntudatlanság! A vallás? Amilyen sokfélék annak a megnyilatkozási formái, elemezzük és magyarázzuk mi azokat mind. Értjük a VII. Gergely harcias hitét s a III. Ince isteni helytartói voltát, magyarázzuk a Szent Tamás dogmáikáját s a Loyola vakhevét, sőt az inkvizíció rettenetes buzgalmát is, — hogy van az, hogy csak a Szent Ferenc s az Angelico egyszerű, lilomtisztá hite rejtély előtünk? Hát azért, mert náluk a vallás esszenciájánál vagyunk s mert a legnagyobb dolgok nagyon egyszerűek. — olyan egyszerűek, hogy mentől összetesebb az eszünk, annál kevésbé értjük őket... Ezért igyekezzünk gyermekeké lenni s első imádságunk jusson eszünkbe, most hogy a firenzei San Marco kolostorba megyünk Beato Angelicohoz.

Higgyék meg, nem mese az, amit a kolostori csudás békéről, ihletett magányról beszélnek az emberek. Valami nagy titok van ebben a világtól való elszakadásban, valami óriási erő ebben a tökéletes lemondásban, reménytelen

sebb. A további bevándorlások megakadályozása gátat vet ama területen a pauperizmus továbbterjedésének. Akik már itt vannak, azokra nem nehezedik ezúttal az utánuk tóduló versenyre; s tehát megszűnik az ok, amely eddig fokozta nyomorukat s elvetemültségüket. Az a *numerus clausus*, amely a bevándorlási tilalomból keletkezik, így nemcsak a rutén népre lesz áldás, hanem az ott már megtelepedett zsidóhitű jövevényekre is. S a további beáradások megszüntével emelkednek a rutének érdekében folyó gazdasági akciók sikerének esélyei is. Azt jelenti ugyanis a határozat, hogy az eddig elért s ezúttal elérendő eredményeket új jövevény-hadak nem fogják megtámadhatni. Mert amilyen mértékben folyik a rutén nép gazdasági bajainak orvoslása, ugyanolyan mértékben kell a bevándorolt proletár-tömegek szociális állapotának és erkölcsi mivoltának is átalakulni. Ha nem szípolozhatják ki tovább az őslakoságot, más jövedelmi források után kell látnia annak a tömegnek. Szakítania kell az uszorával és a fraudulozus kenyérkereset egyéb fajaival s meg kell tanulnia a földművelést és a különböző mesterségeket. Így aztán átalakul az élődi lény produktív emberré s a társadalom hasznos tagjává. De ugyanez a folyamat meg is magyarosítja nyelvben és érzésben a nyomorult teremtséket. Mert hogy hasznos munkára adhassák magukat, előbb szakítaniok kell vallási fanatizmusuknak buta babonáival. Ilyen révén aztán meglazul a lelki kapcsolat közöttük és a csodarabbik közt, akik már abban is istentagadást látnak, ha híveik a héber nyelven és a náluk divó romlott-német zsargonon kívül valamely más nyelvet megtanulnak. Lassankint elszakadnak magyarul nem tudó vallásaitól is és felkeresik a magyar állami iskolát, amely a valódi kultúrával együtt a magyar nyelvet és a nemzeti érzést is beléjük plántálja.

A második nemzedék már produktív munkát fog üzni s a harmadik már szívben és nyelvben magyarrá lehet. Ime a rutén akció tulajdonképpen üdvöt hoz annak a szerencsétlen proletariátusnak is. Leoldja róla a tudatlanság s az erkölcsi züllés bilincseit s méltóvá teszi arra, hogy jogosan élvezze a politikai szabadságot e drága hazában, amelyvel eddig sanyaru multjánál fogva csak visszaélni tudott. A humanizmusnak és a

nemzeti fejlődésnek nagy és szent munkája ez. Sikerét hön óhajtja e hazának minden hű fia.

A budgetvita.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 17.

A munkácsi incidens be van fejezve.

Örömmel kell ezt följegyezni ezen a helyen, mert csak látni kellett a t. Házat, mennyire át meg átitatta egész hangulatát a munkácsi incidens izgalma. A budgetvitából egyszerűen kárba veszett az egész mai nap, amelynek két nagy beszéde pedig más időkben okvetlenül foglalkoztatta volna a parlamenti elméket. Mert úgy a Ruffy Pál erős közgazgatási elmélkedése, mint a Major Ferenc egészséges ideákban bővelkedő közegészségügyi kritikája kihívta volna más napon a figyelmet. De ma nem. Ma a kedélyeket csak az a hír foglalkoztatta, hogy Darányi Ignác földművelési miniszter jelentést fog tenni az Egan Ede munkácsi beszédéről s az egész ügynevezett Egan-ügyről.

A folyosón már az ülés előtt megindult a suttogás:

— Napirend előtt fog nyilatkozni.

Egyesek látták, hogy a miniszter tanácskozott Rosenberg Gyulával s ezek a „jobb informáltak” tudni vélték azt is, hogy a miniszter nyilatkozatára nyomban reflektálni fog Rosenberg Gyula. De se az informáltak, se a jobban informáltak nem jártak helyes nyomon. Mert a miniszter nem nyilatkozott az ülés elején s amikor nyilatkozott, akkor arra nem reflektált se Rosenberg Gyula, se senki más. Ha csak azt az általános nagy helyeslést, az osztatlanul eláradó tetszést nem akarja valaki annak venni, hogy mégis csak reflektáltak a Darányi beszédére. Mert a tetszésben és éljenzésben, az általános nagy megnyugvásban nem volt hiányosság.

Az incidensre egy óra tájban került sor. Akkor már élénk várakozásban sürgött a t. Ház. Darányi Ignác némi kis izgatottsággal ült a helyén, köröskörül pedig figyelmes némasággal helyezkedett el a hallgatóság.

Az elnök jelezte a miniszter beszédét, Darányi fölemelkedett. A völgyön keresztülzugott: — Halljuk!

A t. Ház úgy képzelte, hogy a miniszter szavát fogja hallani. De csak a hangját hallotta, mert a miniszter előbb Egan Ede hosszabb írott

jelentését olvasta fel a törvényhozásnak. S ez a jelentés, melyet alább egész terjedelmében közlünk, igen kedvező hatással volt. Egyik-másik passzus nyomán erős helyeslés hangzott fel, bár ezek a helyeslések eleinte majdnem úgy tüntek fel, mintha egymással akarnának mérkőzni.

Mikor ugyanis a bevándorló proletárok ellen való védekezés szükségét hangoztatta a jelentés, az egész Ház egyhangulag mondta rá:

— Helyes!

De amikor ugyancz a jelentés meghozta Egan ur beismerését, hogy ellentétbe helyezkedett a kormány általános politikájával és ellentétbe helyezkedett a földművelési miniszter direkt utasításával is, — akkor már csak a szabadelvű párt helyeselt. A többi, s legkivált a néppárt, rendkívül hallgatott. Itt tünt fel a helyeslések mérkőzése és Rosenberg Gyula át is kiáltott:

— Tessék most is helyeselni!

De onnan azt felelék vissza:

— Megrendelésre nem helyeslünk!

Voltaképpen pedig kitűnt később, hogy a helyeslések szép harmóniában megférhettek volna egymás mellett. Mert Egan Ede jelentése, nemkülönben a miniszter határozott és föltétlenül liberális nyilatkozata igazán mindenkét egyaránt kielégíthetett s azt a szerencsétlen munkácsi incidens leűlyesztette a jelentéktelenség homályába, ahonnan talán kár is volt néhány napra kiemelni. Mikor Egan Ede a miniszterhez intézett jelentésében beismeri, hogy a vita hevében ellentétbe helyezkedett a kormány liberális politikájával s amikor kijelenti, hogy távol volt tőle még a szándék is, hogy egy bevett felekezettel sérteni akarjon — akkor ez kielégíthette a minisztert. Mikor pedig a miniszter még hozzátesszi, hogy a számára kiesiny magyar nemzet életét gyökerében támadná meg, aki a megosztás politikájának próbálna sarvakat adni és hogy ez a kormány elejét fogja venni minden olyan felfogásnak, mintha a végrehajtott közegok saját szakállukra külön politikát csinálhatnának: — akkor ez megnyugtathatja a szabadelvű közvéleményt is. Valaki elszólta magát, ezt a hibáját elismerte — ez az egész. Még csak incidens se volt. Csak buborék.

S az is elpattant. A magyar törvényhozás pedig a maga erejttségének adta jelét, mikor a kormány határozott nyilatkozatát egyhangu helyesléssel, de szó és megjegyzés nélkül vette tudomásul. Mire is a sok szó? Mikor a kormány messzehallhatóan mondja, hogy: „a számára kiesiny magyar nemzet életét gyökerében támadná

elhagyatottságban. Mintha csak maga a halál misztériuma kísértene meg a szerzetesi élőhalálban; megdöbbenő erővel csábít, vonz az, akár a veszedelem... Sok a mese azokról, akik turistáként pusztán látogatásba mentek valamely kolostorba s egyszerre maguk se tudták hogyan, de mindörökké ott maradtak... Bizonyára vannak közönséges lelkek, akik mindenütt közönségesek maradnak, de én bevallom, hogy azok a kiválóbb szerzetesek, akikkel én kolostorokban beszéltem, mély benyomást gyakoroltak rám. E durva, fehér esuhás karthauziaknak olyan titokzatos derű, olyan végtelen béke volt a szemében... Látszott rajtuk, milyen mélyesen sajnálnak engem, — engem, ki a *sacculum*-ból jövők, hol a lélek annyira léha öröm közepette vergődik és sohse talál nyugalmat... Három esudalatos délután emléke maradt meg bennem: három karthauzi kolostorban töltött délután emléke. Öt év előtt egy buszúsi estén a páviai olasz Certosában voltam, két év előtt egy búbiós nyári esthajnalon a Burgos melletti spanyol Miraflores kolostorban s most a minap egy naplementét a Firenze melletti Val-d'Enna udvarán a névtelen sírok közt álmodtam át.

Olyan egyforma hatásuk e nagy karthauzi udvarok góth vagy román oszloposkás folyosói, — olyan egyforma hűvös békével árad elő alóluk a halál, vagy tán az örökélet nyugalma, hogy egybe folyik képzeletben e három délután emléke... Csak, ahogy egy oszloposkához támaszkodva a nyugati ég bucsuzó pirjába tekintek, felváltva érzem arcomban a lombardiai ősi nap aranyba fúlő melankóliáját, a kasztíliai spanyol esthajnal afrikai hevetését s a toskán naplemente

álomba való búbját. Hol a Visconti-szörnyek páviai sirlójtát, hol a nagy Cid san-pedroi szárfólgját, hol a Medici Lőrinc bíboros jelenését érzem magam körül... De a három-egy naplemente véres fellegességéből egy ugyanaz a fájdalommentes bánat: derűs szomorúság árad felém. Kivételes percek ezek, melyekben a gondolat átöleli az egész életet, a lélek leszámol s megcsinálja a testamentumát: *vanitatum vanitas!*... Mily neveléses komédia, hű ugrándozás az élet odakint! Itt béke van s e béke álmában mily szépet lehet álmodni az örök dolgokról! A folyosó alatt elsötétednek a ciprusok s hűvös szél sóhajt fel belőlük. Mellettem mint egy derűs kísértet áll fehér esuhájában a néma szerzetes. Mosolyogva mutat az udvarra: századok óta ott fekszenek ők mind. Nincs jel a sírjukon, csak virágok, csodaszép ártatlan virágok pompáznak felteüük. Mintha megtisztult lelkük pihegne e különösen fehér liliumokban s illatos vadrózsákban! Szinte ijesztő és még is olyan csábító annak a szerzetesnek a mosolya. Olyat láttam akkor, amit még sohse: azt a mindig szomorú halált láttam mosolyogni, — szebben és kísértőbben a földi asszonyok szerelmes mosolyánál. — Sohse tudnám feledni e pillanatokat: valami sajátos szédületben éreztem át akkor a kolostori béke leirhatatlan vonzó erejét. S megértettem, hogy vannak percek, mikor ellenállhatatlan tudna lenni ez a vonzó erő.

De megértettem mást is: a Fra Angelico-k képzeletének a misztikus szerkezetét. Más világ van e cellák ihletett némaságában; a visszatérő órák és foglalatosságok örök egyhangúsága a hipnózis erejével altatja el a külső, testi élet

öntudatát. Csak a lélek él s midőn a lenyűgözött test részéről beláthatatlan időkre biztos nyugalom adatik neki, — hát lassan kinyílik ennek a léleknek a benső, második szeme. A cellák fehér falán a feszületen kívül semmi sincs, a mi lekötse a figyelmet s a képzelem az aszkézis szükséges szenvedései után végre egy napon boldog lankadsággal szabadul fel a víziók édes világára. A lélek elmámorosodik s belép a csudák országába. A cella fehér falai egy mennyei új világosságtól lesznek fényesek s a jelenések suhanó alakjai népesítik be azokat. Kinyílik végre a szerzetes előtt a hit misztikus rózsája s attól fogva, ha madár száll, ha fűszál leng az ablaka alatt: minden csudás jellő válik előtte... A test profán emlékei lassan elmosódnak s csak legnemesebb részeik szívódnak fel a lélekbe: a földi szerelm égivé válik. Végre egységes harmónia: örök fényesség és örökös mennyi muzsika tölti el a lelket s az Amor Divino glóriájából az Örökmenyasszony, a Boldogasszony mosolyog le a cella mélyébe: a hozzá imádkozó új völgyre...

... Miraflores spanyol emlékeim után most a firenzei dominikánus kolostor folyosóin járkalok. San Marco most muzeum, de az állami szolgák profán ásitásai még mindig nem tudták elhervasztani benne azt az ájtatos ihletet, mi anynyi század anyni imádsága után, mint a rajongásnak a tulajdon illata még mindig előrad ódon ívei alól. A kolostort még az öreg Cosimo de' Medici alapította s utána a firenzei polgárfejedelmek mindig tartottak benne cellát maguknak. Leghíresebb lakója volt a ferrarai kirelhetlen proféta,

Alkalmi ajándéku a legkedvesebb, legolcsóbb KISS JÓZSEF összes költeményei. ELSŐ TELJES, OLCSÓ KIADÁS 6. ezer. Tartalmazza: a JEHOVA és a MESE a varrógépről című költeményeket is. — Ára díszes, egész vászonkötésben 1 frt 50 krajcár. I frt 60 kr előleges utalványozása esetén bérmentve küldi SINGER és WOLFNER Budapest, Andrassy-ut 10. szám.

meg, aki a megosztás politikájának próbálna szarvakat adni."

Ez éppen elég. S ezzel a munkácsi incidens be van fejezve. . . .

A képviselőház ülése február 17-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác, báró Fejérváry Géza, Cseh Ervin.

Elnök jelenti, hogy Telecski Plató, a magyar országyűlésre küldött horvát képviselő, e hó 13-ikán elhunyt. Indítványozza, hogy a Ház jegyzőkönyvének adjon kifejezést fájdalmas részvétné.

(A belügyi tárca költségvetése.)

Ruffy Pál: 1867 óta nem volt olyan kormány, amely a magyar állam eszméinek érvényesítését elvégeztette volna. A nemzeti politika irányát és törekvéseit Széll Kálmán annyira kifejtette, mint előtte egy kormány sem. Van tehát már direktívánk erre nézve is. Közigazgatási politikánknak háromféle célzata van: a számbeli és az anyagi gyarapodás, az értelmi megerősödés és harmadszor az erkölcsi megerősödés.

Olay Lajos: Hát a jogalap hol van?

Ruffy Pál: Összetett kezekkel nem állhatunk olyan épület mellett, amely roskadozik, ne keressük, milyen okok játszottak közre abban, hogy ez az épület megromlott. Ez a roskadozó épület a közigazgatás. Első sorban azt óhajtja, hogy a vármegyei tisztviselők fizetése rendeztesse. 1894-ben a vármegyék dotációja volt 4 millió 900 ezer frt, 1899-ben pedig 5 millió 800 ezer frt, tehát a szaporulat majd 1 millió frt. Ezzel szemben a közigazgatási kerületek törzsvagyonra nem emelkedett. Már egy ízben azt a javaslatot tette, hogy a vármegyei tisztviselők a szolgálat fizetésének rangfokozatába oszlassanak úgy, amint azt az 1893. IV. törvény cikk kontemplálta. Véleménye az, hogy ha nem volna közigazgatási bizottságok, akkor most kellene azt szervezni. Áttér a vármegyei tisztviselők munkásságára. Mi öli meg a vármegyei tisztviselő munkaidéjét. A jelentések, a kimutatások és a statisztika, mind olyan dolog, amelyre nincs okvetlenül szükség, ezt lehet hosszabb időközökben is megcsinálni, nem szükséges azt havonként elkészíteni, ami nagy munkaidőt rabol el. A közrendészetről is jelentéseket kötelesek készíteni a szolgabírák. Jobban szeretné, ha e statisztikák helyett azt tüntetnék ki, hogy az egyes községek mennyi pótdával fizetnek többet, mint kellene. Mint a gyakorlati közigazgatás embere, ismeri a viszonyokat s tapasztalat után beszél. Hangsúlyozza a jegyzői tanfolyamok felállításának szükségét. A közigazgatási hivatalok segédkönyvvel való ellátását tovább halasztani nem szabad, de e segédkönyvekkel ne szeressék be a hivatalnokokkal, úgy hogy azt azok tulajdonuként tekinthessék, hanem szerezzék be a közigazgatási hatóság, hogy az ne magantulajdon legyen. Szegényügy tárgyában már nem kíván nyilatkozni, ő a szegényügyet humanizáltsággal tekinti s teljesen különválasztani a szociális kérdés megoldásától. Örömmel látja a belügyi kormány ebbeli törekvéseit. De hangsúlyozza, hogy az állam adja a kereteket a szegényügyi rendezéséhez, de magát a rendezést bizza az egyházakra

és jótékony egyesületekre, melyeket szoros kapcsolatba kell hozni. A költségvetést általában és részleteiben is elfogadja.

Major Ferenc: Szolgálati pragmatikát sürget, mely emelje a tisztviselő önrésztét és biztosítsa a jövőjét. Akkor a tisztviselők nem fognak visszavonulni a társadalmi élet tevékenységétől, mely az állam életében sokszor fontosabb, mint maga az adminisztráció. A nemzetiségi kérdés megoldásában mérséklet, öntudat és akaratérő legyen a vezérelv. A nemzetiségek elidegenítéséhez a rossz közigazgatás nagyban hozzájárult az utóbbi 33 esztendőjében az alkotmányos életnek. A szocializmus ellen a kormány nem tesz semmit. A munkásnép züllik, szegényedik, műveltségi niveauját nem fokozza az általános tankötelezettség sem, ezeken a bajokon rendőri erőhatalom nem segít. A közegészségügyre a parlament rendszeresen nem foglalkozik. A halottképek szaporítandók és ezek szakemberek legyenek. Főlemlíti, hogy több mint százezer esetben nem vizsgálták meg a halál okát a múlt évben. A baba-intezmény hiányait taglalja. A babák számára nyugdíjat kíván. Vádolja a közigazgatást, hogy nem gondoskodik tanult és okleveles babákról, sőt volt rá eset, hogy maguk a községi előjárók is a kuruzsló-asszonyok mellett foglaltak állást. Pedig a fennálló tíz babáképző-intézet meg 50%-kal több növendékkel tudna kiképezni. A trachoma elleni védekezés egyik legfontosabb feladata a közegészségügynek. Anként összehívását sürgeti e kérdésben. Szigorú orvosok nem bízhatók meg a trachoma kezelésével a vidéken, a nem szakértő kezelés rosszabb, mint maga a baj. Szaporítsák a trachoma-kórházakat. Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök jelenti, hogy a földmivelésügyi miniszter felelni kíván Fest Lajos felszólalására az Egan-ügyben.

(Az Egan-ügy.)

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter: T. Ház! Napok előtt Fest Lajos képviselő ur kérdést intézett hozzám Egan Ede miniszteri megbízott munkácsi beszéde tárgyában. Én e kérdésre azt feleltem, hogy a különböző verziókkal szemben a beszéd hiteles szövegét nem ismerem és fel fogom szólítani Egan Ede miniszteri megbízott urat, hogy beszédének hiteles szövegét nekem nyújtsa be. Azután a kormány általános politikájának hangsúlyozása mellett fenntartottam magamnak, hogy ez ügyre még visszatérjek. Egan Ede miniszteri megbízott ur beszédének egy részét tegnap este, másik részét a mai ülés folyamán elhoztam nekem. Én kötelességemnek tartottam e beszédet a legsürgősebben átkeletetni, mert nem tartottam volna az ország érdekében levőnek, hogy ezen ügyet még 48 óráig függőben hagyjam. (Általános helyeslés.) Egan Ede ur beszéde kíséretében nyilatkozatot intézett hozzám, egy beadványt, melyet lezsek bátor felolvasni (Halljuk! Halljuk!)

Budapest, 1900. február 17-én, alázatos szolgálja Borostyánkői Egan Ede, miniszteri megbízott.

Nagyméltóságú miniszter ur! Tiszteletteljesen oszatom és Nagyméltóságod bírálata alá bocsátom munkácsi beszédem hiteles szövegét és azzal együtt a munkácsi gyűlés lefolyását fel-

tüntető füzetet. Ami a beszédben, mely annyi félreértésre adott okot, a Galiciából bevándorolt proletár elemek és azok üzemleltetési, ezek bírálata kifogás tárgyát bizonyára nem képezendi és a jelentésem ezen részét és az azon üzemekre mondottakat fenn is tartom. (Élénk helyeslés.) Elismerem azonban, hogy tovább mentem, midőn, bár magánvéleményem előadásánál, de a beszéd hevében, a fent említett visszaélések nyomása alatt általánosítva oly kifejezéseket használtam és oly kitérészeket tettem, melyek arra a feltevésre adtak alkalmat, mintha én szemben a kormánynak, az állam polgárai között semmi megkülönböztetést sem ismerő s mindannyit egyenlő oltalomban, védelemben s elbánásban részesíteni kívánó szabadelvű, a jogegyenlőség alapján álló politikájával és szemben Nagyméltóságod utasításával, egy hazai bevett felekezettel sértettem és sérteni akartam volna. Kötelességem az igazságnak megfelelőleg kijelenteni, hogy ezt egy pillanatig sem céloztam; ez a szándék tölem teljesen távol állott. (Élénk helyeslés.)

Elismerem azt is, hogy a miket az egyes kormányzati ágak bírálataiban és jövődő teendőire nézve elmondottam, azt ugyan a legjobb indulat által vezetve, de hatáskörömön kívül is felhatalmazás nélkül adtam elő. Tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, hogy ezen előterjesztésemet tudomásul venni méltóztatssék.

Én ezen előterjesztést tudomásul veszem, még pedig tudomásul veszem a következő indokoknál fogva: Egan Ede miniszteri megbízott ur elismeri, hogy a felvidéki, Galiciából bevándorolt proletár elemek üzemleltetési, visszaéléseit ostromozta. (Élénk helyeslés.)

Buzáth Ferenc: Zsidók üzemleltetési! (Nagy zaj.)

Vészi József: Történetesen zsidó; lehetne más vallás!

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter: Azt hiszem, az országban az iránt véleménykülönbség nincsen és véleménykülönbségnek nem is szabad lenni; meg vagyok győződve, hogy a hazai zsidóság is . . .

Elnök (csenget): Csendet kérek!

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter: . . . helyesli ezt (Élénk helyeslés.) és meg vagyok győződve, hogy e kérdésben az én véleményem és a kormány véleményem van. (Ugy van! Ugy van! a jobb- és baloldalon.) Különben, ami ezen üzemleltetési, a miniszterelnök ur, mint belügyminiszter, kezdeményezésére elhatároztuk, hogy a bevándorlás ügyét minden irányban kielégítőleg, de egyszersmind győkezesen és sürgősen rendezzük és szabályozzuk. (Hosszantartó zajos helyeslés, éljenzés és taps a Ház minden oldalán.)

Vészi József: Wahrmann is sürgette! Chorin is sürgette!

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter: Igaz, sürgette Wahrmann és Chorin is. (Halljuk! Halljuk!) Elismeri a miniszteri megbízott ur, hogy a visszaélések és a helyi helyzetek nyomása alatt a vita hevében olyan általánosítást engedett meg magának,

Girolamo Savonarola: 13-ik számú régi cellájában ott van még skolasztikus pulpitus a felette a Fra Bartolomeo festett híres fekete arcképe. Egy szekrényben üveg alatt még mindig őrzik a szent martir ereklyéit: olvasóját, csuháját és utolsó ingét. Merészen ki van írva, hogy "hamis vád alapján" veszett el "az istentől küldött próféta" . . . A kis refektoriumbeli Ghirlandajo-féle "utolsó vacsorát" kivéve ugyviszont minden kép Beato Angelicotól való itt. Nemesak a nagy termetek díszíti ő fel freskóival, hanem kifestett őt minden egyes cellát, számszerint vagy harminceötöt. Az ő örökifjú ábitata tartja frissen s élte ma is ezt a kolostort.

Mese az ő élete . . . Egy szelid legenda, mely olyan aranyműszálatébetűs inicieálkkal kellene megírni, amilyeneket szent buzgalommal ő festett ifjú korában. Giovanni Angelico Santi Tosini szegény szülőktől Mugelloban született 1387-ben, de már fiatalon Fiesolába került, az ottani dominikánus kolostorba, hol testvére mint miniatűrűfestő "kukodott Belépart a rendbe s attól fogva Fra Angelico da Fiesolának hívták: a fiesolei dominikánusok ma is mint legdrágább kincsüket őrzik a karban látható Madonnáját. De Angelico nem maradhatott soká itt, az egyházi viszályok feldúlták a kolostor nyugalmát s neki vádorbort után kellett vonulni. Bejárta Sienát, Orvietot, Cortonát. Almodó, gyöngéd lelkének kinos lehetett ez a bohyongás, de művészete nyert vele. Siena nagy hatással volt rá; végeredményében az umbriai művészet aranyos ájtatossága nyomta rá egyéniségére a bélyegét. Végre a firenzei San Marco-ban talált nyugalmat Fra Angelico s attól fogva nincsen esemény az életében. Ott élt, imádkozott

és festett majdnem hetven éves koráig. Élete végén V. Márton pápa Rómába hívta s ott is halt meg 1455-ben: a Sopa Minervában van eltemetve ma is. Tiszta hiteért és utólrhetetlenül bájos művészetéért az egyház utóbb a boldogok közé emelte őt. Azóta hívjuk: Beato Angeliconak.

Körülötte már tombolt a nagy Renaissance pogány gerjedelme s ő ez uj-görög világ érzéki viharai közepette szüzen maradt meg a hitében annak, aki a Pater Seraphicus volt régen. Cellája szigetvilágában, távol a világtól, egy szent álomban aludta át ezt az egész új kort. És akkor, mikor a világ már az olympusi istenek antik pompáját dicsőíté, — ez az utolsó misztikus még mindig a régi naiv menyországáról álmodott. Mialatt körülötte a többi művészek a görög formatökléért rajongnak s az anatómiát tanulják, azalatt ő valami istenfélő szégyenkezéssel tartózkodik a meztelen test milyenségétől. Mint ájtatos szerzetes ősméri ő jól az Ördög kísértéseit s óvakodik a nemek misztériumaitól. Nem is testeket fest ő, hanem inkább lelkeket s a lelkeknek nincsen nemük . . . Sohse tudni, hogy paradicsomi szentjeinek a fényes örökifjúsága férfiakat vagy nőket rejt-e? Messze vagyunk itt már minden földi gondolattól . . . Művészete olyan boldogan ártatlan, mint az élete. Szerzetesi engedelmisségben s askéta tisztaságban élt mindvégig. Nagy híre dacára sohse fogadott el semmiféle méltóságot a rendjétől s egyszerű barátának maradt meg. Ha valaki hozzájött s képet akart rendelni nála, ő alázatosan azt felelé: menjen a priorhoz, kérje meg szépen, s ha ő megengedi, szívesen elvállalja . . . De sohse

fogadott el pénzt a képeiért. Visszaadta az illetőknek s csak azt kötö a szívükre: imádkozzanak a lelki üdvösségéért. Naiv engedelmissége annyira ment, hogy "midőn egy napon V. Miklós pápa reggelivel vendégelte meg, megfellekedett a pápa magasabb hatalmáról s lelkiismeretességében a priorjához akart menni s tőle akart engedelmet kérni arra, hogy húst ehessék" . . . A festés nála nem művészi gyönyörűség volt, hanem szent kötelesség: valóságos istentisztelet. Ezért nem akart ő soha mást festeni, csak szenteket. Mikor esetét kezébe vevé, előbb buzgó imádságba merült és mondják, valahányszor a megfeszített Megváltót festé, olyan mély bánat fogá el mindig, hogy könnybe lábadtak a szemei és zokogott . . . Sohse mert javítani vagy másítani képein: úgy hagyta őket, ahogy áhitata első pillanatában "jöttek," mert azt hitte, hogy Isten akaratából lettek olyanokká, amilyenek. Egy bájosan szomorú legendát hallottam róla egyszer valahol: élete legvégén feljebbvalója egyszer szemére vetette volna, hogy a festés miatt elhanyagolja imádságait. A lilomtisza gyermeklelek ekkor úgy megrázkódott, hogy örökre letette az ecsetet és többet nem festett Beato Angelico.

Mint a középkori jámbor szerzetes irnokok: misszále betűkön kezdte és mint a mennyek egyetlen halhatatlan festője nagy freskókon végezte. De az igazat megvallva, nagy kompozíciói kevésbé jók, mint kisebb festményei, melyeknek aranyából vizsgálja valami utólrhetetlen bájjal káprázik elő. A káptalan termében levő "megfeszített Krisztus, huz szenttel" már felülmulja erejét: esetje nem bírja el a valóság ekkora súlyát. . . Nincsen ő otthon a földön, csak az álomban,

MOLL SEIDLITZ POR MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SÓ
 felülmulhatatlan házszer mindama gyomorhajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL-ká szitnéve kérendő eredeti dobozokban 1 forinttal.
 Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, esz, kőszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (olembirt) üvegekben 90 kvadrójával kapható. MOLL-késszítvány kérendő.

amely egy hazai bevett felekezetre nézve sértő lehet. És e részben kijelenti, hogy ezt nem célozták, ez egy pillanatra szándékában nem volt (Élénk helyeslés jobb- és baloldali) és elismeri, hogy midőn ezt tette, szembe helyezkedett a kormány egész politikájával és szembe helyezkedett az én határozott utasításommal. (Élénk helyeslés a jobb- és a szélső baloldalon.)

Rosenberg Gyula (a baloldal felé fordulva): *Kérem, tessék ezt is helyeselni, ha a többit is helyeselték!* (Nagy derűltség és taps a baloldalon. Nagy zaj és mozgás jobbfelől.)

Férster O'ó: Megrendelésre nem helyeselünk!
Elnök (csenget): Csendet kérek!

Daranyi Ignác földművelésügyi miniszter: T. Ház! Nem azért, hogy beszédnek általam is elítélt részeit védelembe hozom, hanem azért, hogy a t. Ház teljesen tájékozva legyen, kötelességem megjegyezni, hogy bár a beszéd, amelyet Egan miniszteri megbízott ur Munkácson tartott, méltó felülést, sőt mondhatom megütközést keltett, de dacára annak, hogy azon az ülésen nagy számmal voltak jelen különböző felekezeti polgártársaink, nagy számmal voltak jelen katolikus papok, nagy számmal voltak jelen zsidó polgártársaink, *Barta Ödön* képviselő ur felszólalását, aki Egan miniszteri megbízott ur után beszélt, dacára zsidó társának, általános rokonszenvvel fogadták. (Fülszó a baloldalon: *Rosenberg, most helyeselj!* Nagy derűltség. Elnök csenget. Halljuk!) Halljuk!

T. képviselőház! A kormány politikáját, kérem, ne méltóztassék ilyen incidensekből és általam is elítélt nyilatkozatokból, hanem a miniszterelnök ur programjából megítélni. (Élénk helyeslés.) A miniszterelnök ur kifejtette az országgyűlés előtt programját, ez a programom közhelyesléssel találkozott, mi reszortminiszterek, mindannyian ezen program alapján állunk és működünk. (Helyeslés.) Ezen politika, t. Ház, a minden irányozás nélküli szabadelvű politika. (Élénk helyeslés a jobb- és baloldalon.) és a *polgári jogegyenlőségnek faji, osztály- és felekezeti külföldiség nélkül*, minden irányban egyformán való érvényesítése. (Általános élénk helyeslés.)

Egy nemzetet, t. Ház, amely számra nézve kevés, amely nyelvben is különböző, amelynek megélhetési viszonyai is annyira eltérők, egy ilyen nemzetet megosztani, (Ugy van! Ugy van! jobb- és baloldali) felekezetek szerint osztályozni és tagolni akarni, (Élénk helyeslés és taps jobbfelől és a középben.) ez hazafiatlan dolog, mert aki ezt akarja és aki ezt célozza, az a magyar állam alapjait ingatja meg. (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) és a kormány ezt az irányzatot tűrni nem fogja. (Élénk helyeslés jobbfelől és a középben.) *A végrehajtó közeg, t. Ház, saját szakállukra külön politikát nem csinálhatnak.* (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon. Halljuk! Halljuk!)

A végrehajtó közeg, akár tisztviselők legyenek, akár nem, a kormány politikáját, és épp úgy annak tartalmát mint annak szellemét szóban és tetteben, kicsiny és nagy dologban, fent és alant az egész vonalon képviselni tartoznak. (Élénk helyeslés a jobboldalon és a középben.) A kormány, t. Ház, öröködni — hozzátehetően gondosan öröködni — fog a felett, (Halljuk!) hogy hasonló incidensek elő ne forduljanak és ne ismétlődjenek. (Élénk helyeslés a jobboldalon és a középben.)

És most engedje meg a t. Ház, hogy csak néhány szóval az annyira szívesen fekvő rutén akcióra térjek át. (Halljuk! Halljuk!) A rutén akció nem lehet és nem szabad elhibázott nyilatkozatokból, (Ugy van! jobbfelől) általam is elítélt kitérésből megítélni, (Helyeslés jobbfelől) hanem meg kell azt ítélni a tények és tapasztalatok hosszú sorozata szerint. (Élénk helyeslés jobbfelől és a középben.) Kérem megítélni a rutén akciókat az ott emelkedő jéltől; kérem megítélni abból, hogy azok a szegény emberek az állam iránti tartozásukat mily pontosan teljesítik és fizetik. (Helyeslés a jobboldalon.) Kérem megítélni abból, hogy mily fokozódó ragaszkodás van ott a magyar államhoz, a magyar hazához. (Helyeslés a jobboldalon és a középben.) Soha sem fogom elfelejteni, t. Ház, azt a jelenetet, amidőn ez az elhagyott nép az Isten szabad ere alatt, nyelvüket nem beszélve, *Vörösmarty Sándor*-t énekelte. (Élénk tetszés és éljenzés a jobboldalon. Halljuk! Halljuk! Mozdás. Elnök csenget.)

Arra kérek, t. Ház, mindenkit és pedig egy a Házban, mint a Házon kívül, hogy tekintsük ez ügyet befejezetnek. (Általános élénk helyeslés.) Fogjunk össze és váltveit erővel dolgozzunk felekezeti különbség nélkül. (Élénk helyeslés.) a rutén nép hazafias megmentésén. (Általános élénk helyeslés jobbfelől.)

Ezt kívántam a t. Háznak kijelenteni. (Élénk tetszés, helyeslés és éljenzés a jobboldalon és baloldalon.)

(A petróleum-kartell.)

Tóth János a következő interpellációt intézi a kereskedelemügyi és pénzügyminiszterhez:

Van-e tudomásuk a t. miniszter uraknak arról, hogy a petróleum-gyárak kartellét kötötték, minek következtében a petróleum árát 7 frittal felemelték és az ország területét maguk között megosztották, mi által a kereskedelmi forgalmat nagy mérvben korlátozzák?

Helyeslik-e a t. miniszter urak ezen kartell, s ez által az adózó polgároknak több millióra menő ezen újabb megterhelését és a kereskedelmi forgalom szabadságának ezen megbénítását?

Nem tartják-e szükségesnek az állam közgazdasága, az állampolgárok s a kereskedelem szabadsága érdekében törvényhozási utat intézkedni a petróleum-kartell ellen.

Elnök: Az ülést délután két órakor bezárja.

BELFÖLD.

Hazafias román liga. A nemzetiségi politikának örvedetes fordulatot adhat az a mozgalom, melyről most nagyváradi tudósítónk ad hírt. Arról van szó, hogy a magyar-román kibékülés érdekében most már román részről is fontos lépés történjék, *hazafias román liga* alakítása által. Mióta *Goldis József* aradi görög keleti püspököt hivatalába beiktatták és a beiktatási lakomán a magyar-román barátság mellett oly zajosan tüntettek: azóta foglalkoznak a mérsékelt románok körében ezzel az eszmével. *Goldis József* püspök tényleg mindent elkövetett, hogy ez a barátkozás ne legyen csak szóbeszéd, hanem átmenjen a való életbe is. Az ő szelidítő, hazafias befolyása egyházmegyéjében mindenféle érezhető papjai magatartásán. S nagyjelentőségű dolog, hogy éppen *Goldis* püspök nagyváradi görög keleti helynökénél gyűlt össze az a társaság, mely a hazafias román liga, a *Liga romanilor patrii* megalapítását megbeszélte. Ott voltak *Groza János*, püspöki helynök, *Papp Miklós* pénzügyigazgató, *Maros Traján* pénzügyi titkár, *Gramma Döme* segédtanfelügyelő, *Duma Flórián* ügyvéd, *Krajnik József* körjegyző és *Tira Miklós* tanító. Ez a társaság megbízta *Gramma* tanfelügyelőt, hogy a liga eszméjét fejtsse ki egy román újságban. *Gramma* el is küldötte a cikket a *Temesvártól* megjelenő *Contrahu* című újságnak, amely *Gal József* főrendiházi tag politikáját vallja. A lap szerkesztője már értesítette is a cikkirőt, hogy az eszmét ő is pompásan, kivételét aktuálisnak találja s legközelebb meg is jelenik a cikk, amely a *hazafias román liga* zászlóbontása lesz. A liga megalapítására különben holnap jelenik meg a nyílt felhívás a *Nagyváradi* című napi lapban, melyben egy odaváló román vezető ember nagyérdéki cikket írt, kifejtve a hazafias románok céljait és a hatást, amit rájuk *Szöll Kálmán* politikája gyakorol.

Hegedűs Sándor a királynál. A *Budapesti Tudósító* jelenti: A király ma délelőtt tíz órakor hosszabb kihallgatáson fogadta *Hegedűs Sándor* kereskedelmi minisztert. A kihallgatáson a kereskedelmi tárca ügyei kerültek szóba.

Ehhez az audienciához egy estilap azt a kommentárt fűzi, hogy a minisztertanácsban konfliktus volt a vasutasok kézségi adójáról szóló törvényjavaslat miatt és ezért kellett a kereskedelemügyi miniszternek audienciára mennie. Ebből az együgyű kommentárból persze egy szó sem igaz.

Az újvidéki főispánság. Egy estilap hosszú kommentár kíséretében megírja, hogy bár *Radosss*-vich torontali földbírtokost nevezik ki legközelebb *Újvidék* főispánjának. Ami kommentárt hozzáfűz, annak az a veleje, hogy a báró nem magyar, hanem grancsár, tehát szerencsésen dolog olyan exponált

hol tündérekönnyű *lelkeket* kell ábrázolnia. Az a képe, hol Krisztust mint vándort festi, a legszebb költeménye a gyöngéd áhítatnak. Hát az emeleten levő cellák freskói? Megilletődve megyünk végig a folyosón: egy régesrégij ájtatos latin felirat figyelmeztet, hogy ha a falon levő Madonna előtt ott elhaladunk, óvakodjunk elhallgatni a köteles Ave-t... Azok a cellák! Az ott feledett imádságok mennyi áhítata árad elő még mindig börtönyszerű falakból? Hány szerzetes rajonghatott ott boldog extázisban, — a kis ablakokon át hány dominikánushoz szállhatott le a Boldogasszony a toskán ég derűjéből!... Falaikon mint egy egyetlen édes vízió részletei követik egymást a Beato képei. A Szentírás s az Aranylegenda legbájosabb jelenetei ezek: az anyagi Udvolet (3. cella), a sirbatétel (2. cella), a feltámadás, a két utolsó vacsora (34. 35.) s a mennyien fehér „Incoronazione” (9.) De tán legszebb, leggyöngédebb mind közt, mikor az első cellában Jézus, mint „jó kertész” jelenik meg a Magdolnának... Istenem, hogy versenghetek ezekért a cellákért a Beato szerzetes társai! Hogy igyekezhettek mindenki, hogy kedvenc szentjelenetéhez juthasson, vagy a legszebb szobáskába kerüljön!

De még ezek sem a legszebb képei, — bár Jézus festi, de a földi életben ábrázolja őt s az anyag valósága még mindig súlyosan nehezedik esetjére. Ott az igazi Beato Angelico ő, ahol teljesen megszabadul az anyag súlyától s tiszta lelkeket festhet: a mennyországban. Az uffiziabeli „Szűz megkoronázásában” s az „Antica e Moderna” „Utolsó ítéletében.”

Világosság, fény, káprázat: ... És a mi legelőször meglep ebben a más világban, az épp az, hogy itt nem a földi nap süt többé, hanem az a másik, amelyik soha pihen le éjszakára: a mennyek örök napja. Más fény ez egészen, az, ami csak a *szűz* boldog elragadtatásában gyűlik s árasztja el a paradicsom áhítatos szemlélő-

jét, — valami aranyba fuló, tulvilágos kék glória, mely nem egy oldalról világítja meg a dolgokat, hanem ugyszólván minden oldalról... Ahol ez a glória a földi emlékü tárgyakat érinti, ahol a szentek palástjához vagy könyveikhez hozzár, — ott mintha szivárványszínbén reszketne minden. A mellékfények s azok színváltozásai olyan csudás hatásokat idéznek elő, amilyeneket soha látott még halandó szem s amelyek az embert lassan valami megfoghatatlan álomba szédítik. Hogy is mondjam? — a zene határán vannak már ezek a sajátságos színek; az embernek néha az jön az ajkaira: nini hiszen énekelnek; csenget, angyalhangon szoltárokat énekelnek!... És nem hat ez a színezés ösopot sem természetelenszen: meglepődünk, de hiszünk mi ennek a kólorinának, — érezzük, hogy aki ezt festette, csak igaz naturalizmussal másolta le azt, amit látott... A káprázat mennyei mozaikjai e képek, s első pillanatra szinte elvakítanak, — de amint szemünk kissé hozzászokott az égi világossághoz, akkor szinte altatóan szelid fényrel bontakozik elénk a látomány.

Odafent angyalok, szentek és proféták sokszoros koszorúja közepette ül a Megváltó. Egy mindeneknél fényesebb tojás alakú káprázat *külön* glóriájában ereszkedik le udvarával a föld felé. Nem a teljes Renaissance athléta Krisztusa ez, hanem a *Fioretti* szenvedő arcu, gyöngéd Jézusa, az a gondteli, irgalmas Vándor, ki suttogó szóval jön el a boldogtalankokhoz és vigasztalja őket. Arca sápadt és göndörzőke haja busan, szinte árván omlik le vállaira... A Szentírás és az igaz költészet *igazi* Jézusa ez: a szelid Galilei, ki olyan türelmesen tanított, s panaszszó nélkül annyit, de annyit szenvedett... Az „Incoronazione” képen, hol zenélő angyalok közepette koronázza meg édes anyját: előtte térdel a Szűz. Egy lilomtisza, sápadt gyermekleány, ki szűzesen sűti le szemét s szinte szegyenkezve kulesolja imádatra kezét. Szinte elalél a mennyi káprázattól; gyöngye vállal lerokadnak a palást alatt. Az ár-

tatlanság eszménye ez, — a legtisztább *leány*, akit tán valaha festettek a földön. Istenem, mi esoda tisztátalan földi asszonyok hozzá képest a Tiziano, a Murillo, de még a Perugino Madonnái is! — Itt azonban az „Utolsó ítéleten” Jézus egyedül van s voltaképp világbíró volna. Őh, de azért a világról se gondoljunk a sötéti kápoína meztelen titánjainak a csatájára, hol Michel-Angelo Herkules-Krisztusa olyan iszonyuan sújt le a világra! A Beato Jézusa még ez utolsó napon is szelid és jó marad. Valami szent irgalommal gyöngéd mosolyog: jobb kezét áldólag emeli fel jobb felé s pokolba sújtó ítélete mindössze annyiból áll, hogy bajját reménytelenül, szomoruan eresztí le balfelé... Jobbra, balra tőle a legelső sorban, félkör alakú felhő szalagon ülnek az egyház legnagyobb apostolai, profétái és szentjei, kik jelvényeik szerint könyvet, keresztet vagy lilomot tartanak a kezükben. Fejük körül olyan dus az aureola, hogy valami drágaköves arany csipkemunkának tetszik. És a palástjaik! *Valóság*gal himezve vannak, mint az igazi kazulák s az ember szinte éri, hogy a jó Angélico milyen szent élvezettel dolgozott rajtuk. Tisztes öreg emberek ezek a szentek többnyire, de — és itt jutunk a Beato művészetének egyik legbájosabb titkához — arcuk mégis leírhatatlanul úde a mennyei öröm örökifjúságában! Eppen mert nem emberek, hanem lelkek s a lélek örökké ifju. Sőt nemcsak ifju, hanem úgy látszik, még annál is több: gyermek... E szentek olyan gyermekes, naiv örömmel ülnek ott az első sorban, mint az első eminek vizsga napján az első padban. Mintha csak azt mondogatnák magukban: „Mi jó fiuk voltunk, nekünk jó dolgunk van! Bezzeg azok a rossz diákok hogy szorulnak most odalent!...” Egy némelyik szinte feltökényen pillant a másikra: „Hát te is itt vagy?...” Pál apostol ugyancsak szorongatja kezében a kardot s a Krisztus ólén jelentősen pillant át Péterre. De ez feleletképp csak annál tüntetőbben emeli a kulcsokat. Mintha azt mondaná: „Mégis én ülök

helyre küldeni főispánnak, amilyen Ujvidék. A hír-
ből egy ez sem igaz. Bár *Radossevich*, aki tudunk-
kal nem *Torontálban*, hanem *Temesben* birtokos, soha-
sem vitt politikai szerepet, nem is vágyott rá soha
és eszé ágában sincs ott hagyni a gazdságát és Uj-
vidékre menni főispánnak. Mindössze annyi köze
van Ujvidéknek, hogy egyszer, katonatiszt korában,
a boszniai háborúból visszatérve, Ujvidéken *keresztül-
lorogott*. Ennek több, mint husz esztendeje. Nem hisz-
szük, hogy lapársunk ezt elegendő alapnak vélné a
főispáni kombinációra. Egyéb alapja pedig nincs.
Máskülönbön báró *Radossevich* talpig derék, tiszta
magyar érzésű ember, akit tehát egészen méltatlanul
ért lapársunk támadása.

A Sphinx. A *M. N.* utolsó számában *A sphinx*
címmel egy humoreszk jelent meg, amely *Szilágyi*
Dezso közlítésében álló személyével foglalkozik. Fele-
leges megjegyeztünk, hogy erről a közleményről
és megjelöléséről *Szell Kálmán* miniszterelnöknek elő-
zetes tudomása nem volt. Csak ma a szabadelvű párt-
körben értesült a miniszterelnök és okiról és hangosan
odanyilatkozott, hogy annak ugy hangját, mint tar-
talmát a leghatározottabban elítéli és helyteleníti.

A vasutasok községi adója.

— A képviselőház pénzügyi bizottságának ülése. —

Budapest, február 17.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma tárgyalta az 1893. IV. törvényekről szóló intézkedéseinek megvalósításáról szóló törvényjavaslatot. Ez a törvényjavaslat tudvalegileg véget vet annak a visszárs állapotnak, amely az államvasuti tisztviselőket csak az állami alkalmazottak életének nyomorúságaival ismertette meg, de kizárta őket mindabból, ami ez életet, bár szűken mért kedvezményekkel, elviselhetőbbé tette. Ismeretes az is, hogy a főváros széleskörű agitációt indított a javaslat ellen s különösen azt a rendelkezést szemelte ki szűkkeblőségének áldozatául, amely közigazgatási bíróság által már jogerősen megítélt községi adókötelezettség alól is fölmenti az államvasutak alkalmazottait és a már elrendelt adó-végrehajtásokat is beszünteti. *Hegedűs* Sándor miniszter előzetes beleegyezésével a pénzügyi bizottság ma törölte a törvényjavaslatnak a *res judicata*-ra vonatkozó részét és ezzel életét vette a főváros szörzálhasagot mozgalmának. De *érteletlen maradt a törvényjavaslat alapelve, amely az államvasutak tisztviselőit azonosítja a többi állami hivatalnokokkal s jövőre megadja a községi adómentesség kedvezményét azoknak is, akik az állam összes alkalmazottai közt a legfárastóbb és legterheesebb munkát végzik nem kevésbé nyomorúságos viszonyok közt, mint a többiek.*

A bizottság nagyérdemű üléséről itt számolunk be:

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma tárgyalta *Falk Miksa* előktele alatt az 1893. IV. törvényekről szóló intézkedéseinek megvalósításáról szóló törvényjavaslatot. A kormány részéről *Szell Kálmán* miniszterelnök, *Lukács László* és *Hegedűs Sándor* miniszterek és *Schmitt József* államtitkár voltak jelen.

Pulszky Ágost előadó bejelenté, hogy Budapest fővárosának és Borsod vármegyének a törvényjavaslat ellen intézett felterjesztését szintén a bizottsághoz utasította a Ház. A felterjesztést pártoló táviratot intézett a bizottsághoz Miskolc városa is. Részletesen ismertetvén azután a törvényjavaslat rendelkezéseit, kéri a bizottságot, hogy a törvényjavaslat alapelveit egyenként vitassa meg s a vita eredményéhez képest állapítsa meg azután a törvényjavaslat szövegét.

Ugron Gábor a leghatározottabban *ellenzi a törvényjavaslatot*, amely minden jogrend felforgatására vezet. Alkotmányos országban meg nem engedhető az az eljárás, hogy, amely kérdésben a bíróság döntött, e döntés ellenkezőleg terjesztessék törvényjavaslat után az országgyűlés elé. Magát a törvényjavaslatnak *alapelveit is kifogásolja*. A városokban a polgárok küzdenek a luxus kiadások ellen és ezekbe éppen az állami hivatalnokokból álló intelligencia hajtja be őket, amely nem fizet községi adót. Ha most még a vasuti alkalmazottakat is kivonják, ennek az lesz a következtése, hogy a többi polgárokra még nagyobb terhek fognak nehezedni. Különösen találja az előbbi kormányok azon eljárását is, hogy minisztertanácsi határozattal biztatták az állami alkalmazottakat arra, hogy ne fizessenek adót.

Báró Dániel Ernő: Általánosságban elfogadja a törvényjavaslatot és helyesli annak intencióját, azt, hogy az államvasutak alkalmazottjai egyenlő sorban részesüljenek a többi állami tisztviselővel. Egyes részletekre nézve azonban észrevételei vannak. Nevezetesen a multakra nézve a res judicata-nak megváltoztatását maga is tévesnek és helytelennek tartja. *Jövőre, ha az állami tisztviselők fizetése javítottá fog, célszerűnek vélné, ha a pótdómentességeket elvörölnék.* Azt a nézetet, hogy a többi állami tisztviselővel egyenlő elbánásban részesítenek az államvasuti alkalmazottakat, az előző kormányok is magukévá tették, ily értelmű rendeleteket adtak is ki s csak utóbb a közigazgatási bíróság döntése folytán keletkezett az a tarthatatlan állapot, mely a kormányt a jelen törvényjavaslat benyújtására indította, amely javaslatot csak örömmel üdvözölheti.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter Ugronnal szemben kijelenti, hogy az előző kormányok rendeletei nem a törvény ellenére akartak intézkedni, csakis a törvényt magyarázták, úgy hogy annak kedvezménye a vasuti alkalmazottakra is kiterjed. Ami a jelen törvényjavaslatnak a multa vonatkozó intézkedését illeti, *szólag kész a törvényjavaslat oly módosításához hozzájárulni, amely a res judicata-t teljes mértékben respektálja.* Ugron további észrevételeire nézve megjegyzi, hogy a többi állami alkalmazottak ki lévön véve a községi adók alól, méltánytalan ezekkel éppen a leterheesebb szolgálatot végező és legszörnyebben díjazott vasuti alkalmazottakat terhelné. Ha tehát általában elvet akarnak érvényesíteni, úgy éppen a jelen törvényjavaslat mellett szól az igazság.

Mattekovics a törvényhozás egyik feladatát éppen abban látja, hogy mihelyt a törvény helyes alkalmazására nézve a bíróságnál kétségek és nehezégek merülnek fel, megfelelő törvényes intézked s által

biztosítsa intencióinak megvalósítását. Ami a jelen törvényjavaslat lényegét illeti, ha az összes állami tisztviselők élvezik a községi adómentességet, szövegét szerint nem lehet jogos dolog kizárni a kedvezményből az államvasuti alkalmazottakat, akiknek legtöbb kategóriája nincs is jobb helyzetben a többi állami hivatalnokoknál.

Lukács László pénzügyminiszter maga részéről is hangsúlyozza, hogy itt a törvény helyes interpretációjáról van szó, nem pedig új intézkedésről. Az előző kormányok egészen helyesen s az 1893. IV. törvények intenciójának megfelelően adták ki rendeleteiket s az első bírói ítélet keletkezéséig az is volt a jogállapot, hogy az állami vasuti tisztviselők nem tartoznak községi pótdókat fizetni. A bírói ítéletek azonban megváltoztatták a jogállapotot; egészen helyes tehát a kereskedelmi miniszter által bejlesztett törvényjavaslat, mely minden irányban számol a megváltozott helyzettel, helyreállítja a törvény igazi értelmét s a miniszter által most jelzett módosításban respektálja a már meghozott bírói ítéleteket is. *Az ellen, hogy a szóban forgó tartozások a multa nézve az állami üzemek terhére vállaltassanak el, mint veszedelmes praecedens s mint bizonytalan összeg elővállalása ellen kénytelen felszólalni.* Minden könnyűség megadatván az illetőknek, nagyobb nehezégek nélkül törleszthetnek fogják azt a tartozást, melytől a jövőre nézve teljesen mentesek lesznek.

Berzeviczy Albert általánosságban elfogadja a törvényjavaslatot, tekintettel az állami alkalmazottak jelenlegi fizetési viszonyaira s abban a reményben, hogy a fizetések újabb rendezésénél e kérdés a községekkel szemben *méltányosabban fog megoldani.* A visszatartó erő ellen neki is aggályai voltak s azért örömmel fogja a kereskedelmi miniszternek erre nézve bejelentett módosítását.

Babics József: Nem járulhatna ahhoz, hogy az állam viselje a multa nézve a vasuti alkalmazottak tartozását. A res judicata nézve elfogadja a kereskedelmi miniszter módosítását, de nemcsak a már megítélt, hanem a kivett adókat is szeretné rekompenzálni a községeknek. Egyebént a törvényjavaslat általánosságban elfogadja.

Farbaky nem osztja azt, hogy amit előtte szóló mondott, nemcsak a megítélt, hanem a pusztán kivett pótdóktól megterítése is kimondassék. Szóla is óhajta a jövőre oly fizetési rendezést, hogy a községi terhekhez az állami tisztviselők is hozzájárulnassanak, ami a tisztviselőknél ma neknek is érdekében állana s nagy vizsagossá szüntetne meg. A törvényjavaslatot elfogadja.

A bizottság ezek után a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalás során *Hegedűs* miniszter a 2-ik §. következő új szövegét hozta javaslatba:

"Hasonlóképp kiterjesztetik az 1893. IV. törvények 15-ik §-ában foglalt határozatok érvénye a most hivatkozott törvények 25 §-ának a—e) pontjai alatt megnevezett állami alkalmazottakra, a jelen törvény hatályba léptét megelőző időre vonatkozólag azzal a megszorítással mégis, hogy az 1893. IV. törvények 21. §-ában megnevezett állami alkalmazottak illetményei után törvényhatósági és községi adó, valamint az 1890. I. törvények szabályozott utadó és közmunkavétel (1890. I. törvények 23., 25. §§-ok) csakis az 1898. január 1-étől bezárólag 1899. évi december 31-éig terjedő időre volt kivethető és beszedhető. Az 1898. január 1-ét megelőző és az 1899.

obbfelől s nálam vannak az ég kulcsai, ugy ám!... " Hogy örülnek, milyen boldogok mind!

Ezalatt azonban odalent a völgyfenékben egy hosszú szép vonalban kinyílnak a sírok. Gondosan kipingált négyzetes nyílások ezek: valóságos pincelyukak. Jézustól balra csunya fekete krampuszok virgácsolnak, szigonynyal és egyéb kellemetlen szúrós szerszámokkal kergelik a bűnösök szürke tömegét, be a hegybe, hol úrgyelyukak különös labirintjében van a pokol. Nyáron sütik, olajba főzik itt az ördögök az embereket és micsoda kaján örömmel... Egy Breughel-szerűen groteszk részlet ez, de kedvesebb komikummal hat. Az ember szinte látja a jó Angelicót, milyen istenien naiv haraggal akarja megmutatni, hogy milyen rossz dolgok lesz azoknak, akik nem olyan jók, mint ő! — Jézustól jobbra a jók imádkozó és ujjongó, de a mennyei fénytől mégis reszkető, elalélt csoportja térdel. Érezzük, mint remeghetett a Beato kezében az ecset, — mennyi zokogó imával szakíthatta félbe munkáját, mikor e legnagyobb pillanatot festette... Nem tudnak e boldogok hová lenni rettenetes örömkömben; eszüket vesztve bámulnak fel Krisztus jelenésére. Az ő arcai is örök ifjak: szemük félrefordul az elragadtatás gyönyörében. Némelyik ingadozva dül félre... Vannak ott pápák, császárok, (kiknek palástjára rá van himezve, hogy *Imperator*.) — királyok, bibornokok, püspökök, lovagok és szerzetesek. Különösen sok dominiánus s ezeknek a tonzurájuk fortélyos gyönyörűséggel van kikanyarítva. Fejeik körül, rangkülönböztetés nélkül, ugyanaz az aranyos mennyei fény sugárzik... De ime mi történik! A feltámadottak felénk csoportjába valami otthonos udvariassággal angyalok vegyülnek el. Bátorítón

ölelik át őket, már messziről kezüket nyújtják nekik s úgy hívják az igazakat egy millió virágtól pompázó csudás kertbe: a paradicsomba.

A Beato művészetének legragyogóbb teremtményeikhez érünk: angyalokhoz. Ezeket szereti legjobban festeni, ezekben teszi boldog viziójának legbűbajosabb színeit: mint égi pillangók lepik el azok képeit. Ajtatos reményeinek ők képezik az örök refrainjét. Az „Inconcozione” képen magán negyven angyal száll és zenél. Az eszményi őstisztaság leggyöngédebb esszenciái ezek: osudszép örökifjú lények, kik soha meg nem romolhatnak, hanem mosolyogni, örülni és zenélni fognak mindörökké... Indiskrét képzetünk hiába keres nemet bennük; valami fűs szabadság és leányosan eszabító báj egyesülnek fényes formájukban. Nem emberek ezek, még csak nem is lelkek, más valamik egészen: angyalok... A jó Beato! Micsoda anyáskodó gondolat himezi ki kék, bíbor, zöld vagy amarant öltönyeiket! Aranyzállal szó parólit a karjukra, fodrot a vállukra s glóriát a nyakuk köré, — és a kabbalisztikus betűk, virágok, pici sugárkék micsoda égi monogramjait sorja palástjaikra! Milyen gondolat fésüli meg sápadtszöke göndör hajukat, — megfésült szép rendezes még azt a mennyei aranyláncoskát is, ami választékuk táján fürteik közt imbolyog!... aztán felöltözteti őket; csak azt nem értettem soha, hogy hogy bujtatja át szárnyaikat a paláston... Azok a szárnyak! Paradicsommadár vagy pávatollakból vannak ezek s a szivárvány minden színeiben kápráznak, — de arany azért a szerkezték mégis. Mintha millió szentjánosbogár csillogna rajtuk... Itt az utolsó ítéleten, mintha aranyporral behintett dus marabu-szárnyaik vol-

nának az angyaloknak. Milyen lengén szállanak tova! Kezükben trombita, pici dob, tamburin, vagy troubadour hegedű, az a bizonyos „violet d'amour.” Némelyik negédesen hajlik előre s rajongva hallgatja a saját hangszere szavát, mintha azt lenné, nem jön-e ki az égi muzsika üteméből...

Otthonosan vegyülnek el az angyalok a boldogok seregében s hivogtatják őket. Hová? Ott a paradicsomi fák árnyékában a virágok közt tánc készül: kezük kezben tartva bájosan naiv farandolásban állanak fel az angyalok a feltámadottakkal, kiknek már ékes kis rózsakoszoru övezi homlokukat. A kör végén levő szeráf új meg új párokat szólít a táncba, — az elején levő angyal pedig, ki úgy látszik a rendező, felemelt karal fordul vissza s valami leirhatatlanul lenge menüt lépésben vezet az egészet. Tovaszállanak a virágok felett az égi város felé: bástyái és löress falai vannak ennek, de féhéren mosódnak el azok a boldog káprázatban. Mennek a Beato imáinak végéig, az Egék óriási kapuja felé, melynek ivo alól sugaras aranyvilág árad elő s hívja az igazakat az örökéletre.

Nem ösmerjük mi többé az ilyen lelkeket, az ilyen lilomtszta, ártatlan lelkeket... Ők még látták a mennyeknek országát s Beato Angelico volt az utolsó, aki látta az igazi paradicsomot. És ő meg is festette, oly igaz híven, hogy: kell ennek a bűbajos országnak léteznie!... Hinnünk kell az ő angyalaiban — ha már csak azért is, mert olyan halhatatlanul szépek. Higgyük hát akkor azt is, hogy ebben az ő mennyországában neki is jutott egy kis hely s egy napon angyalokkal lejtett ő is a mennyei farandolásban...

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Készlezköz szabadalmakat, financia-ciroz találmányokat és beajstromoz védjegyeket és mustrákat. Felvilágosítási díjtalan.

december 31-ét követő időben előírt említett köztartozások tehát törlendők és az ezek behajtására vonatkozó végrehajtási intézkedések megkezdendők.

Ez a rendelkezés nem terjed ki az 1898. január 1-ő előtti időben szabályszerűen kivetett ily köztartozásokra, ha azok fizetési kötelezettsége felmerült panaszok alapján jogerős bírói ítélettel megállapított.

Az említett alkalmazottak a jelen szakasz alapján fizetendő köztartozásokat a jelen törvény hatálya léptétől számított öt, késedelmi kamattól mentes részletekben törleszthetik.

Az érintett címeken a jelen törvény hatálya lépte előtt már lerótt köztartozások visszafizetése nem követelhető.

Ugron Gábor kijelenti, hogy a szakaszt ebben a szövegezésben sem fogadhatja el.

A bizottság több tagjának felszólalása és Hege-dus és Lukács miniszterek felvilágosítása után a kereskedelmi miniszter által javaslatba hozott új szövegében fogadta el a szakaszt.

A törvényjavaslat többi szakaszainak változtatlan elfogadásával az ülés véget ért.

Nagyvárad városa a vasutasok községi adója dolgában minap hozott közgyűlési határozata szerint elküldte főbíráját a képviselőházhoz. A főbírárt kifejté, hogy Nagyvárad városa, tekintettel a vasutasok fontos szolgálataira s minthogy kívánatos, hogy az állami alkalmazottak egyenlő elbánásban részesüljenek, a kereskedelmi miniszter javaslatát méltányosnak tartja s a székelyváros átiratát nem pártolja. Ámde a jelen eset is azt bizonyítja, hogy a városok jóvelméinek elvonása napirenden van s azért kéri a város a törvényhozást, kéressen megfelelő módot arra, hogy a városok az általuk áldozatok árán teljesített állami funkcióikért mielőbb megfelelő segítségben részesüljenek.

KÜLFÖLD.

A háború.

Budapest, február 17.

Annak a kétségnek a jogosultságát, amelyet tegnap Kimberley felszabadításának ténye felől kifejeztünk, bizonyítják a tegnapi londoni tudósítások is. Így egy magántávirat kiemeli, hogy Londonban különösen találják, hogy Roberts távirata azt mondja: „French elérte Kimberley-t”, nem pedig azt, hogy „felszabadította Kimberley-t”. Egy másik távirat így szól: „Kimberleyben vagy Kimberley-nél van-e French? Felszabadította-e Kimberleyt vagy csak odaért?” Mindezek a kétségek azonban ma már nem fontosak, tekintettel arra a tényre, hogy Kimberley helyőrsége, mikor French tábornok a maga hadával odaért, már kivonult a alexandersfonteini hadállásba, amelyet a boerok French közeledtének híre odahagytak és ott elsáncolták magukat. French tábornok tehát bizottság bevonulhatott Kimberleybe, ha akart, vagy ha mert, sőt egy későbbi távirat szerint még aznap este a kimberley-i klubban vacsorált. De mindez csak azt jelenti, hogy a boerok a Kimberleytől délre eső területeiről eltakarodtak; észak felől azonban még lehetnek boer pozíciók, hacsak a rohamosan egymásután következő események arra nem kényszerítették vagy kényszerítik a boerokat, hogy onnan is elvonuljanak s a bloemfonteini út megvédésére sorakozzanak. Minden attól függ most, hogy Cronje tábornok hol veti meg a lábát s milyen ellenállást tud kifejteni az angol előnyomulással szemben. Mert maga Kimberley felszabadítása nem stratégiai fontosságú tény, csak örvendős és biztató incidens az angolokra nézve, mert az egész hadjárat alatt ez az első sikerök, még pedig taktikai sikerök.

A mai táviratok a következők:

(Kimberley felszabadítása.)

London, február 17.

A cenzura immár magántáviratokat is keresztül bocsát a haretéri eseményekről s a lapok, amelyek hónapok óta egyetlen magánhírt sem közölhettek a háborúról, ma valósággal elárasztják olvasóikat hírekkel. Kimberley felszabadításának híre leírhatatlan lelkesedést keltett. Az összes lapok azon való örömmüknek adnak kifejezést, hogy kudarcra és vereséggel teli négy hónapi hadjárat után ma végre jó hír érkezett s ezt a nagy eredményt valamennyien Roberts zsenijének tudják be. E mellett élénken vitakoznak Cronje ismeretlen sorsáról; általában azt hiszik, hogy hadserege már Kimberleytől északra van s kerülő utakon Oranje szabadállamba visszajutni igyekszik.

London, február 17.

Lord Roberts távirati jelentése szerint French tábornok tegnap reggel a következőket jelentette:

Az ellenséget Kimberley déli részéről, továbbá Alexandersfonteinből Olifantsfonteinig teljesen elűztem s most készülök megszállni terépet. Az ellenséges tábor bevettém élelmiszereivel és lövészszerével együtt. Egész veszteségünk körülbelül husz ember. Kimberleyben mindenki jó kedvben és jó egészséggel van.

Brüsszel, február 17.

Pretóriából megerősítik, hogy a boerok felhagytak Kimberley ostromával s hogy Cronje őszes haderejével Oranje szabad állam területére vonult vissza. Kimberley körül nem volt komoly harc s a boerok közül mindössze huszonötön sebesültek meg. Cronje az óriás tuleréjével szemben kénytelen volt visszavonulni s most egész haderejével védelmezi a Bloemfonteinba vivő utat.

London, február 17.

A Reuter-ügynökség jelenti Jacobsdaalból tegnap kelettel: Az angolok ma apró boer csapatokkal vívott több csatát után megszállták Jacobsdaalt. A tüzérség a környéken levő boerokat ágyuzással elkergette. French hadosztálya három gázlót kerített hatalmába a Modder folyón. Az egyiknél a boerok erősen el voltak sáncolva, de a tüzérség elűzte őket. French azután gyorsan előrenyomult Kimberley felé. A boerok elhagyták Alexandersfonteint, amelyet azután az angol csapatok elfoglaltak.

London, február 17.

A Reuter-ügynökségnek jelenti Jacobsdaalból 16-iki kelettel: A boerok elfoglaltak egy nagy angol szállítmányt. Cronje tízezer emberrel visszavonul Bloemfontein felé. Kelly-Kenny tábornok üldözi.

London, február 17.

Hivatalosan jelentik: Egy kis lovasesapat Jacobsdaba hatolt be és megtöltve találta e helyet sebesültekkel, kik Rennsburgnál sebesültek meg. A boerok, midőn látták, hogy az angolok behatolnak, egy erős járót küldtek vissza és a várost ismét csekély erővel elfoglalták. Mi azonban ágyúval löttünk rájuk és elűztük őket; a boerok visszavonultak egy dombháton át, ahol erősen exponáltak magukat lövegeinknek. A két angol század, amelyeket a boerok elfogtak, valószínűleg ismét felszabadult. Az ut, mely Jacobsdaalba vezet, teljesen szabad. Kora reggel 200 kocsiáll álló szállítmány csapatunkat a Riet folyamon a boerok tíz ágyúval nagyon ügyesen attackirozták, de nagyobb bajt nem okoztak. Időközben French három gázlót foglalt el a Modder Riveren. A harmadiknál erős küzdelem volt, de a boerok elhagyták helyüket s így bevonulásunk Kimberleybe lehetővé vált.

London, február 17.

French tábornok jelentése, melyet Roberts küldött ide, nincs kétség, így tehát nem Kimberleyből származik. Lehet, hogy French nem is akar Kimberleybe bemenni, míg meg nem bizonyosodik arról, hogy az ellenséget teljesen elűzte. Azonkívül úgy mondják, bevárando az is, hogy French elég élelmiszerral rendelkezik-e arra, hogy Kimberleyt azonnal felszegélyezheti és vajjon összeköttetései biztosítva-e. Komolyabb küzdelmek nem történtek, a főkérdés azonban az, hogy hol vannak jelenleg a boerok.

London, február 17.

A hadügyminisztérium a következő táviratot kapta Roberts tábornagtól Jacobsdaalból 15-iki kelettel: Nagy meglepésemre ideérkezéseimkor bannulatrámított kórházi berendezéseket találtam, amelyeket a német ambulancia állított össze dr. Kettner és dr. Hildenbrandt vezetése alatt. Mind a két orvos és a személyzet úgy a mi sebesültjeink iránt, mint a boerok iránt nagyon barátságos. Néhány sebesültünk december óta van itt, másokat tegnap hoztak ide. Megláogattam a kórházat és nagyon meg vagyok elégedve azzal, a mit láttam. A kórházban a mi csapataink részéről két tiszt és körülbelül 35 közkatona van.

London, február 17.

Egy Jacobsdaalban február 15-én feladott távirat jelenti a következőket: Az utolsó napok eseményei gyors egymásutánban követték egymást. A csapatoknak igen nagy nehézségekkel kellett megküzdeniök. Hosszu utakat kellett tenniök a legnagyobb forróságban, amelyre tartós eső és hideg következett. Kimberley helyőrsége már kivonult Alexandersfontein felé és elsáncolta magát. Ez tette lehetővé bevonulásunkat Kimberleybe. French tábornok hír szerint már meg is ebédelt a kimberleyi klubban.

Valamennyi angol lap Kimberleynek az elfoglalását megtörtént ténynek tekinti és a lehető legnagyobb örömmel ad e főtűt kifejezést.

London, február 17.

Lord Robertsnek egy mai keletű jacobsdaali távirata jelenti: Kelly-Kenny tegnap 78 vaggon

készletet ejtett zsákmányul, amelyek közül kettő Mauser-fegyverekkel volt megrakva, továbbá nyolc láda gránátot és tíz hordó robbantó puskapor. Az egész készlet Cronje táborából való. Mikor lord Kitchener ezt a jelentést elküldte, az angol tüzérség még folyton ágyuzta Cronje táborát.

London, február 17.

Míg a lakosság örömmámorban uszik, melyet a hatóságok még táplálnak, komoly körökben és klubokban sokkal tartózkodóbbak. A táviratok rendkívül homályos és hézagos szövege kétséget hagy fenn az iránt, hogy Kimberley tényleg fel van-e már szabadítva, sőt az alsóházban tegnap este egy ennek ellentmondó hír keringett. De még ha Kimberleyt tényleg bevették is, katonai kritikuskok a helyzetet még akkor is nagyon aggasztónak tartják, mert a boerok dél felé húzódtak és Roberts visszavonulási vonalát veszélyeztetik. Sőt néhány pesszimista azt hiszi, hogy a boerok az angol lovasságot szándékosan hagyták Kimberleybe bevonulni és aztán Delarey alatt Kimberley és Jacobsdaal közé ékeltek magukat.

Brüsszel, február 17.

A transvaali követség még most sem igen ad hitét a londoni diadalhírek és lehetetlennek tartja, hogy olyan tapasztalt és ügyes taktikust, mint Cronje tábornok, French tábornok 6000 emberrel meglephette és megszalasztta volna. A követség azt hiszi, hogy Cronje itt valami hadi cselet vitt véghez és utal arra, hogy a boerok erősen előrenyomultak De Aar felé, melynek elfoglalásával elválnák Roberts visszavonulási vonalát. A transvaali követség azt hiszi, hogy az angolokra a következő napokban kellemetlen meglepetések várnak.

London, február 17.

Az utóbbi napokban Kimberley nagyon szenvedett az ostrom alatt. French tábornok 3 dzsidásvadron, 1 huszárvadron, 1 dragonyosvadron, 2 lovasított tüzérvég és 8 század lovasított gyalogság, összesen 6000 emberrel rendelkezik. Különösen zavarosok a viszonyok Rondvaldriftnél, a Modderrivernél és Jacobsdálnál. Pretóriai jelentések szerint a boerok, miután French tábornok a gázlót már elhagyta, az öt követő angol gyalogságot megverték. Harry ezredes megsebesült. Roberts tábornagy távirataiból is kiténik, hogy Rondvaldrift körül később harcoltak.

London, február 17.

A Reuter-ügynökség jelenti Jacobsdaalból mai kelettel: A hámas lovak és ökrök kimerülése következtében Cronje tábornok kénytelen volt szekértáborba húzódní, amelyet most Kenny-Kellys tüzérsége érélyesen lövöldöz.

(Az angol jobbszárny hátrálása.)

London, február 17.

A Daily Telegraphnak jelenti Naauwportból: E hó 13-ikán az angol haderő mindkét szárnyán heves ütközet folyt Rensburg közelében. Az ellenség jóval erősebb volt az angoloknál. Száma körülbelül négyezer lehetett. Az Iniskilling dragonyosok egy őrjáratát körülbelül ötszáz boer bekerítette, de a dragonyosok kivágták magukat a nélkül, hogy csak egy embert is veszítettek volna. Az új-dél-walesi lovaseszrednek egy századát azonban fölkoncolta az ellenség. A katonák szuronyai véres harcra tették tanuságot. A gyarmati csapat öt tiszte közül csak egy tért vissza. A csapatokat visszavonták Arundelbe. A Coleskopról szerencsésen visszahozták az ágyukat. Egy Maxim-ágyút elpusztítottak, nehogy az ellenség kezébe kerüljön. Kilenc sebesült tisztet és 45 katonát a naauwporti tábori kórházba szállítottak. Az elesettek száma még ismeretlen.

Fokváros, február 17.

Ramontsból jelenti e hó 12-iki kelettel, hogy az angol csapatok napkelte előtt megtámadták az Eloff-erődöt. Ki volt adva a parancs, hogy a csapatok csak szuronyt használjanak és ne lőjjenek. A Dalwig százados parancsnoksága alatt álló johannesburgi konmandó visszavonulásra kényszerítette az angolokat, akik hat halottat és négy sebesültet hagytak a csatá után. Az elesettek között van egy French nevű százados is. A boeroknak nem volt veszteségük.

London, február 17.

A Daily Mailnek egy Naauwportból érkezett e hó 14-iki távirata megerősíti azt a hírt, hogy az angolok előtte való éjjel sok készlet hátrahagyásával kiürítették Rensburgot és visszavonultak Arundelbe. A Wiltshire-ezrednek két százada, midőn Kloof-táborból visszavonult, elvesztette az utat és még nem érkezett ide. A táborban azonban tudják, hogy hol vannak és valószínű, hogy ma este kiszabadítják őket.

Pretória, február 17.

Hivatalosan jelentik Colesbergből: Kedden ismét ütközet volt. Az angolok részéről elesett és

megsebesült hatvan ember, fogságba esett nyolcvan. A boeroknak nem volt veszteségük.

London, február 17.

A Timesnak telegrafálják Arundelből: Az angolok hátrafelé való koncentrálásuk közben egészen megfélemlítettek két századról, amely a két szélső szárnyon volt föllállítva. Ez a két század a boerok fogságába esett.

London, február 17.

Az esti lapok mai kelettel jelentik Sterkstromból: A boerok ma reggel Moltentónál az angol hadállás felé nyomultak és ágyutűzzel támadták meg az angol őrségeket.

(Ladysmith utolsó napjai.)

London, február 17.

Egy hírlapíró, akinek sikerült Ladysmithből kimenekülni, azt jelenti, hogy a Ladysmithben levő angolok már csak ösvérek és lovak huszárból táplálkoznak. Főzések egyáltalában nincsenek az angol katonák ezt nélkülözni legnehezebben. Egy kis fazék tej ára nyolcadfél shilling, egy tojásé három shilling, egy font dohányé ötödfél font sterling, a mi pénzünk szerint negyvennyolc forint.

London, február 17.

Ladysmithből jelenti, hogy a boerok ostroma érezhetően meggyengült s a városból is lehet látni, hogy az ellenséges hadsereg züme elvonul északi irányban.

London, február 17.

(9 óra 20 percek este.)

Két különböző helyről, Lousengoból és Duramból érkezik az a jelentés, hogy Buller ismét átment a Tugelán és Vanlkrantzot elfoglalta.

London, február 17.

Az Evening News jelenti Laurenzo Marquezéből mai kelettel: Boer forrásból eredő táviratok jelenti, hogy Buller tábornok újból támadást intéz a Vaal-Kranz ellen. Elkeseredett harc folyik. A boerok jelenleg tartják állásukat.

(Vegyes hírek.)

London, február 17.

Fokvárosból jelenti, hogy Roberts és Kitchener négy hét lefolyása alatt három teljes lovas ezredet állított föl.

Bern, február 17.

Az itteni békeegyesület valamennyi svájci fiók-egyesülete felszólított, hogy folyó hó 22-ikén tartandó meetinget rendezzen a transvaali háború ellen. A meetingeken előkelő szónokok fognak beszédeket tartani.

HIREK.

Budapest, február 17.

— BUDAPESTI NAPLO. Február 15-én új előfizetés és nyitja a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Mint hogy január 1-jén a kötelező koronaszámítás lépett életbe, és a posta csak olyan utalványokat fogad el, amelyeken a pénzüsszeg koronákban van megjelölve, kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy az utalványokon az előfizetési díjat ezentul ne forint és krajcárban, hanem koronákban és fillérekben méltóztatassanak feltüntetni.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelent meg.

— A királyi Budapest. A király holnap délelőtt külön udvari vonaton Gödöllőre rándul, de be sem száll a kastélyba, hanem a pályaháznál kocsira ül és vadászni megy. A vadászat után ő felsége még holnap este visszatér Budapestre. Ybl Lajos várkapitány ma Gödöllőre utazott, hogy ő felségének gödöllői kirándulásaira és vadászataira vonatkozólag az utolsó intézkedéseket megtegyje.

— Báró Beokné betegsége. Bécsből jelenti, hogy báró Beck vezérkari főnök nagybeteg feleségének állapota tegnap óta ismét rosszabbodott. A király elutazása előtt megparancsolta, hogy naponta küldjenek neki Budapestre értesítést a báróné állapotáról.

— Fejedelmi kézfogó. Bécsből jelenti, hogy Ruprecht bajor herceg eljegyezte Anna hercegnőt. A menyasszony Ferdinánd toszkánai nagyherceg harmadik leánya, 1898-ban lett nagykorú s tavaly jelent meg először udvari bálnő. A vőlegény Lajos bajor herceg elnökölt a szülei mellett.

— Aruló a francia hadügyminisztériumban. Végre fölfelezték a francia hadügyminisztériumban egy igazi arulót: Philippe ur, a hadügyminisztérium egyik irodajegyzőjének személyében. Ez az ur, mint Párisból táviratozzák, sok szennyes ügyben volt ludas, sőt már el is csapták, annyira, hogy sietett Londonba menekülni. A szennyes afférekön kívül ugyanis a hazarúrlást is iparszerűen űzte, sőt ha igaz a Libre Parole híre, iratokat ajánlott fel az angol nagykövetségnek arra a titkos missióra nézve, amelyben dr. Leyds, a transvaali követet az idő szerint fáradozik. Philippe ur az Intransigent szerint ajánlatot tett az angol nagykövetségnek, hogy közli vele azoknak a hajóknak a neveit, amelyek hadi csempészárut visznek Délafrikába. Mindezek a fölfeleztések nagy zavart okoztak a francia hadügyminisztériumban, ahol most már hirtelenül mindenki gyanussá lett. Fokozza a zavart, hogy Philippe Londonba szökött, ahol ez idő szerint egy másik jómádár is hűti a levét: Esterházy, a kitűnő ulánus. Ebből látható, hogy a francia hadügyminisztériumban ártatlan embereket el tud ugyan fogatni s az Ördögzigetbe küldeni, de az igazi arulók mind ellillannak boldogabb hazába.

— Magyar festő a pápánál. Emlegettük, hogy László Fülöp, a kitűnő arcképfestő Rómába utazott, hogy felesse a pápát. Most azt jelentik Rómából, hogy a pápa e hó 15-ikén fogadta Lászlót, akit Fraknói Vilmos kísért a kihallgatásra. A pápa rendkívül kegyes volt a magyar művészhez és nagy érdeklődést mutatott a mi művészeti, irodalmi és általában a magyar viszonyok iránt. Mihelyt László elkészül a szentatya képével, Rampolla bibornokot is lefesti. Az erlyéről híres államtitkár képe mint tanulmányfej is rendkívül érdekes lesz.

— Szabolcsmegyeyi küldöttség a kereskedelmi miniszternél. Szabolcs vármegye küldöttsége tisztelt ma báró Feilitsch Borthold főispán vezetésével mellett Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternél, hogy az ut-ügy rendezésére, a nyiregyháza—vásáros-náményi vasút támogatására és a telefonhálózat létesítésére kikerje a miniszter pártfogását. A miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy az ut-ügy rendezésére irányuló törekvésekkel teljesen egyetért. A vasut-ügy sorsát szíven viseli, a megyei telefonról megjegyezte, hogy azt lehetőleg ne kölcsönvevett pénzből létesítsék. A küldöttség tagjai sorában ott voltak: báró Podmaniczky Géza v. b. t. t., gróf Mailáth József, Mikecz János alispán, dr. Ferticska Kálmán, Kálly Leopold, Genesly Albert, Kornics Ferenc országgyűlési képviselők, Beusch László polgármester, Péchy Béla a vasuti érdekeltség elnöke, Szalánczy Ferenc nagybirtokos stb.

— Új egyetemi tanárok. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Fayer László budapesti egyetemi rendkívüli tanár és dr. Balogh Jenő budapesti ítélőtáblai bírót kinevezte a tudomány egyetemre a magyar büntetőjog és a bűnvádi perrendtartás nyilvános rendes tanáraivá. A két új egyetemi tanár kiváló jogász s méltán foglalhat helyet a jogi egyetem tanárai között.

Dr. Fayer László született Keoskemáten 1842-ben. Jogi tanulmányait Budapesten végezte, 1870-ben doktorrá avatták, 1873-ban a bűnvádi eljárás magántanára, 1874-ben ügyvéd lett. 1886-ban a rendkívüli egyetemi tanári címet kapta. Számos jogi munkája közül a főbbek: Bűnvádi eljárásunk reformjához (1884), Bűnvádi eljárásunk a törvényesség előtt (1885), Bűnvádi esetek (1891), A Próbil-esthez (1888), Büntetési rendszerünk reformja (1889—92), Tanulmányok a büntetőjog és a bűnvádi eljárás köréből (1894). Számos dolgozata jelent meg a Jogtudományi Közlönyben, amelyet 1880 óta szerkeszt. 1870—1890-ig a Magyar Törvény szerkesztője volt. Mint a Magyar Jogászegyesület titkára szerkesztte az egyesület füzetes vállalatát is.

Dr. Balogh Jenő született Dövényben 1864-ben. 1887-ben királyi táblai segédfogalmazó lett, 1888-ban tartotta próbaelőadását az egyetemen, mint a büntetőjog és a bűnvádi eljárás magántanára. Számos jogtudományi tanulmányt írt a jogi lapokban. Onálló munkái: A folytonos és folytatódó büntetések tana (1885), A delictum collectivum (1886), A sértett fél jogköre a büntetőjogban (1887), Bűnvádi viszonyok reformjához (1888). Az újabb időben Edvi Illés Károlylyal együtt ő írta meg az új bűnvádi eljárás magyarázatát.

— A kilencvenhárom éves Legouvé. Tegnapelőtt ünnepelte a francia akadémia Legouvé születésének kilencvenharmadik évfordulóját. Az akadémia hivatalos küldöttséggel üdvözölte az őz halhatatlant, aki hosszan beszélgetett pályafutásáról. Mosolyogva beszélt el, hogy hetven évvel ezelőtt, 1829-ben nyerte el az első akadémiai kitüntetést. A könyvnyomtatásról írt költeményével nyert díjat.

— Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 14-ikén tartott Hollaky Arthur főispán elnöke alatt február havi ülését. Az alispán jelentette, hogy a belügyminisztérium két közege nem tartotta mindenben megfelelőnek a megyei körházat, tehát a berendezést ki kell egészíteni. A dohánytözsdek a dohánygyárak legrosszabb anyagát árulják, ami miatt felírják a pénzügyminiszterhez. A székelyudvarhelyvárosi elemi iskola és az ev. ref. leányiskola államosítására nézve a lépések megtörténtek. A többi folyó ügyet is rendben intézték el.

— Füzesség. Vörös Endre a napokban jegyezte el Költi Vilma kisasszonyt Budapesten.

— Giordano Bruno emlékezete. Rómából táviratozzák, hogy a rendőrség megtiltotta a nyilvános manifesztációkat Giordano Bruno ünneplésére. Ezer rendőr vonult ki, hogy a rendezetnek tiszteletet szerezzen. A rendőrök főhadiszállása Giordano Bruno emlékszóbránál volt és szigorúan ügyeltek arra, hogy a szobor körül tüntetés ne legyen. De megengedték a szobor megkoszoruzását. Néhány lap e rendszabályt nem helyesli, de ezek is nyugalomra intik a lakosságot.

— A szerencsés király. II. Lépót, a belgák királyát a legszerencsésebb nyerek közé tartozik. Nincs lutri vagy tombola, amelyen ne jutna neki egy-két értékes nyeremény. Valóságos legendakör fűződik már az ő sorsjáték-szerencséje köré. Most még legendásabb lesz a szerencséje. A belga újságírók egyesülete nemrég nagy sorsjátékot rendezett; a király sok sorsjegyet vett. Összesen száz nyeremény volt a sorsjátékban; a minap volt a húzás, amelyen a király a száz nyeremény közül tizenötöt nyert meg...

— Magyarország Párisban. A párisi kiállításon résztvevő kiállítók a francia kiállítási igazgatóság által kibocsátott szabályzat értelmében a kiállítás egész tartamára érvényes szabadjegyre tarthatnak igényt. Ez ingyenes állandó belépő-jegyek a következő feltételek betartása mellett szolgáltatnak ki az egyes kiállítóknak:

Minden kiállító látogatójegy alaku és kartonpapírosra ragasztott arcképet két példányban a magyar királyi kormánybiztossághoz beküldeni tartozik. A fényképek hátlapjára a kiállító neve, lakhelye és a csoport száma, melyben kiállít, pontosan rávevendő. Minden kiállító csak egy szabadjegyillet meg, ezt a jegyet azonban a kiállító megbízottjára vagy esetleges képviselőjére is átruházhatja. Kiállító társulatok, intézetek és vállalatok, ugyancsak a kollektív kiállításban résztvevők, együttesen csak egy szabad belépőjegyre tarthatnak igényt. E jegy az általuk közösen megbízott személynek szolgáltatni ki. Az összes állandó belépőjegyeket a kiállító a m. kir. kormánybiztosság közvetítésével veszik kézhez. A belépő jegyek kiállításához szükséges fényképek március 1-ig a kormánybiztosság címére (Budapest, Bécsi-utca 3.) küldendők; későbbi kérelmek a következő címre intézendők: Béla de Lukács, Commissaire General de la Hongrie 23 Avenue Rapp, Paris.

— Amerikai örültségek. Mert ezt már igazán nem lehet másként nevezni. Chicagóban az a legújabb divat — ha hinni lehet a Le Journal levelezőjének — hogy a hölgyek mesterségesen keményített, preparált fényezett emberi szemeket hordanak gyöngyosor gyanánt. Egy vegyész állítólag nagy pénzt keresett azazal, hogy kitalálta, mint kell az emberi szemet üvegkeménységűvé változtatni vegyi uton. Az új ékszer igen drága, s messziről úgy hat, mint óriási gömbölyű drágakövek sorozata. Hogy ez az örültség nem egyedül álló a maga nemében, bizonyítja az, hogy egy kaliforniai birtokos a minap olyan nyergen lovagolt, amely egy néger bőrből készült. A bőr egykori tulajdonosát a birtokos földjén lincselték meg. A derék ember megnyuztatta és nyeret csináltatott a szép fekete bőrből. De nemcsak Amerikában dühöng ez a rut divat. Egy római hölgy a télen nagy feltűnést keltett egy onotkarperreccel, amelynek minden egyes darabja apró emberi csontokból volt készíve. A férje gyűjtötte ezeket a csontokat egy afrikai misztio során. Egyébként pedig New Yorkban nagyban gyártják az emberi csontból készült nyakkendőket, gyűrűket, medaillonokat és óralanccokat.

— Iskolai ünnep. Egy guetamalai iskola ünnepélyén Cabrera elnök is megjelent, mivel az iskolai ünnepélyeket Guatemalában sem azért rendezik, hogy a gyermekek örüljenek, hanem azért, hogy az elnököket ünnepeljék. Hogy ez a felcogás az igazi, bizonyítja az az eset, amit ez a Cabrera nevű elnök rendezett. Az ünnepély alkalmával egy kis zürzavar támadt. Az elnök ur megjézt s azt hitte, hogy merényletet akarnak elkövetni ellene, megparancsolta tehát a diszszolgálatra kirendelt katonáknak, hogy löjjenek a tömeg közé. A sortüz után csodálatos iskolai ünnepélyesség tártul a szemlélők elé. Háromszáz ünnepi ruhába öltözött gyermek feküdt vérben. Az elnök ily módon eleget tett kötelességének és távozott.

— Megdézsmált pénzeslevél. A Múntz testvérek budapesti cég a napokban fetadott egy sorsjegyekkel terhelt pénzeslevelet, amely Berlinbe ment a Berliner Bank címére. A levél meg is érkezett Berlinbe, de ma a cég értesítést kapott a berlini banktól, hogy a levélből 4518 korona értékű sorsjegy hiányzik. A vizsgálat eddig csak azt derítette ki, hogy a levelet utközben, a vasuton bontották föl. Hogy azonban hol, melyik vasuton történt ez, azt még nyomozzák.

— Egyházi zene. A Mátys-templomban holnap, vasárnap délelőtt tíz órakor a nagy mise alatt előadják Zasskovszky Endre D-dur miséjét, továbbá Szendrői Lajos, az Operaház tagja, saját szerzeményű Ave Mária-t fogja operakísérettel énekelni.

— Halálozás. Szabó Károly földbirtokos e hó 16-án 54 éves korában Rimaszombatban meghalt.

— **A legműveltebb ország.** Aki eddig abban a könnyen érthető tévedésben élte napjait, hogy mi vagyunk a legműveltebb nemzet, az ezuttal ábránduljon ki. Nem Magyarország a legműveltebb Dánia most megjelent közművelődési statisztikájából kiténik, hogy az összes civilizált népek közt Dánia a legműveltebb. E szerint a statisztika szerint Dániában *egyetlenegy* nagykorú férfi *sincs, aki ne tudna írni és olvasni.*

— **Gruby doktor gyógyszerrel.** Dr. Grubyról, a magyar származású hírneves párisi orvosról érdekes cikk jelent meg egy német orvosi szaklapban. Dr. Gruby — írja a cikk — 1809-ben született, szegény zsidó szülők gyermeke volt s apja parasztmunkára akarta fogni. De a fiu nem állt kötélnék és subano korában megszökött hazulról 50 krajcárral a zsebében. Előbb Postre, majd Bécsbe vándorolt ahol nagy nyomorban élt s orvosi tanulmányokat folytatott. 1839-ben elnyerte a doktori süveget Bécsben, ezután magán-tanfolyamot nyitott a bonctanból és élettanból s ennek oly sikere volt, hogy egyetemi tanszékel kinálták meg, ha kikeresztelkedik. De Gruby nem fogadta el az ajánlatot s Bécsből előbb Londonba, majd Párisba utazott, ahol 1841-ben bonctani laboratóriumot nyitott. Országszerte híresekké váltak praeparatumaik, amelyek a párisi gyűjteményeknek ma is díszre válnak. Majd abbahagyta tudományos kutatásait s orvosi gyakorlatot folytatott. Innen kezdve nagy változás áll be életében. Hogy mi módon gyógykezelt Gruby doktor, arról az alábbi szemelvényekből meggyőződhetünk:

Egyik betegének minden reggel napkelte előtt a Bastilletől a Madeleine-templomig kellett sétálnia s minden 68 lépés után egy szem szőlőt ennie.

Egy másiknak naponta háromszor 7½ percig kellett ebédlióhelyen asztalán állva törzshajlásokat csinálni. Volt olyan betege, akinek esténként két nyers toást rendelt s mindegyiket 47 szem sóval kellett fűszerezni.

Rendelt tőfágast is a betegnek, aki ilyenkor több másodpercig állt a fején; vagy négykézláb-járást.

Olyan betege is volt, akinek csak magáltozt vadat szabad volt ennie.

Egy asztmás nőnek azt ajánlotta, hogy töltsön egy éjszakát egy nagy zsákban, amelyből pontban éjfélkor bujjék elő, süssön kalácsot és egye meg az egészét.

Egy nagyon gazdag asszonynak, aki gyomor-bajos volt, azt ajánlotta, hogy egész életét töltse azon a gőzhajón, amely Lyon és Avignon között közlekedik, ebéd idején mindig zenét hallgasson s a zene ütemei szerint egyék.

Amilyen különös volt Gruby gyógymódja, éppoly előkelők voltak páciensei. *Heine, Sand Georges, Mac Mahon* tábornok, *Dumas* Sándor, *Thomas Ambroise, Chopin, Liszt* Ferenc kikérték orvosi tanácsát. Szenátorok, képviselők, nagykövetelek járatások voltak hozzá rendelő órájában. *S Gruby* titka a szügesztio volt, amelyet élénken szárnyaló képzeletével belevitt betegébe; másrészt pedig az étkezésük orvosilag megszabott rendje, amelyet misztikus homályba burkolt, hogy a beteg előtt érdekessé tegye.

— **Veszekedő borbélylegények.** Több lap azt írta, hogy az Ujvilág-utca 18. szám alatt lévő borbély-elhelyező egyesület helyiségében nagy verekedés volt, amelyben többen halálosan megsebesültek s ezek közül három már meg is halt. Az eset ebben a formában tulzost s a verekedés a következőleg ment végbe:

E hó 9-én este az említett helyiségben kilenc borbélyesség összeverekedett. A verekedés ugy keletkezett, hogy a legények közül az egyik feltett kalappal ment a helyiségbe. *Tullius* Mátyás figyelmeztette az illetőt erre, de a következő pillanában hatalmas pofont kapott. Ebből szótan dulakodás keletkezett. A borbélylegények botokká, ütleggéttek egymást s főleg *Tullius* verték meg, majd pedig kést rántottak. *Wagner Vince, Gruber Miklós és Hochl* János borbélylegényeket megszurkálták s a rendet csak nagy nehezen lehetett helyreállítani. A sebesültek közül *Wagner Vince* a Rókus-kórházba ment s reá két napra a tüdőjét ért seb következtében meghalt. A másik kettőnek sebe nem súlyos. A rendőrség most nyomozást indított annak kiderítésére, vajjon melyik szúrta meg halálosan *Wagner*-t.

— **Tífuszjárvány Párisban.** Páris egyik legelőkelőbb intézetében, a Lycée Saint-Louisban tífuszjárvány ütött ki. A minap öt növendék lett a betegséggé áldoztatva. A liceumot bezárták.

— **Tolvajok garázdálkodása.** *Vorben* Ferenc porcellánkereskedő Üllői-ut 36. szám alatt lévő üzletének kirakatából tegnap ismeretlen tolvajok elloptak két tájképet. — A Kenyérmező-utca 2. szám alatt lévő ház pincéjében az éjjel tolvajok jártak, akik a lakók pincéit nyitogatták föl s onnan szemet meg bort vittek magukkal. — Végre *Han* Erzsébet trafikcsnának a Baross-utca 105. szám alatt lévő tőzsdéjé tézsmálták meg az éjjel, ahonnan 200 korona értékű okmánybonyeget, 40 darab poliklinikai és 3 darab osztályorsjegyet, továbbá egy női aranyórást s több forint értékű aprópénzt loptak el.

— **Rendőrök kerékpáron.** *Touny* rendőrigazgató azt az ajánlatot tette a párisi rendőrprefektusnak, hogy tegyen kísérletet egy biciklis rendőrcsapattal. *Touny* biciklis rendőreit úgy öltözteti fel, mint a többi rendőröket, azzal a különbséggel, hogy pantalon helyett testhez feszülő nadrággal látja el őket. Kardjuk a bicikli kormányrudjára van erősítve és övükben revolvert hordanak. Ezeknek az új fajta rendőröknek különösen éjjel vonnék hasznát, amikor biciklin cirkálnának az utcákon. A rendőrprefektus még e héten kísérletet tesz.

— **Sztambulov gyilkosát elfogták.** A szófiai drámáról, amelynek áldozata *Sztambulov* lett, tegnap lehullott a lepel. Megtalálták az igazi gyilkost, miután éveken ezelőtt már kivégezték a vélt testet. Ez a szenzációs hír most Románia és Bulgária minden körét foglalkoztatja s nyomán itt is, ott is számos elfogatás történt. Magáról az esetről a következő távirati jelentés érkezett:

Bukarest egyik kerületében még e hó 13-ikáról 14-ikére virradó éjjel egy véres halottat találtak. A kivont törvényszéki közegek megállapították a hullánál talált levelek alapján, hogy a hulla egy *Titovszki* nevű oroszral azonos, aki mint törökországi titkos ügynök végezte szolgálatát. A gyilkosságban való bűnrészességgel egy itteni bolgár diákok, *Trifanovot* gyanúsították, ki letartóztatásakor mindent bevallott. *Titovszki* gyilkosul egy *Iliev* nevű bolgárt nevezett meg, kit *Fojanov*nak is hívnak s akit a gyilkosság előtti napon Macedoniából küldött ide egy titkos bolgár nemzeti komité azon célból, hogy a *Titovszki* felett kimondott halálos ítéletet hajtsa végre. *Trifanov* adatai szerint *Titovszki* a Macedoniából ide menekült polgárokat nagyon zaklatta s o miatt kellett meghalnia. *Iliev*t szintén letartóztatták, ki midőn megtudta, hogy *Trifanov* vallott, ő is mindent bevallott, mondván, hogy *tette a legmagasabb szinten álló igazság és a bolgár hazafiság* dokumentálása. Ez alkalommal *Iliev* azt is megjegyezte, hogy *Sztambulov* is ő gyilkolta meg, ami annál is inkább meglepte a bírakat, mert *Sztambulov* állítólagos gyilkosát Szófiában kivégezték. Szófiában *Iliev* letartóztatásának híre óriási feltűnést keltett. *Maga Ferdinánd* fejedelem a leghatározottabban kérte az ügyről. Szófiában számos letartóztatás történt és Bukarestben is lázas tevékenységgel folytatják a vizsgálatot.

— **Veszedelemes moosarak.** A következő panaszos levelet kaptuk:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Kereskedelmi utazó vagyok és itt-ott kocsi-utat is kell tennem. Rövid idő előtt egy *Versec* mellett lévő kisebb helyen volt dolgom, honnan kocsin indultam el a *Versec* s *Stamora-Moravica* között fekvő *Vattina* állomásra, hogy így a bázisai vonatot elérjem. Az ut az elindulási helytől Vattináig egy óra alatt megtehető, onnan azonban a ¼ kilométernyire fekvő vasuti órházig teljesen járhatatlan s kis hirtja, hogy nem életemmel fizetem meg e merész vállalkozásomat. Mély moosarak felett egy fahid vezetne keresztül, ha az végelgyengülésben nem szenvedne s mivel e rozoga építményen tilos az áthajtás, nem maradt más hátra, mint a lovakat az ingoványoknak nekiesztetni. Megjártam: a lovak nyakig süppedtek s se ide, se oda nem bírtak. Veszélyes helyzetemben Isten jószágos szeme örökösödött felettem. Jó darabig a kocsison kívül egy lélek sem volt közelemben, míg végre hosszu s kinos jankiltásom meghallotta egy oláh s fél óra mulva két lö segítségével kibuzott négy koronaért. Ilyen az élet ott lent. Mégis ajánlatos volna, ha az illető hatóság segítene e páratlanul botrányos helyzetben, de nyomban, mielőtt még emberlelben kar esnék. Kiváló nagybecsűlésem mellett maradok tisztelt Szerkesztő urnak alázatos szolgálja

Kohn Fülöp.

— **Éhínség Bombayban.** A *Magyar Tengerpart* jelenti, hogy Bombayban és a közép-indiai tartományokban a legnagyobb éhínség uralkodik. A természet minden várakozáson aluli volt, s a szegényebb néposztály az éhhalálnak néz elébe. A kormány eddig több mint három millió embernek nyújtott segítséget, de attól lehet tartani, hogy az állami készletek kimerülnek s megismétlődik a tizenkét év előtti eset, midőn ezevrel hulltak el az emberek az utakon az éhínség miatt.

— **Sikertelen betörések.** *Aradról* táviratozza tudósítánk: A városi pénztárban az éjjel betörők jártak. Az ismeretlen tettesek bezúrták a városháza utcai ablakát, feltörték a pénztárakat, de pénzt nem vittek el, mert a *Wertheim-szekrényt* nem bírták feltörni. A postahivatal palotájába szintén betörték, de ott sem férközhettek a pénztárhoz.

— **Boer hősség.** Brüsszell lapok a következő szép boer haditettéről írnak. A minap *Vaal-Krantend* a visszavonuló boorok nem bírták ellopni egy sziklák közé szorult Maxim-ágyút. Az utolsó pillanatil bajlódtak vele, de amikor az ellenség már lőtávolban volt, elhatározták, hogy inkább az ágyút áldozzák fel, mintsem akár egy ember is elessekközülük. Visszavonultak tehát; de ekkor előgratott soraikból *Viljoen* ezredes és három lóval visszament az ágyúért. Az angolok ezt látva, sortűzet adtak. A golyók félelmesen röpöködtek, de *Viljoen* rendíthetetlen nyugalommal fogta be a lovakat az ágyú elé az egyre hulló golyózáporban. Amikor már mind a három befogta, fölpatant az egyikre, megsarkantyuzta és kivágtatott a sziklák közül a megmentett Maximmal. Az angol golyók csodálatosképpen nem érték. Persze, a boer táborban nagy ünneplés tárgya volt a vitéz ezredes.

— **Eblótámadás.** *Trauber* Miksa erzsébetfalvai fűszerkereskedő ma reggel kocsin akart bejönni Budapestre. A külső soroksári-uton, a vámtól pár száz lépésnyire, hirtelenben négy 18—20 éves szubano megtámadta a kocsiját s az egyik kését felé emelve pénzt követelte. A kocsis úgy megijedt a rabló suhanoktól, hogy eszeveszetten elmenekült, *Trauber* azután kénytelen volt 36 forint készpénzt, aranyóráját és gyűrűjét átadni a rablóknak, akik még az egyik lovat is kifogták a kocsiól és ellíntak. *Trauber* visszament Erzsébetfalvára és jelentést tett az esetről a csendőrségnek, amely keresi a rablókat.

— **Megelőgéssel közelítjük,** hogy a kőbányai királyszőlőző felmerült üzleti nehézségei immár teljesen leküzdötték és hogy ez az iparvállalat megfogyatkozás nélkül, sőt megerősödve megy előre a közlég sörévdának. A többoldalú tetterős támogatás, melyben e nagyszabású vállalat a legutóbbi időben részesült, első sorban gyártmányainak: a sörnek és malatának kitűnő voltára és a sörgyárnak ezek által felételezett élet- és versenyképességére vezetendő vissza.

— **A Zoltán-féle csukamájolaj** táporeje, különnyű emészthetősége és teljes szag- és íz nélkülsége miatt örvend nagy kelendőségnek. Üvege 2 korona. *Zoltán B.* gyógyszerterében Nagy-Korona- és Hold-utca sarkán.

(x) **Egger mellpasztillája** gyorsan és biztosan hat köhögéssel, rekedtséggel, elnyálkásodással. Kapható minden gyógyszerterében és droguáriában. Doboza 50 kr. és 1 frt (próbadoboz 25 kr.). Fő- és szétküldési raktár: *Nádor-gyógytár Budapest, Váci-körút 7. sz.*

(x) **A budapesti kávémagazin** (Rottenbiller-utca 4. szám) a t. közönség előnyére 3 kilogrammos csomagokban is küld igen jó minőségű kávét 4 frt 80 kr-ért bérmentve. Trieszti áru raktárából csakis 50 kilogramm egységben.

A király Zala műtermében.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, február 17.

Ő felsége ma délután látogatást tett Zala műtermében, hogy megnézzze azt a szoborművet, amelyet a magyar nők Erzsébet királyné sírjára helyeznek. Zala műterme a nyugoti pályaudvar egyik raktárépületében van, melyet a kormány a milléniumi emlékmű elkészítéséhez engedte át a művészeknek. A műterem bejáratát a mai ünnepélyes alkalomra piros drapériával díszítették föl s a Podmaniczky-utcai bojárától szőnyeget terítettek a küszöbőig.

A király fogadására megjelentek: *Szöll* Kálmán miniszterelnök dr. *Hazay* István miniszteri titkár kíséretében, *Ludwig* Gyula a Magyar Államvasutak igazgatója, báró *Podmaniczky* Frigyes az Andrássy-szobor bizottság elnöke, *Décsy* vasuti igazgató és *Daróczi* állomásfőnök. A rendről *Beniczky* rendőrfelügyelő vezetése alatt nagyszámu rendőr gondoskodott.

Pár perccel két óra előtt harsány éljenzés jelezte ő felsége érkezését. A király huszártornokai atillában nyitott udvari hintón jött gróf *Paar* Ede lovassági tábornok, főhadsegőd és *Wessely* őrnagy szárnysegéd kíséretében. A pályaház bejáratánál *Szöll* Kálmán miniszterelnök és *Zala* György szobrász fogadta ő felséget, aki egyenesen a műterembe ment. Kedves jelenet volt, amint utközben egy hat éves kis gróf *Szabchenyi* hangosan elkiáltotta: „Éljen a király!“. Ő felsége mosolyogva szalutált a grófi családnak.

A műteremben izléses drapéria közt volt felállítva *Erzsébet* királyné síremléke, gróf *Andrássy* Gyula lovasszobra, az ezredévi műemlék két allegorikus csoportja: az egyik a *Tudás és dicőség*, a másik a *Munka és jólét* jelképes alakja, továbbá a milléniumi emlék trigájának egyik hatalmas lova. Ott

HUNGARIA-vasfürdő

Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám. Gőz- és kádfürdők. Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

állott József nádor térdeplő alakja, mely a budai Szent Zsigmond-kápolna kriptája számára készült. Néhány dombormű és a Gábor arkaugyal szobrának több fényképi főlvétele egészítette ki a gyűjteményt. A királyné síremléke rendkívül érdekes és megható művészi alkotás. Főalakja a fájdalmas Madonna, aki kereszt fölött hajlik, amely előtt töviskorona van. A kereszt egyik felén gazdag lombozatu tölgyfaág, a másik felén pedig palmaág alkot művészi keretet. Az emlékművön több felírás olvasható. Előli ez a felírás van:

A MAGYAR HAZA LEÁNYAI — A MAGYAR HAZA
ÉDESANYJÁNAK.

Oldalt ez a felírás olvasható: Állított az Erzsébet királyné alappól. Özevgy gróf Teleki Sándorné, szül. gróf Teleki Jozefin nagybizottsági elnök, emőkei Emich Gusztávné, szül. Tormay Etelka művészbizottsági elnök. A keresztben: *In memoriam sempiternam* felírás van, az imaszámoly padjának felső lapjára pedig bele van vésvé a *Miatyánk* teljes szövege.

A király először is a síremléket tekintette meg. Ő felsége arcán megindulás tükröződött, miközben az emléket nézte.

— Nagyon szép alkotás, szólt ő felsége, de elér-e a kriptában?

— Igen, felség, válaszolt Zala, mert pontos méretei vannak. Az emlékmű bronzba öntve, fekete márványtalapzatra jön az Augusztiusok sírboltjába a felséges asszony és Rudolf trónörökös szarkofágja közé.

— Hogyan szállítják oda? kérdezte a király.
— Részenként, felség, amint az ércöntőben az egyes darabok elkészülnek.

Ezután Andrassy szobrát nézte meg a király.

— Meglepő a hasonlatosság! — Jegyezte meg ő felsége. Kitérő az arc, az alak és a ló is életteljes.

— Felséges Uram, mondta Zala, lehetőleg mindent az eredeti után mintáztam, az aroot és alakot emlékezetből, míg a diszrubát, az ékszereket, kardot, sőt a lovat is az Andrassy család bocsátotta rendelkezésemre.

— Valóban sikerült is a szobor. És hová jön? — kérdezte a király.

— Az új országház főhomlokzata elé!
— Ott a legjobb helyen lesz, mondta a király. Ő felsége megnézte az Andrassy-szobor két domborművét, az egyik a koronázást, a másik a berlini kongresszust ábrázolja Werner Antal híres berlini festménye nyomán. A király apróra megnézte a millenniumi szobrokat és érdeklődött azok kivitele és felállítására iránt.

Háromnegyed órai szemle után a király elbucszott s távozásakor így szolt Zalának:

— Nagyon köszönöm, igen szép volt. Igazán szép dolgokat láttam.

Ezután a jelen voltak éljenzése közben kocsiraült és visszatért a budai várba.

Karriér.

— Jelenet. —

Ujságíró: Isé . . . László Fülöp urhoz van szerencsem?

László: Az vagyok. Parancsoljon helyet foglalni. Mivel szolgálhatok?

Ujságíró: Lapom számára néhány értesítést szeretnék. Például jövő terveire vonatkozólag. Most a papát festi, ugy-e . . .

László (szórakozottan): Igen . . . Ő szentsége volt szives . . .

Ujságíró: Hát aztán?

László (hanyag előkelőséggel): Aztán másokat fogok festeni. Hallom, Napoleon mindenáron szeretné, ha festeném . . . föl fog támadni. Igaz, hogy most már egy kicsit ruinirt állapotban van, de hát . . .

Ujságíró: És aztán?

László: Aztánra, hallom, az írói világ egy kitűnősége van előjegyezve. Londonból jön.

Ujságíró: A neve?

László: Shakespeare.

Ujságíró: Köszönöm. (Föltérja.)

László: Különbön legjobb, ha megnézem az előjegyzési noteszemet. (Megnézi.) Itt van kérem . . . március másodikán Disraeli ur támad fel . . . ötödikén Khinába utazom a császárt festeni . . . tizedike Menelik . . . ide az van írva zárjelben, hogy dupla adag Van Dyk barnát kell vinni . . .

Ujságíró: Szép . . . szép . . .

László: Talán nincs megelégedve?

Ujságíró: Kérem . . .

László: Csak mondja ki bátran!

Ujságíró: Az igazat megvallva . . .

László: Halljuk!

Ujságíró: Ez . . . hogy úgy mondjam . . . nem

haladás. A királyok után a pápa, ez nép. De a pápa után megint királyok . . .

László: Ön naiv.

Ujságíró: Hogy-hogy?

László: Még nincs értesítve, kedves doktor ur. Március közepén . . . de ezt nem szabad megírni . . .

Ujságíró: Csak nem!

László: De igen!

Ujságíró: Ne mondja! Igazán? Vagy talán tévedek? Remélem, ugyanazt gondolja ön is? . . . (Felmutat az égre.)

László (hanyag előkelőséggel): Természetesen . . .

— o. —

A szoknya.

Motó: Selyem kendő, selyem kötény, selyem szoknya

Nincsenek ők ilyesmihez hozzá szokva.

A szent szemérem győzött íme,
Mert itt a hír, pikáns a címe:
Der Unterrock.
S nem Maupassant, se Gyp, se Zóla,
Egy német hirlap ír ma róla!
Nem nézve persze, hogy mi sikk,
Tudós, komoly hangú a cikk:
Der Unterrock.

Mert néhány napja már, hiába,
Fontos tárgy lett Germániába
Der Unterrock.
Azon tüprengett sok nagy elme,
Milyen legyen a szoknya-kelme;
S vitatták sok komoly helyen:
Lehet vagy nem lehet selyem
Der Unterrock.

Terhére volt nem egy tanárnak:
A lányokon suhog ha járnak
Der Unterrock!
Ki még selyembe jár, eretnek!
S vívmányaként a rendeletnek
Az iskolán ül néma csend,
És nem suhog se kűnt se bent
Der Unterrock.

Sok felsőbb lányka könnyit ontja
Őh mert nem egy álmát lerontja
Der Unterrock.
Őh szőke germán álszemérem
Lásd én bevallom, forr a vérem,
És olykor eiszédül fejem,
Mert nálunk még lehet selyem
A szoknya.

— kő.

FŐVÁROS.

(*) Budapest a külföld előtt. A Budapest in Wort und Bild című nagy képes disz munkának most jelent meg a hatodik füzet. A disz munka, melyet Oscar von Krücken (Jászniagi Viktor) szerkeszt, méltó ismertetője Budapestnek és a külföld előtt. A füzetek szövegrésze csupa irodalmi nivón áll, érdekes monografá, az illusztrációk pedig művészi kivitelűek. Az ismertetések írói között vannak többek között Peisner Ignác, Márkus József főpolgármester, Halmos János polgármester Deveseri és irodalmunk számos kitűnősége. A füzetes vállalat összeállítására és szerkesztésére Jászniagi Viktor rutinját és izlését dicsérik. A Budapest in Wort und Bild mindenképpen hasznos fővárosunkra nézve és alkalmas arra is, hogy Budapest idegen forgalmán lendítsen.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Hírek a Nemzeti Színházról. Pailleron A hol unatkoznak című vígjátéka, amelyet a múlt hét végén adtak elő új szereposztással, csütörtökön, e hó 22-én kerül ismét színe bérletszűnetben. — Bosnyák Zoltán Mary című háromfelvonásos színművének első előadása, pénteken, 23-ikán lesz. A szereposztás következő: Anyos Mary — Trótk Irma, Karel György — Mihályfi, Radák — Gyenes, Both Miklós — Dező, gróf Berényi — Horváth, Államtitkár — Hetényi, Radnóthy — Náday B., Jörg — Latabár, Halmi Adrienne — Paulayné, Keszthelyi Irén — Keczeri, Margit — Fábán. — Március hó első felében felelevenítik Banville Gringáre című egyfelvonásos dramoletjét és Molière Szeleburdi című vígjátékát. — A legközelebbi újdonság március hóban Meilhac A kis marquisé című vígjátéka lesz

** Asszonyok. A Nemzeti Színház hivatalosan jelenti: Thury Zoltán Asszonyok című három felvonásos társadalmi színműve márciusban kerül bemutatásra.

** Felsőbb leányok hangversenye. A budapesti állami felsőbb leányiskola III—IV. oszt. növendékei ma mutatták be ének és szavaló képességüket Egán Lujza és Hackl N. Lajos tanár vezetésével. A kiváló gondallal összeállított műsor első része az idegen szerzők műveiből volt összeállítva, a második rész a kurucvilágból vett költeményeket és dalokat tartalmazott. A növendékek mindannyian kiváló finomsággal s művészi felfogással oldották meg feladatukat. Különös elismerés illeti Léway Margit, Schiller Frida, Györi Lujza, Szenti Piroksa, Moiré Lujza, Vészi Margit és Jolán, Dénes Zsófia, Laufer Leona, Deutsch Lenke, Klein Katica, Klammer Margit, Gelléri Jolán, Czizler Margit, Markus Ada növendékeket. Az estélyen előkelő közönség volt jelen, kik lelkes tetszésnyilatkozatokkal halmozták el úgy a közreműködő növendékeket, mint a tanári kart és különösen a hangverseny rendezőit.

** Premiór Kassán. A kassai színházban ma este mutatták be dr. Mitzger Imre Uri kérdő című darabját. A bemutatónak nagy sikere volt.

** Ujságírók hangversenye. A Budapesti Ujságírók Egyesülete estélyének műsora nagyjában a következő:

1. Hegedűzenekar. a) Händl: Largo. b) Corelli: Adagio Allegro. Előadók: Gobbi Alajos tanár vezetésével: Breuer Éva, Dormand Irén, Ehrentreu Olga, Faludy Mariska, B. Goldmark Kornélia, Hermann Erzsé, Jaumanna Elza, Jansa Margit, Meszlényi Perina és Steiner Emma urhölgyek. Zongorán és harmóniumon kísérik: Sebes Vilma és Tessényi Margit urhölgyek.

2. Nagy emberek kis témáiról. Humoros variációk, zongorán előadja Szendy Árpád zeneakadémiai tanár.

3. A cölönd. Trétás monológ írta Jacques Normand, szabadon átdolgozta Heltai Jenő, előadja Szirmai Imre a Népszínház tagja.

4. A magyar zene vadvirágai. a) Hallgatónóta és csárdás zongorán. b) Betyár-ballada. c) Somogyi nóták. d) Ablakomban van két csibe. e) A grand café-ban. Előadja Fete Lajos, Somogy megye aljegyzője.

5. Schmedes Erik a bécsi cs. kir. udvari opera tagjának éneke, zongorán kíséri Tarnay Aladár.

6. Menyeske kvartett a) Konti József: Nem aludtam . . . b) Barna Izab: Messze járok . . . Radics Béla cigányzene kísérete mellett éneklék Blaha Lujza, Ábrányiné, Diósy né P.-né Bartolucci Viktória urnők (jelmezben).

7. Suite. Írták Litzkó Andor és Molnár Ferenc. Hegedűn előadja II. Kubelík János.

8. Színészek és Ujságírók. Nagy operette revue összeállította Barna Izab, szövegét írta Reiner Ferenc. Előadók: Z. Bárdy Gabi, Blaha Sári, Margó Zelma, Németh József, Tollaqi Adolf és Rassko Géza. Zongorán kíséri Barna Izab karnagy. A hangverseny e hó 25-ikén lesz a Royal-szálló nagytermében. A hangversenyt, amely pontban 9 órakor kezdődik, tánc követi. Jegyek és meghívók az estélyre naponta 3—6-ig kaphatók a Budapesti Ujságírók Egyesületében Kerepesi-ut 17. sz.

** Ifjabb dr. Strauss János Budapesten. Bécsi lapokban már napok előtt olvastuk, hogy ifjabb dr. Strauss János, Strauss Ede udvari báli karnagy fia és a halhatatlan keringőkirály unokája, aki mint udvari fogalmazó, most várhatta tanácsossá való kinevezését, ott hagyta szép jövővel kecsegtető állását, hogy családja hagyományai után indulva a zenének szentelje magát. Mondják, hogy a Strauss-dinasztia haragszik ezért a fiatal mesterre, akinek Egér és macska című operette, amelynek szövegét Léon Viktor írta, tavaly igazi sikert aratott Bécsben. Érdekes, hogy az ifjú rajongó karmesteri karrierjét Budapesten kezdte és pedig ma este a Somossy-mulatóban, ahol az álarcsobálón a nagy zenekar néhány számát dirigálta. Ez alkalomból sokan jelentek meg zenekedvelőink közül, akik a legújabb Strauss iránt érdeklődtek. Ifjabb dr. Strauss János határozottan kiváló dirigens és pedig alighanem édes atyja, Strauss Ede szellemében, aki a tánczene egyik legkiválóbb interpretátora és akihez fia külsejében is rendkívül hasonlít, — a Budapesti polka szerzeményében pedig, mint lendületes és dallamban gazdag komponista mutatkozott be. Innen Bécsbe megy, ahol nagy zenekart állít össze, amelyel Amerikába megy hirt és dollárokat szerezni.

** Hírek az Urániból. Pekár Gyula új művének: Spanyolország és a bikaviadaloknak premierjét a jövő hét csütörtökjére tűzték ki. Az első előadás maga Pekár lesz a felolvasó. Az előadás iránt nagy az érdeklődés. A nagyszámú előjegyzésből ítélve, az érdekes darabnak előkelő közönsége lesz. Ugyancsak a jövő héten lesz a Resica című negyedórás műnek az első előadása.

** Új Cigány, új Csikós. Két érdekes népszimű-estélye lesz a héten a Népszínházban. Kedden a Cigány, csütörtökön a Csikós kerül színe, a Népszínház régi jeles művészeivel, Szabó Antallal a címszerepekben. A két est annál érdekesebb lesz, mert összehasonlításra ad alkalmat a kolozsvári Nemzeti

Színház művésznök Szentgyörgyi Istvánnak, az alakításával, aki ebben a két szerepben vendégszerepelt a múlt héten a Népszínházban.

**** Elhalasztott premér. A Magyar Színház** március végére halasztotta Lukácsy Sándor új népszínházának a csárda virágának erre a hétre tervezett bemutatóját, ez az elhalasztás a New York szépe operettnek nagy sikerére való tekintettel történt.

**** Hangversenyek. Gura Jenő** kamaranékes ma érkezék meg Bécshől, Schweitzer Elza zongoraművész nő kíséretében, hogy dalestélyét holnap hétfőn tarthassa még a Royal-teremben. Budapest zenebarátai nagy kíváncsisággal néznek ezen hangversenyre, mivel Gura dacára világhírű, Budapestben önálló dalestélyt eddig még nem tartott. A Gura-estély rendezésével Méry Béla van megbízva. Kleberg Clotilde párisi zongoraművész, ki hétfőn február 26-án tartja a Vigadó kisteremében önálló hangversenyt, a multkor egy csapásra meghódította a budapesti közönséget. Az előmenyek után ítélve, tökéletesen tölt ház előtt fog játszani a női virtuózok ezen kiváló képviselője. Kleberg kisasszony teljes műsorát szerdán közöljük. Jegyek 10, 6, 4 és 2 koronáért Méry Bélánál kaphatók.

Lindá Marcella, a híres amerikai énekesnő két dalestélye, amelyet a művész március 2-ikén és 14-ikén mérsékelt bérleti árák mellett rendez a Royal-teremben, kétségkívül fénypontra lesznek az idei hangverseny-szezonnak. Az érdeklődők száma annyira nő, hogy a rendezőség felkéri mindazokat, kik eddig előjegyeztek, jegyeiket Méry Bélánál átvenni szíveskedjenek, mivel azok tovább nem tarthatók fenn. A műsori, melyben a leghíresebb olasz, német, francia és angol szerzők képviselve vannak, már néhány nap múlva közölni fogjuk.

Landi Camilla dalestélye március 5-dikén lesz a Vigadóban. A jegyelárúsítást ma kezdték meg Rózsavölgyi és társánál.

Hollós Kornélia és Kelem Ida e hó 22-én tartandó Brahms-Schumann estélye iránt nagy az érdeklődés.

A filharmónikusoknak az Operaházban február 21-én tartandó Kubelík hangversenyére és a február 20-diki nyilvános főpróbára oly nagy az érdeklődés, hogy az úresen maradt zenekari helyiségekben is állítanak fel néhány széksort. Jegyek váltakozó a hangversenyhez az Opera nappali pénztáránál, a főpróbához pedig Méry Bélánál.

**** A Magyar Színház új operettje. A Magyar Színház** legközelebbi újdonsága Verő Györgynek Kleopátra című eredeti operettje lesz, amelyben, mint már említettük, Abrányiné-Wein Margit asszony, a Magyar Királyi Opera volt kitűnő szubrettje fogja a fő női szerepet, egy fiatal olasz bárónét játszani. Az operett, mint halljuk, antik címe dacára is, modern tárgyú s a Kleopátra nevet egy gyémántok viselő benn, amelynek nagy szerepe van az operett eseményében s amelyetől címét is kapta. Az operett színhelye különben Nizza s a második felvonásban az operett hősnője jelmez-bálban Kleopátra kosztümjében jelenik meg. Az operett a színház egész személyzetét foglalkoztatja.

**** A Gyermekszínházban** vasárnap kilencedszer kerül színt a Hűvelk Matyi és a három elvárázott királylány című vig varázsszerege dalokkal és táncokkal. A darab iránt egyre fokozódik a gyermekvilág érdeklődése és a Hűvelk Matyi eddig mindég tölt ház előtt került színtre. A legközelebbi újdonság A tengerözem tündéré című varázsszerege lesz, amely új és fényes kiállításal fog színtre kerülni. Jegyek már délelőtt kaphatók. Az előadás délután fél 5 órákor kezdődik.

**** Színházak műsora. Nemzeti Színház. Hétfőn: Dolvai nádor leánya. Kedden: Keresztelő János. Szerdán délután: Ligay házassága. Este: Nenyem. Csütörtökön: A hol unalognak. Pénteken: Mary (előszőr). Szombaton: Mary (másodsor). Vasárnap délután: Britannicus. Este: Mary (harmadsor).**

Magyar királyi Opera: Hétfőn: Nincs előadás. Kedden délelőtt 11 órákor belépő diák mellett nyilvános főpróba a szerdai rendkívüli filharmónikus hangversenyből. Kedden: Az álaros bál. Szerdán: Rendkívüli jótékony célú filharmóniai hangverseny a filharmóniai társaság özevgy- és árvaségélyező-egylete javára, Kubelík Ján közreműködésével. Csütörtökön: Roland mester. Pénteken: She, Szombaton: Varázsvölgy. Vasárnap: Carmen.

Várszínház: Csütörtökön: Britannicus. Szombaton: Rejtett arc.

Vigadó Színház. Vasárnap délután: Napoleon ücsém. Este: Osztrigás Mic. Hétfőn: Szecesszió. Kedden: Tudós professzor Hatvani (előszőr). Szerdán: Tudós professzor Hatvani (másodsor). Csütörtökön: Tudós professzor Hatvani (harmadsor). Pénteken: Tudós professzor Hatvani. Szombaton: Kubelík Ján hangversenye. Apuska politikai évei. Hajnali vendég. Vasárnap délután: Napoleon ücsém. Este: Tudós professzor Hatvani.

Népszínház. Vasárnap délután: Görög rabszolga. Este: Kurucfurfang. Hétfőn: Kadétkisasszony. Kedden: Cigány. Szerdán: Cigánybáró. Csütörtökön: Csikós. Pénteken: Szép Heléna (előszőr). Szombaton: Szép Heléna (másodsor). Vasárnap délután: Kurucfurfang. Este: Szép Heléna (harmadsor).

Magyar Színház. Vasárnap délután: Asszonyregiment. Este: New York szépe. Hétfőn: New York szépe. Kedden: New York szépe. Szerdán: New York szépe. Csütörtökön: New York szépe. Pénteken: Szulamit (L. Komáromi Mariska fellépésével). Szombaton: New York szépe. Vasárnap délután: Gyurkovics-lányok. Este: New York szépe.

Uránia Magyar Tudományos Színház. Vasárnap délután fél 3 órákor: Más világok, mint a miénk, A föld regénye és Transvaal. Délután fél 5 és fél 8 órákor: Más világok, mint a miénk, A Vas. Hétfőn: Más világok, mint a miénk, Resica (előszőr). A vas eredete. Kedden: Resica (másodsor), Transvaal, A vas eredete. Szerdán: A föld regénye, Resica (harmadsor), Transvaal. Csütörtökön: Spanyolország (előszőr). Pénteken: Spanyolország (másodsor). Szombaton: Spanyolország (harmadsor).

**** Új zeneművek. Megjelent és kapható Bárd Ferenc és testvére zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-utca 17. szám. Új operettek teljes zongoravonat 2 kére: Kis szökevény 7 korona, New York szépe 6 korona, Sidney Jones San Toy 7 korona, Sullivan Perzsia részája 6 korona, Kadet kisasszony 3 füzetben 9 korona, Asszonyregiment 2 füzetben 6 korona, Baba 2 füzetben 6 korona, Kis szökevény keringő 3 korona, induló 3 korona, New York szépe potpourri 3 korona, keringő 3 korona, Linka C. operanegy 2 korona, Rosers: A hullámok felett keringő 2 korona, Pete Lajos: A Grand Caféban magyar dal 1 korona 20 fillér, Pete L. 4 eredeti magyar dal, Feecske madár stb. 2 korona, Dóczy 3 új dal Magas a kaszárnya 2 korona, Lakatos 5 új dal Jászberényi hallgató nóták 2 korona 40 fillér, Kotlár Monte Christo keringő 2 korona, Clementin Gyöngyvirágosok mazurka 1 korona 50 fillér, Glöck Jégkirálynő mazurka 1 korona 50 fillér, Horváth Bieéli-csárdás 2 korona, Huber Csárdás-Album 12 csárdás 3 korona, Loewe Balladá 2 kötet, kötetje 1 korona 80 fillér.**

**** Operai előadás a Telefon Hírmondóban.** A beszélő újság ma, vasárnap, mint rendszeren, délután szünetelni fog, csak este 7 órákor kezd meg újból működését, amennyiben közvetíteni fogja a Magyar Kir. Operaház előadását. Ez alkalommal Mari, az ezred leánya és utána a Piros cipő kerül színtre. Az Operaház előadása után katonas és cigányzene lesz hallható 11 óráig a Hírmondó hallgatókagylóján keresztül. — A Telefon Hírmondó holnap, hétfőn este fél 9 órákor művésztörelt rendez szerkesztőségében, melyre a fővárosi író- és művészvilágnak legkiválóbbjai ígérték meg közreműködésüket. Előzetesen is már felhívjuk a közönség figyelmét a hangversenyre, amely esemény-számba megy nemcsak a Telefon Hírmondó, de az idei koncertek összességében is. Részletes programot holnapi számunkban fogunk az estélyről adni.

Jászai Mari a Vigszínházban.

— Interview. —

Budapest, február 17.

Jászai Mari, a nagy tragika március utolsó napján kivonul az ország első műintézetéből, hogy a Vigszínház színpadára lépjen. A legérdekesebb kérdés ezzel szemközt természetesen az, hogy minő helyzete lesz a nagy művésznőnek a Lipót-körti színházban. Megtalálja-e azt a „munkát”, azt a „működési téri”, amelyet keres s amelyet meg nem találván a Nemzeti Színházban, ott hagyta ezt a színpadot?

Hol kereshetünk volna erre a kérdésre másutt feleletet, mint a Vigszínházban, amely Jászai Marinak jóvendőbeli művészi otthona lett. Lapunk egy dolgozó társa felkereste ennél fogva Szécsi Ferencet, a Vigszínház dramaturgját, akinek módjában van erre a kérdésre határozott és kimerítő feleletet adni.

Szécsi Ferenc, a Vigszínház dramaturg-igazgatója hivatalos szobájában fogadott s a pikantéria szempontjából szinte lehetetlen elhallgatnom, hogy beszélgetésünk ugyanannál a zöld asztalnál folyt le, amelynél gróf Keglevich István ur — mikor még a vigszínházi bérlőtársaság elnöke volt — plenáris üléseken az skaratát érvényesítette, ha ... lehetett.

Mindenekelőtt, természetesen az a kérdés érdekelt, hogy miképpen ment végbe Jászai Marinak a Vigszínházba való szerzőlétkétsége.

Szécsi Ferenc erre a kérdésemre így felelt:

— Jászai Mari, mint ön tudja, akár veszik azt máshol „hivatalosan” tudomásul, akár nem, 1900. április 1-től fogva a Vigszínház tagja. Jászai Mari a múlt hónap közepén kereste fel szándékával a Vigszínházat. A leghatározottabban kijelentette, hogy — éret megfontolás után — elhagyja a Nemzeti Színházat. Kijelentette, hogy be sem várja, hogy milyen szerződést kínálnak majd neki a Nemzeti Színházban, feltétlenül a Vigszínház kötelekibe lép, ha művészi törekvéseinek itt tere nyílik. A Vigszínházhoz szerződik még akkor is, ha azt az életfogytiglani szerződést ajánlják majd fel neki, melyet a Nemzeti Színházban a számára illetékes helyről biztos kiállításba helyeztek.

Kifejezte azt a meggyőződését, hogy neki a Nemzeti Színház mostani vezetése mellett csak a Vigszínházban van helye, mert bizik abban, hogy itt majd kellően foglalkoztatják. A Vigszínház igazgatósága teljesen méltányolta Jászai Marinak valóban csak a legmagasabb művészi becsűgy által sugallt elhatározását, mely kell hogy mindenkinek imponáljon, aki nem pártoskodó, kiesinyes rosszakarattal mérlegeli a nagy, tisztán idealisztikus művészeti törekvéseket.

A Vigszínház igazgatósága természetesen habozás nélkül teljesítette a művésznek kívánságát. Minden tárgyalás nélkül jött létre

január 18-án a szerződés, ugyanazok mellett a feltételek mellett, mint amelyek Jászai Mar eddigi nemzeti színházi szerződésében foglaltak.

A vigszínházi szerződés évi huszonegyezer korona járandóságot biztosít a művésznőnek. Működési pótlékát feltétlenül megkapja. Az igazgatóság azt tőle el nem vonhatja.

— Igaz, hogy a művész nő csupán egy esztendőre szerződött?

— A szerződés tartamának meghatározását a művésznőre bíztuk... Életfogytiglan való szerződést nem ígérhetünk, (a magunk bérleti szerződése is csak tíz esztendőre szól) mert módunkban nem volt és mert az ilyen ígéretet meg is kell tartani...

Áltértem a legérdekesebb kérdésre: milyen módon gondolja a Vigszínház foglalkoztatni Jászai Mari-t?

— A foglalkoztatást illetőleg Jászai Mari nem kért és nem kapott ígéretet. Mert csak természetes, hogy olyan művésznőt, mint amilyen Jászai Mari, nemcsak a statisztika szempontjából, de méltóan foglalkoztatni kell.

A szerepkör tekintetében sem volt szó kikötésről. Jászai Mari egészben minden korlátozás nélkül ugyanazt a szerződést írta alá, mint a Vigszínház összes többi tagjai. A művész nő önmaga felajánlotta, hogy eddigi szerződésétől eltérően, havonként annyiszor lép föl, ahányszor az igazgatóság kívánja. Simábban még nem jött létre szerződés a Vigszínházban.

Természetesen büszkének vagyunk arra, hogy Jászai Mari a Vigszínházhoz kíváncsított és boldogok leszünk, ha meg tudjuk adni neki azt a működési téri, melyet lelkes kötelességtudással óhaját és melyet annyira kétségtelenül megérdemel. Együttműködéssel iparkodunk majd bebizonyítani, hogy Jászai Mari művészetén még jobban érvényre juthat ott, ahol közönség, szűz és színház egyaránt megbecsüli, mint olyan helyen, ahol csak holmi hivatalos büszkeségű kijelentés jelöl ki neki „valódi és egyedül lehetséges” helyet.

— És melyek azok a darabok, amelyeket Jászai Mari számára be kívánnak illeszteni a műsorba?

A dramaturg-igazgató ezt felelte:

— Mint az az ember, aki a Vigszínház dramaturgiai teendőit látom el, érzem, hogy a darabválasztás révén első sorban reám nehezedik a felelősséggel teljes nagy feladat sulya; már ennél fogva is elképzelhető, hogy szerény képességeimhez képest, kötelességem körében mindent el fogok követni, hogy — kitűnő művészeti igazgatókkal vállalva — eredményesen oldhassam meg azt a nem könnyű, de annál szebb feladatot, mely minden ambíciómat foglalkoztatja és reményem, hogy fáradozásainknak nem marad el az eredménye.

Egyet azonban már előre is kijelenthetek. Mindig csak szíves köszönettel vettem, ha a Vigszínház bármelyik tagja vagy akármely, figyelmem felhívásával iparkodott segítségemre lenni a darabok megválasztásánál és így annál nagyobb örömmel szolgál, hogy e részben Jászai Marival a szerződés létrejötté óta állandó összeköttetésben vagyok és csak kellemes remélve, hogy ekként a művészi csodás izlés, nagy tudását is közös élményekben értékesíthetem.

— Fog-e Jászai Marinak a Vigszínházhoz való szerződése a színház programjában valami változást előidézni?

Csak azt a természetszerű változást amelyet egy ilyen kaliberű erőnek a művészi ensembleba való lépése magától értetődőleg idéz. Tudvalevően eddig is oda törekedtünk, hogy a dráma kellő helyet kapjon a Vigszínház játékrendjén és csak régi terveink jut közelebb a megvalósításhoz, ha műsorunk a modern drámaírás nagy produktumaival klasszikus darabokat is felölelhet.

— Megválasztották már a darabot, amelyben a művész nő először fel fog lépni?

— Ez idő szerint, — felelte Szécsi, — még nem vagyok abban a helyzetben, hogy behatóbban nyilatkozzam azokról a művekről, amelyeket Jászai Mari világhírű művészetét hivatalos sikerre juttatni, de reményem, hogy e tekintetben nem sokára, legalább s közel jövőt illetőleg, a teljes nyilvánosság előtt fogok kellő felvilágosítással szolgálhatni.

Láthatja tehát, hogy Jászai Marinak a Vigszínházhoz történt szerződtetése mindenképpen befejezett tény és ugy a művész nő, mint a színház részéről serényen folynak az előkészületek, hogy Jászai Mari, mint a színházunk új tagja, már ez év április havában a Vigszínházban új szerepben bemutatkozhassék.

A beszélgetés ezzel a végéhez ért és a Vigszínház dramaturg-igazgatója, bpusztságában, még a kö

vetkező érdekes és színművészeti szempontból különösen érdekes nyilatkozatot tette:

A *Vígyszínház* igazgatósága nemcsak erkölcsi kötelességet teljesített, amikor *Jászai Mari* művészetének otthont adott, hanem annak az általános törekvésének is adott ezzel kifejezést, hogy művészeti személyzetét kiegészítse. Önként értendő, hogy a *Vígyszínház* csakugy, mint bármely más műintézet, nem fogja beérni azzal, hogy személyzetéből más színházakat művészi erővel lásson el, hanem ezennel is természetes és jogos igyekezettel azon lesz, hogy művészi személyzetének kellő kiegészítést más fővárosi és vidéki színházaknál keresse. És ezek közül a műintézetek közül természetesen a budapesti Nemzeti Színház sincs zárva.

A Nemzeti Színház férfitagjai közül többen az éjszaka sötétjében áldomásra gyűltek össze, hogy gróf *Keglevich István* intendáns biztosítsák nagy és meghatározó bizodalmuokról. Az intendáns bizonyára meg van győződve a forró érzések őszinteségéről és a kiváló szerencsével megválasztott idő, amely a megjelent művészeket megkínálta az alkalommal, hogy elhárítsák maguktól a *Jászai Mari* megváltásával való szolidaritást, úgy lehet megdöbbentő örömet okozott az intendánsnak. Talán néhányan bele is pirultak a lelkesedésbe. Valóban nem esoda, ha az urak nem tartanak szolidaritást a fényes nevű művésznővel, miután a művésznő maga már korábban lemondott a szolidaritásra való vágyakozástól azzal a szellemmel szemközt, amely az ország első színpadát letéritette dicsőséges utjáról és legragyogóbb diadalainak letéteményesét ime új fészek felé sodorja.

Egyébként *Jászai Mari* asszonyt a Nemzeti Színház nemes tradícióinak rovására történt mulatozás sohse bántsa. Nem is bántja. A humorát so rontja. A barátságatlan tájékról klasszikus mezőkre siet és a következőket írja az aradi jótékony négyesület albumába:

„Mit mond Seneca?

— Akár a faladnál kuporogva, alamizna után nyujtom ki kezemet, akár palotámban arany- és ezüstedényekről vendégelem barátaimat, én azért csak ugyanaz maradok.

En is azt mondom, hogy nem a hely teszi az embert, hanem az ember a helyet. És hozzáteszem még azt, hogy szerenese, hogy értékünk nem száll, nem esik barátaink vagy ellenségeink becsülése szerint, hanem marad annyi, amennyi.

Jászai Mari.”

MŰVÉSZET.

□ **Az iparművészeti nagy aranyérem nyertese.** Az *Iparművészeti Társulati és Múzeum* karácsonyi kiállítására kitűzött iparművészeti nagy aranyérem fölött ma döntött a kultuszminiszterium. A nagy aranyérem nyertese *Horti Pál* rajztanár és festőművész, akit a zsűri *egyhangú* javaslatára sokoldalú kiváló tevékenységeért tüntetett ki a kultuszminiszter. *Horti Pál* egyike a legkiválóbb magyar tervezőművészeknek, aki nemcsak mint tervező, hanem mint gyakorlatilag működő iparművész is jelentékeny sikereket ért el. Nagy munkásságot fejtett ki a hazai iparművészet fellendítése érdekében. Munkáiban a modern stílus mellett a nemzeti irányt kultiválja és neve nemcsak Magyarországon, hanem a külföldön is jó hangzású. A kintintés híret művészkörökben is nagy megelégedéssel fogadták.

□ **A király a huszárkiallításán.** Az *Iparművészeti Múzeumban* kiállított a párisi magyar kiállítás egyik legszebb részét, a *huszártérmet*, mely a huszárság történetét tünteti fel. A huszártérmetnek közép-pontja a *Vágó Pál* nagy képe, a huszárság története, mely körül a huszárokról vonatkozó többi képek, fegyverek és felszerelések csoportosulnak. A huszárkiallítás iránt a király is érdeklődik és hogy érdeklődésének kifejezését is adjon, személyesen fogja megnyitni a huszárkiallítást. Az ünnepélyes megnyitás február 20-án, kedden délután két órakor lesz. A királyt *Széll Kálmán* miniszterelnök, *Zulinszky Mihály* közoktatásügyi államtitkár és az intézet igazgatósága fogja fogadni.

□ **Az Országos Képtár új kiállítása.** Az *Országos Képtárban* február elején új kiállítás nyílt meg, melyen a *pétervári Eremitage* és a *madridi Prado* képtár legnevezetesebb festményei láthatók pompás hellogravür másolatokban. Az érdekes és tanulságos kiállításnak igen sok a látogatója és a mesterművek reprodukciói iránt különösen a festőművészek érdeklődnek. A kiállításnak, amelyet az *Országos Képtár* nyitó napjain, vasárnap, szerdán és pénteken délelőtt 9—1 óráig ingyen lehet meatekinteni, eddig több mint 2000 látogatója volt.

□ **Művészettörténeti diapozitív-jegyzék.** E cím alatt *Erdélyi fényképész és dr. Lázár Béla* ma harmarhat oldalas füzetet adott ki, amelyben kronológia rendben felsorolják azokat a műtörténeti érdekű képeket, szobrokat és épületeket, amelyeknek szkiopitikonnal való bemutatása a műtörténet szemléltető előadásához szükséges. Ez a közvelen szemléltető mód nagyon ajánlatos, sok külföldi intézetben évek óta használják feltűnő sikerrel. A jegyzék — ez fontos, — nemcsak a külföld hatalmas műtörténetéből adja a legjavát, de felsorolja a bemutatásra alkalmas magyar épületeket, szobrokat és képeket is a régi idők-től maig. A jegyzék 937 diapozitívot sorol fel, amelyek Erdélyinél kaphatók, még pedig jutányos áron. A műtörténeti adattár alkalmas vezérfonal a szaktanár számára, dr. *Lázár* az előszóban igéri, hogy ezt a füzetet később még kibővíti.

□ **Klein Miksa o csoportos kiállítása.** *Klein Miksa* Berlinben élő hírneves művész hazánkba az ez évi tavaszi magyar kiállításon műveinek egy 18—20 számból álló kollektívájával fog részt venni. Közönségünknek ez lesz az első alkalom, hogy a kiváló mester művészetével megismerkedjék. A kiállítás megnyitáskor — mint értesülünk — a művész személyesen is jelen Budapestre.

Iparművész-növendékeink Párisban.

Budapest, február 17.

Ma alkalmunk volt megismerkedni azokkal a módszerekkel, amelyekkel a jövőnd magyar iparművészek izlését és tudását nevelik. Az üllői-úti magyar házban közszemlére tették ki azokat a rajzolt, festett, mintázott tanulmányokat, amelyeket az iparművészeti iskolában készülték s amelyek az igazgatóság alkalmasnak talált arra, hogy velük a párisi világiállításra bemutassa, minő utakon jár a mi iparművésztünk a jövőnd felé. Szép kollektívó, kár, hogy teljességében nem állítják ki, csak egyes darabokat válogatnak ki belőle, mert a kiállítás nagyon fukarkodik a helylyel.

Ez a meglehetősen fiatal intézményünk egészségesen halad. Nem csak, hogy iparkodik lépést tartani a modern korról s annak stílustörekvéseivel, de azon van, hogy bizonyos nemzeti akcentus is megérezzen a műipari terveken. A tanárok úgy látják elvetették a régiebb sablont, szabad kezét nyertek s bizonyára felbuzdultak azokon a tanulságokon is, amelyek az Iparművészeti Múzeumban kiállított angol *National-Competition* egészséges munkáiról voltak leolvashatók. A legtöbb osztályban erősen foglalkoznak a természet formáival, szeretettel és bőségesen tanulmányozzák. Csak ha a tanuló már egészen megértette a természetben látható formákat, akkor kezdi stilizálni, azaz átalakítja díszítő célokra egy bizonyos szempont szerint, még pedig úgy, hogy ez az átalakítás magán viselje a mai kornak s a tervező fejledező egyéniségének bélyegét, mindig tekintettel az anyagra, amelyből a tervezett minta majd elkészül. Mindenesetre egészséges és helyes egy irány, fejlesztésre is képes. S ürvendünk, hogy egyre erősebben hódít az iskolában.

Dicsérettel kell kiemelnünk, hogy nemcsak az intézet fiatalabb tanárai érvényesítik ezt a módszert következetesen, hanem a régiebbek is mindjobban alkalmazkodnak hozzá. Példa rá az a sok díszítési tervezet, amelyekhez a motívum természet után készült rajzát is csatolták mintegy felvilágosításul arra, hogy miképpen nő ki egy stilizált forma a természet alakjaiból. E részben valamennyi osztályban több-kevesebb érdekes munkát látunk, amelyek arról is tanuskodnak, hogy igen szép tehetséggű gardát nevel ez az iskola. És meglátjuk a különböző osztályok munkáin az is, hogy mentül nagyobb szabadságot engedünk a növendéknek egyénisége korai fejlesztésére, annál nagyobb kedvvel tartózza le a természet formáit s annál szabadabb fantáziával stilizálja naponta gyarapított motívumait. A Grön-iskolában például igen meglepő, sokszor persze fiatalosan túlzott kompozíciókat látunk, amelyek sokszor túrlírmetszeti eredetiségük és bizonyítják, hogy minő szenvedélylyel és naiv örömmel esnek neki a növendékek az összes feldolgozható természeti motívumoknak, ha ez nekik meg van engedve. Az iskolának friss szabadsága már szép eredményeket szült s ha még kevesebb tés jut a műtörténeti reminiscenciáknak és ha (például a *Mátray*-osztályban) még inkább súlyt helyeznek az anyag karakterére, akkor ugyancsak meglepő sikert várhatunk. Az akti-és fejtanulmányokról, amelyek derekasan megállják helyüket, csak annyit akarunk futólagosan megjegyezni, hogy némelyik növendék szenttanulmányokban nagyon is a képszerűsége törekvés, ami felesleges, inkább a formák tökéletes megértése s a vonalak kifejező volta legyen a főcél, ha azután a tanulmány kevésbé festői is. Az ilyen aktrajzolás körülbelül a zongora-étűdöknek felel meg: nem ön-

cél, csak eszköz. Ez a megjegyzés azonban nem szól az összes akti-és fejtanulmányoknak, igen okos és komoly, megértésre és világos kifejezésre való törekvést látunk nem egyen. Érdekes újítást látunk *Morelli* tanár osztályában: több duccal nyomott színes fametszeteket, amelyek tisztán ornamentális célokat szolgálnak, sőt használhatók például a finomabb kartonnyomásmál is. Jó a fametszőket erre a tere is vezetni, mert bizony a reprodukciónak ez a neme nem ürvend nálunk valami nagy keletnek.

Meg lehetünk elégedve azzal az eredménylyel, amelyet ez az iskola elért. Jó és modern csapáson halad, módszerei okosak és természetes fejlődésre célzóak. Az iskola máris több kitűnő tervelőt nevelt s reméljük, hogy azok közt a növendékek közt, akiknek szép munkáit ma itt együtt láttuk, sok jeles művelője támad még a fejlődő magyar műiparnak.

(L*)

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **A Magyar Pedagógiai Társaság** ma délután 5 órakor az Akadémia üléstermében, *Heinrich Gusztáv* elnökle alatt ülést tartott, amelyen először *Nagy László* a *Tanítók Házáról* tartott előadást, melyben a következő indítványt terjesztette a társaság elé: A Magyar Pedagógiai Társaság alapszabályszerű feladatánál fogva örömmel veszi tudomásul, hogy létrejött *Tanítók Ferenc József-Háza* s hálás elismerését fejezi ki a népiszkolai tanítószágnak, dr. *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszternek, végül mindazoknak, kik a *Tanítók Házának* létesítésén fáradoznak, de különösen *Péterffy Sándornak*, az Eötvös-alap megteremtőjének. A társaság az indítványt örömmel vette magáévé, azzal a hozzáállással, hogy az említettek kivül még a társulat köszönetet szavazott a tanítóképző tanároknak és a magyar sajtónak. Utána *Schön József* olvasta fel *A művészet népiszkoláinkban* című értékesítését és *Kovács János* titkár *Szekely György* sárospataki tanár tanulmányát: *Az értelem fejlesztéséről*.

□ **A Kisfaludy-Társaság pályázata.** A Kisfaludy-Társaság legutóbb tartott nagygyűlésén a következő jutalom-tételekre hirdettet pályázatot:

I. *Lukács Krisztina-jutalom* (1899-ről). Kivántatik *Peőfőnek*, mint költőnek jellemrajza szónoki alakban. Jutalma a *Lukács Mórictől* nevének, *Birly Krisztinának* emlékére tett alapítványból 1000 korona. Benyújtásának határideje 1900 október 31-ike.

II. *Lukács Krisztina-jutalom* (1900-ra): Kivántatik a képirás mai irányainak ismertetése és esztetikai bírálata. Jutalma a *Lukács Mórictől* nevének, *Birly Krisztinának* emlékére tett alapítványból 1000 korona. Benyújtásának határideje: 1901. október 31-dike.

III. *Bulyovszky Gyuláné színművésznő jutalma*: Kivántatik szaválásra alkalmas lírai vagy kisebb elbeszélő költemény. Jutalma 400 korona. Benyújtásának határideje: 1901. október 31-dike.

IV. *Széher Árpád jutalom*: Kivántatik egy magyar társadalmi regény. Jutalma 1000 korona. Benyújtásának határideje: 1900. október 31-ike.

V. *Somogyi Dező jutalom*: Kivántatik egy szatira. Jutalma 200 frank aranyban. Benyújtásának határideje 2102. október 31-ike.

VI. *Iffy bojári gróf Vinyázó Sándor-jutalom*. Kivántatik egy magyar történelmi tárgy, prózában irandó kisebb elbeszélés, amely egy nyomatotól ivól két ivig terjedhet. Jutalma a bojári gróf *Vigyázó Jozseff* által elhunyt testvére *Vigyázó Sándor* nevére tett alapítványból 240 k. rona. A jutalom 1901 április 28-án adatik ki. Benyújtásának határideje 1900. október 31-ike.

A pályamunkák idegen kézzel, tisztán és olvashatólag masolvá, bekvőve, lapozva, a szerző valódi nevét rejtő jellegű levele kísérletében a társaság titkáranoz küldendő. Csakis önálló becű munka nyerhet jutalmat.

□ **Az új halhatatlanok.** A francia akadémia *Paul Hervieu*t és *Emile Faquet*-t választotta be két megüresedett helyére. Az új halhatatlanokról párisi levelezőnk a következőket írja: *Hervieu*t a legtehetségesebb francia drámaíróknak tartják. Eddig is volt már sok nagy sikere, de igazi nagy munkáit a jövőben várják. *Ügyvédnek* készült, de otthagya a jogi pályát az irodalomért. Tanulmányiról, novellista, regényíró is — mellékesen. A budapesti Nemzeti Színházban is adott egy darabját. *Faquet* főleg újságíró. A francia irodalom történetének és a modern kritikának egyik legmélyebb elméjű munkása. Egyetemi tanár.

□ **Fővárosi Lapok.** A *Fővárosi Lapok* e heti száma érdekes tartalommal jelent meg. *Thury Zoltán* irt vezércikket, *Győry Ilona* *Három brit lírikusról* értekezik vonzó stíusban, *Hajdu Miklós* *Rozsza a sző, kép és írás művészetében* címmel irt cikket. Verset *Makai Emilől*, *Somló Sandortól*, *Szentessy Gyulától* és *Martos Ferencitől* közöli a lap. Egy eredeti és egy francia novella, több kép van ebben a számban, ezenkívül kisebb cikk *Pekár Dezsőtől* és *Róna Belától*. A rovatok ötletek és mindenben újat mondanak. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. (Hold-utca 15.)

FARSANG.

(Tiszteletlök mulatsága. A Magyar Tiszteletlök Országos Egyesülete ma este fényes mulatságot rendezett Eszterházy-utcai helyiségeiben. A mulatságon — mint rendszeren — nagy és előkelő közönség vett részt, amely mindvégig a legvidámabb hangulatban töltötte az éjszakát. A mulatságnak csak a hajnal vetett véget. Jelen voltak:

Asszonyok: Ádám Andrásné, Balogh Vilmosné, Bartal Rezsóné, öz. Erlesbeck Emilné, L. Eördögh Odönné, Falvay Antalné, Fáy Antalné, öz. Fazekas Antalné, Fischer Károlyné, Földváry Miklósné, Gáll Janosné, Gecező Jánosné, Gecező Ignácné, Gluzéky Imréné, Gombos Pálné, Gröber Béláné, öz. Gross-Blasovitch Sándorné, Halmágyi Sándorné, dr. Janicsok Józsefné, Janik Béláné, Kammer Károlyné, Kiss Gyuláné, dr. Karácsony Antalné, Knorr Nándorné, dr. Kondor Ferencné, Kósa Zsigmondné, Kubias Józsefné, Lirékthy Ivánné, Lugossy Ignácné, dr. Marinovich Imréné, dr. Mayer Lajosné, dr. Mezey Lajosné, Péczely Jánosné, Rosenbach Sándorné, Sajóhelyi Béláné, Sámuel Ferenccé, Schramm Vilmosné, Simkoviits Gyuláné, Simkoviits Istvánné, Sipőcz Lászlóné, Szelvizar Lajosné, dr. Staub Mórinné, Stemmer Olivérné, Sturza Józsefné, Strobl Józsefné, Sthymmel Gyuláné, Szenté Miklósné, Szikszay Istvánné, Tauffer Károlyné, Tatar Gyuláné, Telegy Károlyné, Terplán Lajosné, Vargay Kálmánné, Vásárhelyi Gyuláné, Wenisch Károlyné, Windisch Jánosné.

Leányok: Ádam Erzsike, Antal Idus, Bartal Olga, Davida Ilonka, Dombó Gizsi, Eördögh Margit, Erlesbeck Vilma, Falvay Gizella, Fazekas Ilonka, Fáy Annuska, Fáy Elza, Fischer Aranka, Földessy Ilonka, Gáll Emma, Gecező Annuska, Gecező Ilonka, Getső Irénke, Gluzéky Miczi, Gombos Ida, Gross-Blasovitch Mariska, Halmágyi Alexandra, Horváth Ilonka, Janik Jolánka, Janik Elza, Kammer Iduska, Kiss Sarolta, Kubias Olga, Kubias Ida, Kubias Vali, Lendvay-Vargay Sárika, Máton Irma, Mayer Irénke, Meiszner Irma (Vác), Mezey Margit, Móczár Etelka, Móczik Mariska, Mudrony Mariska, Nagy Irma, Ossikovsky Margit, Ördög Ilonka, Péczely Aranka, Rosenbach Mariska, Sajóhelyi Eta, Schmidt Gizsi, Schramm Irén, Simkoviits Margit, Sipőcz Karola, Staub Margit, Stemmer Maryke, Stróbi Mariska, Sthymmel Jolán, Sthymmel Ary, Szikszay Inez, Tauffer Ilonka, Telegy Cordika, Tóth Ilonka, Tóth Irénke, Wenisch Elle, Windisch Berta, Windisch Vilma, Zahoray Anna.

(Katonai mulatság. A budapesti katonai tudományos és kaszinó-egylet ma este saját helyiségeiben pompásan sikerült mulatságot rendezett. A mulatság rendezőségének élén Gaál ezredes állott, aki a rendezőség többi tagjaival egyetemben mindent elkövetett a családias jellegű, de fényesen sikerült mulatság érdekében. A katonatiszti és mellett hogy látogatott volt, kedélyesség és fesztelenség dolgában sem hagyott semmi kívánni valót s a jelenlévők a legjobb hangulatban reggeliztek együtt.

(Mulatság a katolikus körben. A katolikus körben ma este jóteknycélú, hangversenyyel egybekötött mulatság volt a nagy-tétnyi kápolna javára. A hangverseny főnyompontja Bárdy Gabi asszony éneke volt. A művészön Hoffmann meséiből enekelt egy ariát az ő megszokott művészetével, majd pedig magyar dalokkal töltötte meg a közönség zajos tapsaira a műsort. Kivülre részt vettek a hangversenyen Kúntis Erzsike, Párméky Eszterke, Kherádl Jánosné, Horváth Irma, Szerényi Kornélia, Tóth Elemér, dr. László Gyula, dr. Paradeser S. stb. A hangverseny után tánc következett, amely a legvidámabb hangulatban hajnalig tartott.

(A malomhivatalnokok ma este tartották meg egyesületüknek ez ideig nagy mulatságát, mely ugyan szerény jelmezestnek volt hirdelve, de látogatottság és siker tekintetében bátran bálának nevezhető. Az egyesületnek nagy terme zsufolásg megtelt elegáns közönséggel. A legizlésebb, legmodernebb és legszecessziósbab jelmezek sokasága hullámozott fel s alá a klub helyiségeiben. A négyeseket 60—80 pár táncolta s a rendezőség a hölgyeket csinos táncrendekkel lepte meg. A mulatságon nagy és előkelő közönség volt jelen.

(Jelmezes mulatság. A budai dalárda ma este szecessziós jelmezes mulatságot rendezett, amely egyike volt az ideig farsang legsikerültebb mulatságainak. A tulajdonképpeni táncmulatságot komikus hangverseny előzte meg, amelyben zene, énekszámok, továbbá büvészi előadások és némasíték szerepeltek. Ez a hangverseny-paródia rendkívül elrekkeltette a mulatságot s a jelenlévők oly pompásan mulattak, hogy sokáig emlegetni fogják a mai estét. A hangverseny után a jelmezes párok táncba fogtak s kitünő hangulatban reggeliztek mulattak.

(A Sas-kör ma este fényes táncmulatságot rendezett saját helyiségeiben. A mulatság, amelyen a belváros legelőkelőbb családjai vettek részt, pompásan sikerült. Sok szép asszony és leány gyűlt egybe a mulatságon, amely méltó volt a Sasok eddigi jó hírnevű mulatságaihoz.

SPORT.

A budai tornaegylet jubileuma. A budapesti (budai) tornaegylet most töltötte be fennállásának 25-ik évét. Az egyesület választmánya ma délután Kollár Lajos elnökielte alatt ülést tartott, melyen el-

határozták, hogy a 25-iki évforduló alkalmából május 24-én nagyszabású ünnepélyt rendez, melyre az összes társgyesületeket meghívja. A választmány dr. Weisz Dezso indítványára azt is elhatározta, hogy az egyesület negyedszázados fennállásának emlékére örökös vándordíjat alapít, melyet évenként a budapesti (budai) tornaegylet nyári tornánnepélyén versenyző mintacsapatok közül a győztes jutalmaztatnak. A részletek kidolgozására bizottságot küldtek ki.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A budapesti főügyész hivatal-foglalása. Dr. Székely Ferenc, a budapesti új főügyész, ma foglalta el hivatalát. Ez ünnepélyes alkalommal Fittler Bálint főügyész-helyettes megleghangu beszédben üdvözölte új főnökét.

Most, ugymond, az új büntető perrendtartás által fölidézett nagy átalakulás időpontjában, kétség-telenül oly egyént kellett a budapesti királyi főügyész-séggel élére állítani, ki míg egyrészt eme törvény s ezzel kapcsolatos rendeletek megalkotásában tevékeny részt vett, addig a királyi főügyészi intézmény sokoldaluteendőiben is jártassággal bír. A budapesti királyi főügyészre vár első sorban az a föladat, hogy a kezdet nehézségei között irányító tevékenységével a kivézető utat megtalálja, mert a törvény csak holt betű marad, ha annak végrehajtására első sorban hivattott emberek abba életet önteni nem tudnak. Meltóságod jeles tehetségével karöltve járó ritka gyakorlati érzéke, nagy munkacereje s a helyzet és viszonyok teljes ismerete kezeséget nyújtanak arra, hogy a törvény rendelkezései s a gyakorlati életben megfelelően érvényesülni fognak s éppen ezért jövő működésének sikere elé legszebb reményekkel tekinthetünk.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után az új főügyész válaszolt és kifejezést adott ama reményének, hogy két olyan kipróbált munkaerő, mint a két főügyész-helyettes: Fittler Bálint és Vargha Ferenc és oly eber kötelességérzetűl áthatott tisztákar mellett működésének sikere sem fog elmaradni.

Kétségtelen — ugymond — hogy sok nehéz és bonyolult dolog fog előfordulni, de én ki akarom venni részemet a munkából s éppen ezért tekintés-szel engem is munkatársuknak. Így majd összehatással, válvitve meg fogunk bírközni. A munkában követendő jelszavunk mindig ez legyen: „Nulla dies sine linea.” Hivatali hatékörömben mindig azon leszek, hogy a tisztikarnak jogos és méltányos igényei lehetőleg kielégítve legyenek.

A küldöttség tagjai azután dr. Katona Béla koronaügyész-helyettesnél tisztelegtek, akitől meleg búcsút vettek távozása alkalmából. Az új budapesti főügyésznél holnap, vasárnap délelött fél tízenegy órakor dr. Geyus Gusztáv főügyész-helyettes vezetése mellett a budapesti, utána dr. Vissendvay Imre ügyész vezetésével a pestvidéki kir. ügyészség tagjai fognak tisztelegni.

§§ Teljes ülés a kurián. A királyi kuria e hó 20-ikán, kedden délelött tíz órakor teljes ülést tart, amelyen dr. Katona Béla koronaügyész-helyettes leleszi hivatalos esküjét és esetleges folyó ügyeket fognak tárgyalni.

§§ A kuriai bíráskodás. Az országgyűlési képviselőválasztói jogosultság elbírálására ez év elején a kuria megalkott két bizottság ma délelött együttes ülést tartott Pais Andor kuriai tanácselnök elnöklésével. Az értekezleten azokat a módozatokat állapította meg, amelyek mellett a két bizottság egyöntetű eljárást követhessen a kuriai bíráskodásról szóló törvény értelmében beérkező fölszólamlások dolgában. Az értekezlet délig tartott s befejezése után a két bizottság különvált s az egyik Pais Andor, a másik Sebestény Mihály elnöklésével mindjárt hozzá is fogott a beérkezet fölszólamlások elintézéséhez. Eddig ötvenkét ilyen ügy érkezett a kuriához.

A lengyel gavallér.

Budapest, február 17.

Kieszkovszky Gyula lovag hadnagyot, tavaly novemberben az a nagy szomorúságérte, hogy leszagatták a tisztii csillagjait s örmesterré degradálták. Az iratok közt nincs ugyan nyoma annak, hogy mikon történt ez a lefokozás, de Kieszkovszky ur további dolgai eléggé megmagyarázzák, hogy miért nem lehetett őt megtérni a hadseregben. A lengyel lovag Budapestre jött s itt az orfeumok gyönyörűségei közt iparkodott elfeledni minden kellemetlenséget. Nagy lábon élt, szórta a pénzt s barátságot kötött sokakkal, akik mit sem tudtak viselt dolgairól. Így ismerkedett meg Stenzyiák Ödön kölcsön s házasságközvetítővel is, aki a felesége révén csakhamar közvetített is a loagnak pénzt és — feleséget. A dolog úgy történt, hogy Stenzyiák né elvitte Kieszkovszkyt Mauthner Gyula szabóhoz s azt mondta róla, hogy a lengyel lovag szülei milliomosok s a menyasszonyának is van harmadfél millió forint vagyona. A korlátlan hitel mellett nem egészen három hónan alatt négyezeröttszáz forint ára ruhát ké-

szítettett, melyekért a lovag huszonnyolcezer forint áru hamis váltót adott. A ruha természetesen nyomban a zálogházba vándorolt s mivel Kieszkovszky-nak még mindig pénzre volt szüksége, Mauthner egy újabb forráshoz vezette. Manheim Márkus ékszerész az ő ajánlatára 1500 forint áru ékszer adott Kieszkovszky-nak ugyancsak váltóra, melyre a lovag három testvérének: Zsófinak, Hiacintnak és Györgynek a nevét hamisította. Ezenkívül még két hamis váltó került ki a Kieszkovszky műhelyéből. Egy ezer forintos és egy 770 forintos. Ezeket a váltókat a Mauthner rokonsága eszkomlalta.

A milliós párti azonban még mindig késett s a hitelezők türelme egyre fogyott. Közben a rendőrséghez az a panasz érkezett a hadtestparancsnokságtól, hogy Kieszkovszky jogosulatlanul viseli a hadnagyi uniformist. A rendőrség érdeklődni kezdett a lovag ur iránt s csakhamar letartóztatta.

A budapesti büntető törvényszék, amely csalásért, okirathamisításért s az uniformis jogtalan viselésért Kieszkovszkyt vád alá helyezte, vole együtt vád alá helyezte uszoriáért Mauthner Gyula szabót is, aki bár nem kapott a számlájára egy fillért sem, de nyilvánvalóan uszoraárakat számított föl neki a ruháért.

Az ügyet ma tárgyalta a büntető-törvényszék Eördögh András elnöklésével. A vádatóságot Pataky kir. ügyész képviselte, védők dr. Gyórfly Gyula és dr. Nagy Emil voltak.

Kieszkovszkyt a börtönből kisérték az itélőtanács elé.

— Ön ellen a férparancsnok azt a panaszt tette, hogy tisztii ruhát viselt, mikor már a rangjáról lemondott volt. Igaz ez?

— Nem igaz. November hatodikától kezdve, amikor megkaptam az értesítést, hogy a lemondásomat elfogadták, többé tisztii ruhában nem jártam.

Az elnök (a vádlóthoz): Ön ellen Mauthner azt a panaszt tette, hogy hitelbe több ezer forint áru ruhát vásárolt nála s azzal amitotta, hogy önnék milliomos szülei s egy milliomos menyasszonya van. Bűnösnek érzi magát abban, hogy Mauthner megcsalta?

Kieszkovszky: Nem.

— Mennyi ruhát rendelt maga Mauthnernél?

— Eleintén csak két öltözetet. Később Mauthner a tudakozó intézettel megtudta, hogy gazdag szülei vannak s minden megrendelés nélkül egy osinos ruhát küldött a lakásomra.

— Mit csinált a sok ruhával?

— Egy részét eladtam, egy részét elzalogosítottam.

— Hát a női ruhát kinek a megrendelésére kaptá?

— Azt én rendeltem meg Mauthnernél egy női ismerősöm részére.

— Ön azzal bizta meg Stenzyiáknét, hogy magának egy gazdag pártit keressen.

— Ez igaz.

— Hát az ékszeret minek vásárolta?

— Mauthner ajánlatára vettem.

— A váltót is az ő szemelattára hamisította?

— Igen.

— Tehát Mauthner tudta, hogy a váltó hamis?

— Tudta.

— Ön csakugyan meg volt győződve, hogy sikerülni fog az a párti, melyet Stenzyiák Ödönné ajánlott?

— Szentül meg voltam róla győződve.

— És mennyi hozománya volt állítólag a menyasszonyának?

— Stenzyiákné azt mondta, hogy legalább fél-millió forint vagyona van.

A elnök fölolvassa az inkriminált szabószámlát. Abban nem kevesebb, mint féltucat városi bunda, egy tuat zakkó öltöny, több mint két tuat nadrág, sok öltöny, liberia, halóköntös s nyolo rend frakköltözet fordul elő. A másik számlában, mely női ruhákról szól, a szellem bluzok, selyem- és bársony ruhák egész tömege fordul elő.

A elnök: Ezeket is elzalogosította?

A vádlott: Egy részét.

Mauthner Gyula: Nekem Stenzyiákné ajánlotta a vádlottat, aki azt mondta, hogy vőlegény, egy nagy urnak a szeretőjét fogja elvenni, akinek sok milliója van. Én hittem neki s dolgoztam neki.

Az elnök: De látogt maga már olyan kundsáftot, aki egyszerre egész tuat ruhát rendelt?

Mauthner: Kérem, én azt hittem, hogy valóban házasodni készül. Most látom, hogy be lettem csapva.

Az ékszervásárra átérve, Kieszkovszky azt mondja, hogy ő pénzt akart, de Mauthner ékszer szerzett neki. Elvitte Manheim Márkus ékszerészhez, aki egy 1500 forintos váltóért ékszer adott neki.

Mauthner: Kieszkovszky határozottan ékszer kívánt a maga és a menyasszonya részére.

Manheim is ugy emlékszik, hogy Kieszkovszky az ékszer karácsonyi ajándéknak vette a menyasszonyának.

Szabó bíró: Nem tűnt fel önnék, hogy olyan hitvány ékszer vesz a milliomos menyasszonynak?

Manheim: Nekem nem tűnt föl.

Pataky ügyész: Mennyit ért az az ékszer?

Manheim: No, nyertem rajta vagy ötven forintot. (Derültség.)

A törvényszék Kieszkovszkyt magánokirathamisításért tíz havi börtönrre ítélte, amit azonban a vizsgálati fogsággal már kitöltött, Mauthner ellenben fölmentette az uszora vádjá alól.

TAVIRATOK

Belgrád, február 17. A minisztérium legközelebb egy osztrák és magyar bankoportnál 10 millió frankos kölcsönt fog felvenni a belgrádi község számára.

Sanghai, február 17. Egy ma kiadott rendelet szászker taelnyit juttat el annak, aki élve, vagy halva előkeríti Kangjuerlit és Liangot, a két nagy reformátort.

Horvát tartománygyűlés.

Zágráb, február 17. A tartománygyűlésen ma a szerb képviselők fölött folyt vitában felszólt gróf Khuen-Hédervary bár, azt mondva, hogy legelőszérűbb a képviselőket a kormányhoz utasítani, mert a tartalmukra és illetékességük tekintetében igen különböző kérvények egy csapással el nem intézhetők.

Fotocnyak védekezése a koalíciók lapjaiban ellene intézett támadások ellen, mire az interpellációk elintézése után az ülés véget ért.

Oroszok és szerbek.

Pétervár, február 17. A moszkvai lapok jelentése szerint az orosz városokban alkalmazott szerb tisztelbeli konzulok lemondtak állásukról. Moszkvát illetőleg a Roszija megjegyzi, hogy pozitív értesülés szerint az ottani szerb konzulátus megszűnt és ehhez a jelentéshez Milán király ellen irányuló éles polemikát fűz.

A cseh-német kibékülés.

Bécs, február 17. A békitő konferencia ülései, ma, szombaton szünetelnek. Ma a minisztérium tanácskozást tart, amelyben az e hó 22-én egybeülő reichsrath munkarendjével foglalkozik.

Árulás a francia tengerészetben.

Páris, február 17. A tengerészeti minisztérium fegyelmi tanácsa felhívta Philippe irodafőnököt, hogy záros határidő alatt igazolás céljából jelentkezék.

Elsülyedt hajó.

Baku, február 17. A Nobel cég Moissei nevű gőzhajója elsülyedt. A 23 lönyei legénységből két embert holtan fogtak ki.

A bányász-sztrájk.

Brux, február 17. Az aussig-komtoai barnaszenmedence 107 nagyobb aknája közül 61-ben dolgoznak. Tegnep 785 vagon szenet bányásztak.

Tepitz, február 17. A mai nappali műszakban 570 munkás állott munkába, köztük 100 vágó. Ma 43 vagon szenet bányásztak.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, február 17. (A Budapesti Napló telefonjelentése.)

Buza tavaszra 7.84, buza május-júniusra 7.92, buza októberre 8.04, rozs tavaszra 6.74, rozs őszre 6.82, zab tavaszra 5.36, zab május-júniusra 5.47-5.48, repce 12.45-12.55.

Bécs, február 17. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánorgonolomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 236.30 Magyar hitelrészvény 187.50 Angol-Osztrák bank 124.50 Union bank 136.25 Länderbank 153.50 bankgyűléslet 118.80, osztrák-magyar államvasut részvény 137.50, északnyugati vasut részv. 27.10, elbavölgyi vasut 125.50, dunagőzhajós részv 121.-, alpesi bányász részvény 133.-, májusi járadék 99.80 osztrák koronajáradék 94.25, magyar arany. —, magyar koronajáradék —, német birodalmi márka készpénz 125.75, ultimóra —, török sorsjegyek 275.-, rimamurányi vasút 325.- déli vasut —, dohányrészvény 125.25, Napoleon d'or 19.25.-, Lombard —.

New York, február 17. (Értéktársa.) Váltó Londonra 4.88 1/2. Váltó Berlinre 94 1/2. Ezüst 59 1/2.

New York, február 17. (Terménytársa.) (Zárlat) Gyapot: New Yorkban helyben 8 1/4 (8 1/4). Márciusra 8.65. (8.67). Májusra 8.58. (8.60). New-Orleansban helyben 8 3/16 (8 3/16). — Petrolum Stand white New Yorkban 9.90. (9.90). Stand white Philadelphian 9.85. (9.85). Refined in Cases 11.10. (11.10). Credit Balances at Oil City 16.8. (16.8). — Zsír: Western steam 6.80. (6.82). Rohe és Brothers 6.60. (6.60). — Tengeri irányzata állandó. Márciusra —. (—). Májusra 40 1/4. (40 1/4). Júliusra 41 1/4. (41.-). — Buza irányzata állandó. Piros őszi helyben 78 1/2.

(78 1/2). Február —. (—). Márciusra 76 1/2. (76 1/2). Májusra 74 1/4. (75.-). Júliusra 74 1/4. (74.-). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3 1/2 (3 1/2). — Kávé: fair Rio 7. sz. 8 1/2 (8 1/2). Márciusra 7.15. (7.20). Májusra 7.20. (7.25). — Liszt: Spring Wheat clear 2.75. (2.75). — Cukor: 4.-. (4.-). — On: 30.95. (30.95). — Réz: 16.68. (16.68). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, február 17. (Terménytársa.) (Zárlat) Buza irányzata állandó. Február 66 1/2. (66 1/2). Májusra 68 1/4. (69 1/4). — Tengeri irányzata tartott. Májusra 34 1/4. (34 1/4). — Zsír: Májusra 5.92 (5.95). Júliusra 6.05 (6.05). — Szalonna short clear 6.05. (6.05). — Sertészsír: Február —. (—). Májusra 10.75 (10.80). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyiltér.

Legjobb eredménnyel kezeltetnek idült (krónikus) betegségek dr. Palócz István és diétetikai (természetes) gyógyítómódokra berendezett Intézetében, Budapest, Kerepesi-út 10. sz. Prospektus ingyen. Díjazás mérsékelt.

Vérgyógyászat

(Hämopathia.) Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asthma-, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés, korai vakság és elmezavar ellen. Kévente száz meg száz teljes gyógyulás még a leg súlyosabb és legrégibb bajoknál. A gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője

Dr. Kovács J. orvostudor rendel naponta Intézetében V. Váci-körút 18. Háron kívül is kezel; meghívásra vidékre is megy.

Nagyméltóságú Széll Kálmán ur rátét-héraházi tiszta vérű

simmenthali törzstenyészete

20 darab fiatal tenyészibkát bocsát eladásra, 1900. évi február hó 20-án, reggeli 10 óra-
kor a héraházi majorban (távolság: a kis-nyomai vasuti állomásról 10 perc, Szombathelyről 1/2 óra) tartandó árlejtés útján.

Posta-, távirat- és vasut-állomás: Kís-Unyom, (Vasmegeye).

Rózsavölgyi és Társa udv. zenekereskedés hangversenyei.

Ma vasárnap d. u. 1/5 órákor a Royal tereben

8. népszerű kamara-hangverseny

Csütörtök február 22-én este 1/8 órákor a Royal tereben

rendkívüli kamara-hangverseny

MENTER

Zsófia kamaraművészeti közreműködésével.

Pénteken, február 23-án, esti 7 1/2 órákor a Royal tereben

Hollóssy Kelen

Brahms Schumann

estéleje.

Hétfőn, március 5-én, a vigadó nagytermében

LANDI

Camilla dalestéleje.

Szerdán, március 21-én, a Royal tereben

STARK

Ludovika dalénekesnő hangversenye.

Ezen hangversenyekre jegyek csakis

Rózsavölgyi és Társa

udvari zenekereskedésben kaphatók.

Szab. szöhangfelfogó (védelem huzat és hűlés ellen).

Kiválóan hasznos nagytűhalkó részre. A tübben állg ésvérvehozt, a legnagyobb fémjelűt szűrtől. 3 korona beúldése ellen egy pár kapható 2 alkalmas szab. csontbőtesz fűtőszűrővel együtt Löw Bachanná, Szerecsen-utca 6.

10 darab Nagykarolyi Kereskedelmi és iparbank-részvény kedvező feltételek mellett, esetleg egyenként is eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Kleinoscheg-Elysée

a Legjobb Szász

Csuzos, idegszabás, köszvényes bántalmakban szenvedők ne halasszák gyógyításukat nyárra, mert a Szt.-Lukácsfürdőben a Téli Kura a legnagyobb tökélyvel van berendezve és élénk látogatottságnak örvend. Prospektust díjmentesen küld a Szt.-Lukácsfürdő részvénytársaság Budapestben.

Uradalmak

vagy nagy gazdák, a kik cukorépr, termelésből foglalkoznak és cukorgyár építése iránt érdeklődnek, sziveskedjenek címüket „Lukrativ 44” jelige alatt Danneberg J. hirdető-irodájához, Bécs, I., Kumpfgasse 7. beküldeni.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapított 1842-ben.

Tisztán kölcsönös. Részvényesi nyosnekn.

Változatlan díjtételek, utánfizetési kötelezettség nélkül.

Kivonat az 1898. évi december 31-én lezárt mérlegből:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes items like Biztosítási alap 1898. december 31-én, Tehermentes nyereségek-tartalék (felesleg), Készpénzostálék-kötvénytulajdonosoknak, Összes bevétel, Összes kifizetések-kötvénytulajdonosoknak, Érvényben lévő biztosítások.

Három évi fennállás után a társaság új kötvényei semmi esetre sem válhatnak teljesen érvénytelenné, rendkívüli magas összegű kölcsönre jogosítanak és egyéb kiváloan előnyös kedvezményeket nyújtanak.

Díjtáblázatokkal és felvilágosításokkal szolgál Magyarországi Vezérigazgatóság Budapest, IV., Váci-körút 26. Tekintélyes képviselők alkalmazást nyernekn.

(Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

N a p i r e n d.

Naptár. Vasárnap, február 18. — Római katolikus: G. Hadvénado. — Protestáns: G. Simeon. — Görög-orosz: (február 6.) B. Hely. v. — Zsidó: Adar 19. — A nap két óra 46 percek. — Nyugszik 5 óra 11 percek. — A hold két este 9 óra 32 percek. — Nyugszik reggel 7 óra 44 percek.

A miniszterek nem fogadják.

Az országgyűlési szabalelvizpárt értekezlete este 7 órákor.

A Petőfi-Társaság ülése délelőtt 10 órákor a Tudományos Akadémián I. emeleti termében.

A magyar protestáns irodalmi társaság igazgató-választmányi ülése délelőtt 11 órákor a Lányai-utcai református gimnáziumban.

Ismeretterjesztő előadás a Nemzeti Múzeumban délelőtt 11 órákor. Méhely Lajos: A repülő állatokról.

Nagy dírcsok bál a Vigadóban.

Az országos erkölcsnevelő-egyesület igazgató-választmányi ülése délelőtt 11 órákor a képviselőház I. sz. termében.

A műkedvelő barátság asztaltársaságának főruházó ünnepe a József főherceg szállóban.

A fővárosi iparosok körének estélye saját helyiségében (Kerepesi-út 30. szám.)

Az Egyetértés férfialegylet mulatsága a Lövölde dísztermében.

Az országos honvédségi-egylet ülése délelőtt 11 órákor a képviselőházban.

Nemzeti Múzeum: Képtára, nyitva délelőtt 9 órá-tól 1 óráig.

Országos képtár és a metszet-kidállítás az akadémiában, nyitva d. e. 9-11-g.

Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9-12-g.

Liezen-Mayer-kidállítás a Városligeti Múzeumokban nyitva d. e. 9 órá-tól délután 5 óráig. Budapesti 60 fillér.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 9-12-g.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-g, és délután 8-8-g.

A többi könyvtárak zárva vannak.

Szórazokó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folles Caprice. VI., Róvay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Budapest kávéház. Andrassy-ut. Naponta Banda Marel és fiai hangversenye.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legelőcsőbb szállodája.

Páris szálloda. Váci-körút. Éttermek. Elegáns kávéház. Látványosság: Bachus-pince.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás konyhájában.

Petanovits Metropoli szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetés). Ujonnán berendezett fényes étterem.

Ehm János éttermeiben (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Naponta kitűnő cigányzene.

Putzer-pince Deák-ter naponta a pince ét-terekben Schrammel és Boros Miska és Kiss Forikó híres szőlő-tak hangversenye.

MÓKA BÁCISI MÉSÉI.

A pajkos fiú és az ördög.

Volt egyszer egy fiú, az nagyon pajkos, nagyon pajkos volt. Akinek csak lehetett borsot, tört az orra alá s a sok huncutkodásért ezerszer is mondták neki:

— Vigyen el az ördög!

Egy szép napon aztán egyszer csak előtte is állt az ördög:

— No, te gyerek, annyian mondták, hogy vigyelek el, most hát eljöttem és el is viszlek.

— Hohó, ördög bácsi, azt mondta a fiú, engem bizony el ne vigyen, nem szolgáltam én rá arra!

Meghökkenett erre az ördög.

— Már hogyné szolgáltál volna rá, mikor annyian akartak velem elvitetni!

— Ó ördög bácsi, azt csak úgy mondták, nem igazán gondolták.

De bizony hiába mondta a gyerek, az ördög csak nem akarta elhinni. Addig, addig, míg utoljára megegyeztek, hogy jól van, egy darabig együtt vándorolnak s ha valahol olyan helyre érnek, hogy valakit igazán el akarnak az ördög-gel vitetni, akkor az ördög azt viszi el, nem a gyereket.

Avval mindjárt el is indultak. Mentek, men-degéltek s addig mentek, míg beérték egy faluba.

Itt az utcán két legény nagyban verekedett. Az egyik erősebb volt, a másik gyöngébb. A gyöngébbik hiába akarta az erősebbiket jól vissza-ütöni, nem tudta. Utoljára kinjában elkiáltotta magát:

— Ne üss többet, hagyj már békén, hogy az ördög vigyen el!

— Hallj, ördög bácsi? azt mondta a gyerek, ez a legény igazán el akarja a pártását magával vitetni. Hát csak vigye, enge n meg ereszszen haza.

Jól van, odamegy az ördög a verekedőkhez, azt mondja az erősebbik legénynek:

— Gyere velem, viszlek!

Megijedt erre a gyöngébb legény, elkezdett rimánkodni:

— Jaj, ne vigye, ördög bácsi az én jó pajtásomat, hiszen nem igazán gondoltam, csak úgy mondtam!

Mit volt az ördögnek mit tenni, ott hagyta a verekedőket: a gyerek se szólhatott egy szót sem, megint tovább mentek.

Mentek, men-degéltek, érnek egy istállót. Az istállóban éppen fejte egy asszony a tehenét s mikor már egészen tele volt a dézsa tejjel, valami légyféle megcsipte a tehenet, a tehen kíruggott és földöntötte a dézsa tejet.

Megmérgekedett erre az asszony és azt kiál-totta:

— Hej, hogy az ördög vinné el ezt a komisz tehenet.

— Látja, ördög bácsi, azt mondta a fiú, mi-

lyen mérges ez az asszony? Ez csak igazán ki-vánta, hogy vigye el a tehenét! Hát csak vigye is, engem meg ereszszen haza.

Jól van, odamegy az ördög az asszonyhoz, azt mondja neki:

— Én vagyok az ördög, megteszem a ki-vánságodat, elviszem a tehenedet.

No iszen megijedt erre az asszony, elke-zdett rimánkodni:

— Jaj, ne vigye ördög bácsi az én egyetlen tehenemet! Iszen nem igazán gondoltam, csak úgy mondtam. Jaj, miből élnek, ha tehenem se volna!

Erre ott hagyta az ördög a szegény asz-szonyt, a gyerek se szólhatott egy szót se és megint tovább mentek.

Meaneek, men-degélnek, egyszerre csak lát-ják, hogy egy gyerek máskál egy körtefán s a mint máskál, valahogy letörök alatta egy ág. A gyerek erre esik lefele, megakad egy másik ág-ban, az végig kihásítja az egész ruháját, úgy kalimpálódik le a földre.

Ott elkezd sikogatni, a sikogásra kijön az apja, meglátja, hogy csupa cafat a fia új ruhája, megmérgekedik, jól elveri s amint veri, egyro kiáltja:

— Bár már elvinne az ördög, te rossz gyerek!

— Hallja, ördög bácsi, azt az embert? — mondta a fiú, — Ez már igazán kívánja, hogy vigye el a fiát. Hát csak vigye, engem meg ereszszen haza.

Jól van, odamegy az ördög az emberhez, azt mondja neki:

— En vagyok az ördög, megteszem a kíván-ságodat, elviszem a fiadat.

No iszen megijedt erre az ember, elkezdett rimánkodni:

— Jaj, ne bánts a én jó kis fiamat! Iszen nem igazán gondoltam, csak úgy mondtam!

Erre az ördög ott hagyta az embert, a gye-reknek pedig tovább is vele kellett menni.

Mentek, men-degéltek aztán jó darabig, száz falon is keresztül, de sehol se találtak senkit se, aki az ördög-gel valakit igazán el akart volna vitetni.

Utoljára odaértek egy faluba, az már egé-szen közel volt a pokol kapujához.

— No, gondolta magában a gyerek, ha itt se szabadulok meg, hát be kell evvel az ördög-gel maséroznom a pokolba.

Azonban rájuk esteledett és szállást kértek egy szegény embernél. Az adott is nekik jó sziv-vel. Volt neki egyetlen egy ágya, azt odaadta az ördögnek, persze nem tudta, hogy az ördög, a gyerekeknek pedig a földön vetett ágyat.

Mielőtt lefeküdtek, az ördögnek valami dolga volt künn és a gyerek maga maradt a szobában. Már mikor bejöttek, észrevette, hogy ott lóg a falon egy fűrés, hamar fogta és átfűrészelte vele az ágyának a négy lábát. Aztán éppen az nap söpörték a kéményt és a korom még ott volt a

konyhában egy sarokban. A gyerek hamar fogta azt is és tele öntötte vele az ördögnek az ágyát.

Bejön az ördög a sötétben, mert gyertya nem volt a háznál és lefekszik. Erzi, hogy va-lami van alatta, de nem tudta, mi az.

Forgolódik, forgolódik a mennél jobban for-golódik, annál jobban elpiszkítja az ágyat.

— Ejnye, azt mondja, milyen furesa, mintha csupa hernyó máskálna alattam.

Avval megint fordul egy nagyot és egy-szerre — nyekk — leszakad alatta az ágy.

Kiugrik erre az ördög az ágyból:

— Jaj, mi lehet ez? Mi lehet ez? Mintha négy puska sült volna el egyszerrel!

— Ejnye ördög bácsi, azt mondja a gyerek, már hogy tud úgy megijedni? csak feküdjék le, aludjék!

Hát nagy nehezen lefeküdt az ördög és egész éjjel forgolódott, még a szemét se tudta behunyni.

Reggel korán bejön a gazda, pálinkás jó reggelt akar kívánni; de csak annyit mondhatott, hogy: pálinkás, a többi szó megakadt a torkán. Meglátta az összetört ágyat, az elpiszkolt ágy-ruhát és nagy mérgesen kiáltott az ördög-re:

— Hogy az ördög vigye el az ilyen vendé-get, mint ke'd, aki a más jószágát így összekusz-pitolja!

— Már hogy nekem mondja ezt ke'd? azt mondja az ördög.

— Hát kinek mondanám másnak, mint ke'dnek!

— Aztán igazán mondja?

— Igazán hát! Vigye el az ördög ke'det, de mindjárt!

Fölugrott erre a gyerek a földről és azt ki-áltotta:

— No vigye el magát, ördög bácsi! Vigye el magát!

Erre úgy elszégyellette magát az ördög, hogy szégyenében kifutott a házból és meg sem állt a pokolig.

A gyerek pedig mindent elmondott a gaz-dának s kérte, hogy ne haragudjék. Ez nem is haragudott, hanem szépen hazavitte. Otthon aztán a gyerek föl hagyott a nagy pajkosságával és olyan jó fiú lett, hogy hét vármegyében se volt párja. — Eddig volt, mese volt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Rokokó idillek.

Azokról az asszonyokról, akik a francia udva-rokra hatással voltak, rendkívül sokat foglalkozik a történelem és az irodalom, de ez a téma sohasem fogy el. XIV. és XV. Lajos kora szolgáltatta ehhez a tárgyhoz a legtöbb adatot.

XIV. Lajos egyik legérdekesebb barátja volt a szép és szerény La Valière hercegnő, akivel összefügg

REGÉNY.

ÚJ FÖLD

Irta: KNUT HAMSUN.

(13)

— És most nem tudja elfeledni ezt a barátot? — kérdeztem.

Ő a fejét csóválta s így szólt:

— Nem, nem, én nem feledek őt soha.

Hallgatott. Rám sem nézett, mikor beszélt: — Megérinthetném a haját? Csak egyszer?

— mondtam én. — Milyen gyönyörű fűrtök, milyen gyönyörű.

— A barátom megcsókolta már — felelt és eltaszította kezemet.

— Bocsásson meg — mondtam és egyre hangosabban dobogott szívem. — Nem engedi meg, hogy a gyűrűjét megnézzem? Tiszta aranyból való s az is gyönyörű. Ugy szeretném közelről megnézni, gyönyörködni benne.

Erre is azt mondta, hogy: nem.

— Ezt is barátom adta.

Még messzebb húzódtott tőlem.

— Bocsásson meg — mondtam. Az idő mulik. A vonat robog, az ut oly hosszú, nagyon hosszú és unalmas. Nincs egyéb dolgunk, hát a kerekek zugását hallgatjuk.

Egy gözmozdony száguld el mellettünk, meg-jedek a csörrenéstől, ő azonban nyugodt marad, nyilván barátjára gondol. A vonat tovább rohan.

Most rám pillant, a szemé kék.

— Sötétedik ugy-e? kérdi tőlem.

— Alagúthoz közeledünk — feleltem.

Keresztül mentünk az alaguton. Aztán mulik az idő. Ő nyugtalanul néz rám s azt modja:

— Ugy látom, hogy megint sötétedik.

— Megint alagúthoz közeledünk. Három alagut van — feleltem.

— Félek — felelt ő s közelebb húzódtott hozzám.

Nem válaszoltam. Ő nevetve kérdezte:

— Három alagut? Azt mondja? Ezen kívül tehát még egy?

— Igen, ezen kívül még egy.

Most beérünk az alagúthoz, érzem, hogy egészen mellettem van és a kezével megérinti a kezemet. Aztán újra kivilágosodik s mi újból a szabadban vagyunk.

Egy negyed óráig utazunk még. Most olyan közel hajol hozzám, hogy a teste melegét is érzem.

— Megérintheti a hajamat — mondja — megérintheti és megengedem azt is, hogy az aranygyűrűmet is megnézhesse — itt van.

Megérintettem a haját, a gyűrűjét azonban nem vettem el, mert azt barátjától kaptam. Mosolygott rajta és nem kínálta többé.

— Olyan forró a nézése és olyan szép fehérek a fogai — mondta ő zavartan. — Nagyon félek az utolsó alagúttól, fogja meg a kezemet, ha majd oda érünk. Nem, nem, ne fogja meg a kezemet, nem is ezt akartam mondani, csak tréfáltam; de szóljon hozzám.

Megígérttem, hogy mindent megteszek, amit kíván.

Kis vártatva nevetett és így szólt:

— A másik két alagúttól egy cseppet sem félek, de ettől az utolsótól rettegek.

Az arcomba nézett s abból akarta kiolvasni a válaszomat. Én szóltam:

— Ez a leghosszabb; nagyon hosszú. Na-gyon zavart volt.

— De nem, hiszen már nincs is alagut — kiáltott most. — Maga csak tréfál, már nem is következik több alagut.

— De igen, nézze csak.

A térképre mutatam. De ő mitsem akart látni, miképpen akart hallani.

— Nem, nem, nincs több alagut, én mondom magának, hogy — nincs több. — De ha — mégis van

még egy, kérem, szóljon hozzám — mondta később.

Hátá dől, behunyta a szemét és mosolygott.

A vonat sijlott; kitekintek; az alagut szá-jához közeledtünk. Eszembe jut az ígéretem, hogy beszélék hozzá, előrehajolok, a sötétben érzem, hogy karja a nyakam köré fonódik.

— Szóljon hozzám, szóljon hozzám, félek — suttogja s hallom, hogy dobog a szive. — De hát miért nem szól?

Érzem, hogy dobog a szive, azonnal hozzá hajoltam, számát a fülemre helyeztem s sugtam:

— Most elfeledte a barátját?

Ő figyelt, remegett, eleresztette a kezemet, eltolt magától s végig feküdt a pamtagon. Én elhúzódtam. A sötétben csak azt hallottam, hogy sir.

— Ez a szerelem hatalma — fejezte be Öjen.

A műteremben újra esend támadt. Milde tá-tott szájjal bámult a levegőbe.

— Nos igen és még mi? Várt, hogy mi következik, sehogysem akarta elérteni, hogy már vége van a költeménynek. — Vége van már? Az Isten szerelméért, hát ez az egész, ez a csattanója a mesének? Ilyen örültséget még sohasem hallottam. Ez a költészet, amire ezek a fiatalok most rávetették magukat, csakugyan bolondság, szürnyű hobort. He, he. „Most elfeledi a barátját, a barátját nem szabad elfelednie”. He-he.

Az urak nagyot kacagtak. A költemény hatásának vége volt. Az a költő, akinek iránytű volt az óralécán, nagy garral keit fel, Mildére mutatott és így kiáltott:

— Ez az ur mit sem ért a modern költé-szethez.

— Modern költészet? Jól van. Ha maga az ilyen ostobaságot modern költészetnek nevezi? De annyit csak elvárhatna az ember az ilyesmítől, hogy legalább be legyen fejezve.

Öjen elszápadt a haragtól.

(Folytatása következik.)

XIV. Lajos udvari életének az átalakulása és a voraslesei kastély megteremtése. Azoknak a fényes ünnepeknek, amelyeket itt állítólag a királyné tisztelőre rendeztek, tulajdonképpen pedig La Vallière hercegnő diadalát jelentették, szintén megvan a maguk irodalomtörténeti jelentősége. Ezeket a pazar ünnepeken nagy szerepe volt természetesen a színészeknek is. Ez alkalommal adták elő *Molière* még befejezetlen *Tartuffjének* három első felvonását. *La Vallière* hercegnő minden bűne ellenére is finomérzésű asszony volt és az a finom, lovas és talán nemesebb szellem, amely még Lajos fiatalabb éveiben az udvarban uralkodott, *La Vallière* hercegnővel a klastromban tűnt el. 1674 április 19-ikén *Montespan* márkiz termeiben Versaillesban ünnepeken elbucsuzott az udvartól a hercegnő, hogy azután Párisban a Saint-Jacques-utcai karmelita apátság klastromában mint *Sœur de la Misericorde* fájalmának, fényes ifjúsága emlékeinek és a kegyes cselekedeteknek szentelje életét.

A ravasz, lelkiismeretlen *Montespan* márkiz barátnőjét, a hercegnőt elnyomta. A király meglátta őt a diszparkban, sokáig kellett neki a királyi palotában maradnia, a férje hiába várta haza. Végül nem titkolhatták többé, hogy felesége a király kedvese lett. Hosszu esztendőig aztán az udvar mindenható tényezője lett a márkiz, aztán következett Madame de Maintenon és *Pompadour* márkiz.

XV. Lajos boldog házasságban élt *Lesczynska* Máriával, míg nem mindenféle udvari intrikák következtében neki is lett barátnője. Madame de Mailly volt a választottja. Az első találkozás után Madame de Mailly teljesen kétségbeesetten és pírulva sietett *Carignan* hercegnőhöz és könnybelábadt szemmel panaszolta el neki, hogy semmiféle hatást nem tett a királyra. Alig tudták rávenni egy második találkozóra, amely után azonban már teljesen elragadtatva ment el *Carignan* hercegnőhöz.

A király barátnői aztán jönnek-mennek, befolyásuk mindögre gyöngül bájaik ellenére és *Pompadour* márkiz befolyására. A márkiz 1764-ben halt meg és XV. Lajos messziről kísérvén utolsó útjára, ezt jegyezte meg:

— A márkiznak nem lesz szép ideje erre az útjára.

A királyné, amikor megtudta, hogy a márkiz, akitől husz esztendőig szenvedett, beteg, elküldött hozzá valakit, hogy tudakozódjék hogyléte fölül.

Amikor a király ezt meghallotta, így nyilatkozott:

— Ez rá vall a királyné. A lépés méltóságán alul van, de méltó az ő erényéhez.

Lesczynska Mária ebben a dologban való viselkedését pedig így világította meg:

— Milyen boldogok lennénk, ha azzal, hogy

embereknek kéretlenül megbocsátunk, azt a gondolatot ébreszthetjük bennük, hogy bocsánatot kérjenek Istentől, akit sokkal inkább sértettek meg, mint bennünket.

— **A Flying-Fox eset.** Már egész eset, szinte regényes méretekké. *Flying-Fox*ról, az elhunyt Westminster hercegnek a derby-győztes paripájáról híre terjedt, hogy huszonöt-harmincezer font sterlingért adják majd el. Most pedig arról van szó, hogy szindikátust alakítanak, amely mesés áron, negyvenezer font sterling, tehát kerek egy millió koronán akarja megvenni a csődört, hogy beföldön maradjon. Különbözn legvalószínűbb az, hogy a fiatal Westminster herceg maga veszi meg a paripát a végrendeletileg megtartandó árverésen.

— **Vissza.** Egy angol nő Stuttgartból novemberben képes levelezőlapot küldött ilyen címmel:

Buller tábornoknak

Pretóriába
érkezésekor.

A levelezőlap néhány nappal ezelőtt vissza került a feladójához, ezzel a megjegyzéssel:

*Címzett még nem érkezett meg. A rendőrség utján sem található.
Vissza!!!*

— **Amikor az irónő lop.** A minap megirtuk, hogy egy fiatal berlini irónő egy boát lopott, s a rendőrségnél azt hozta föl mentségül, hogy tanulmányi célból lopott. Meg akarta ismerni a tolvaj érzéseit. Most egy berlini lap a következő sikerült tréfát írja erről esetről.

Egy újságíró meglátogatta a kisasszonyt, s a következő párbeszédet folytatta vele:

Az újságíró: Nem szándékozik kegyelmi kérvényt fölterjeszteni?

A kisasszony: Ezsembe se jut. Milyen kedvező alkalom lesz, hogy átéljem egy rab érzéseit! Sőt igyekezni fogok, hogy dacoskodással, engedetlenséggel, az örök bántalmazásával, szőkési kísérlettel s megvesztegetéssel lehetőleg hosszúra nyújtsam rab-ságomat.

— És azután?
— Azután rajta lesznek, hogy regényem folytatását is átéljem. Emma, ez a regény hősnője, ellopta a boát és fogságba jut. Amikor kiszabadul, napokig bolyong a városban élen-szomjan. Ezt természetesen én is meg fogom tenni. Egy éjszaka rátalál egy ur. Ez már meg is történt. Házasságot ígér neki. A mákság és később az anyaság édes érzéseit elfeledtetik Emmával a sötét mulat. A férfi azonban alávaló

— Nem, nem, nekem nem kell semmiféle huszár; nekem ulánus kell: hiszen maga is az ulánusoknál szolgált bácsika? ... Azokkal én nem akarok megismerkedni. Ugy mondják, nagyon vakmerő emberek.

És Liza elpirult egy kissé, de megint az ő csongó kacagásában tört ki.

— Itt jön futva *Usztjuska* is; kérdezzük meg, hogy mit látott — mondotta.

Fedorovna Anna meghagyta, hogy hívják be *Usztjusát*.

— Nem tudsz a munkádnál maradni — szólt rá. Mért szaladsz ki mindjárt, ha jönnek a katonák. Ne beszélj, hol szálltak le a tisztek?

— *Jeremkinsz*nél nagysága. Kettőn vannak, s milyen szép emberek. Az egyik, úgy mondják, gróf.

— És a neve?

— *Kasarov*, vagy *Turbinov*, nem emlékszem jól rá, engedelmet kérek.

— Ez az ostoba lány! Semmit sem tud elmondani! Ha legalább a nevét jegyezte volna meg magának!

— Ej, majd oda futok ...

— Azt elhiszem, ebben nagy mester vagy! Nem, majd *Danilo* megy el. Mondja meg neki kedves bátyám, hogy menjen és kérdezze meg, vajjon nincs-e szükségük valamire a tiszteknek. Az udvariasság úgy kívánja, hogy a földesasszony tudakozódjék.

Az öregek leültek megint a teázóban, Liza azonban kiment a cselédszobába, hogy megtöltse kukorral a szelencét.

Usztjuska ott a huszárokról beszélt.

— *Kisasszony* galambom, az ám a szép ember, az a gróf — mondotta — valóságos cherub, fekete szemöldökkel. Ez volna aztán a vőlegény a *kisasszonynak*, hej de összeillő pár is volnának.

A többi cselédlány helybenhagyólag mosolygott.

gazember. Cserben hagyja a nőt gyermekestül. Ezt mind át kell élnem, hogy híven megirhassam. Az elhagyott asszony iszások lesz, hidegvizgyógyú intézetbe kerül, belép az údv hadseregébe, oirkussal lovasnővé képezi ki magát, masszírozónó lesz ... Ugy örülök, hogy mindezt végigcsinálhatom! Mint masszírozó egy berlini házba kerül. A házigazdát kell apólnia, mert úgyve a szegény s csak egy kis leánykája van, Emma ráismer a háziúrban egykori csabítójára. Elhatározza, hogy bosszúból elrabolja a gyermeket. Már ki is szemeltem erre a célra egy gyermeket s legközelebb elrablom. A gyermek ordít, segítségért kiabál, a nő dühbe borul és megöli, aztán magát akarja elemészteni, strichmint vesz be, fölakasztja magát, a vízbe ugrik, széngázt lehel be, leugrik az emeletről, fegyvert fog maga ellen, de mindannyiszor megmentik.

— Kolosszális!

— Igen s mindezt át fogom élni.

— Emma végre jelentkezik a törvényszéken. Meg akar halni, de az enyhítő körülményekre való tekintettel csak feyházbüntetésre ítélik. A tárgyalás végén súlyos sértéssel illeti a jezsuitákat, erre az ügyész az előbbi ítélet megsemmisíteti s halált kér a fejére. Emmát fölakasztják ...

— De mit gondolt? Ezt mind meg akarja tenni?

Hogyan írja meg akkor a regényét?

— Utolsó kívánságom az lesz, hogy telefonösszekötöttet kapjak a nyomdával. A siralomházból aztán mindig megtelefonozom érzéseimet. Így akarom megírni *A sík lapály* című regényét, életem regényét.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, február 17.

Gabonázlet. (*Goldmann és Engel* cég jelentése a *Budapesti Napló* részére.) A lefolyt hét időjárása nagyon változó volt. Kezdetben tetemesen emelkedett hőmérséklet mellett az egész országba kiterjedő bőseges csapadék állott be, utóbb élekn széláramlatok mellett, melyek egész viharokig emelkedtek, száraz és egyben hidegebb időnk van. A vetések állása felől nem érkezett panasz. Az egyébként magas víz-állás némileg csökkent. Külföldön az időjárás ugyan csak egyenlően volt és enyhe, esős és fagyos idő között váltakozott.

A külföldi piacok üzletforgalmát illetően a viszonyok keveset változtak. Az irányzat nagyjából szilárd maradt, a nélkül azonban, hogy a forgalom is megélénkült és az üzleti viszonyok javultak volna. Amerikában az árak mérsékelten emelkedtek, mert egyrészt fedezési vételek, jobb export kereslet, valamint a látható készletek, habár csak mérsékelt csökkenése — a „*Bradstreets*” jelentése szerint 865.000 bushells — szilárdítottlag hatottak. A vetések állása felől, a téli-buzával bevetett területekből a hét végével kedvezőtenebb hírek érkeztek. A vetés fejlődésében visszamaradt és különösen *Ohio* és *Indiana* államokban erősebb a panasz. Tengerit élénkebben keresnek, jöllehet a ho-

Az öreg Nanja, aki egy harisnyával a kezében ült az ablakon, felsóhajtott s lélekzetét visszafojtva, valami imádságot kezdett mormolni.

— A huszárok hát tetszettek neked, — mondta Liza — hiszen te mester vagy az elbeszélésben. Hozzál gyümölcsbort, hogy megvendélgeljük a huszárokat.

És Liza nevetve ment ki a cukorszelenecével a cselédszobából.

— Mégis csak szeretném látni, miféle huszár az a — gondolta magában — barna-e, vagy szőke? És ő maga is bizonyára örülne, ha megismerkedhetnék velünk. És elmegy majd és nem fogja megtudni, hogy élek, s hogy rá gondoltam. Mennyi fiatalember ment már el mellettem! Senki sem lát, csak a bácsi és *Usztjuska*. Még ha akár milyen szépen is megfésülködöm és még olyan szép csipkeujjakat vennék fel, akkor sem bámulna meg senki sem, gondolta sóhajtvá és fehér telt karjára pillantott. Bizonyosan magos, a szeme nagy, s bizonyosan van neki egy kis fekete bajusza. Nem, már huszonkét éves vagyok és még senki sem szeretett belém, csak az a ragyás *Ivan* *Ipatycs*. És négy évvel ezelőtt még szebb voltam. Így tűnt el az én lányágom, anélkül, hogy valakinek öröme tellett volna benne. Ó, én boldogtalan, nagyon boldogtalan falusi lány vagyok.

Anyjának hangja ragadta ki pillanatnyi elszomorodásából a boldogtalan falusi lányt. Hívta, hogy töltse ki a teát. Liza megrázta a fejét és kiment a teázóba.

A jó mindig váratlanul csöppen be és minél nagyobb gondot csinálunk magunknak valamiből, annál rosszabbul sül el.

A vidéken ritkán gondoljuk az az embereknek, hogy a gyermekeknek jó nevelést adjanak és éppen azért jórészt kitűnő nevelést kapnak a gyermekek.

(Folytatása következik.)

Két huszár

Irta: GRÓF TOLSZTOJ LEO.

(19)

Liza elvette a tüt, kivett a kendőjéből egy gombostüt — az ablakon beáradó léghuzam szétfújta keblén a kendőt — felszedte a leejtett szemet, egy-két sort hozta csinált, aztán visszaadta a kézimunkát a bácsinak.

— No, csókoljon meg érte — kiáltotta és oda tartotta rózsás orcáját, miközben összetűzte a kendőjét — Ma péntek van.

És újra elment a teázó szobába.

— Bácsika! Jöjjön csak és nézzen ide! Huszárok jönnek hozzánk! — hangzott ki onnan esengő hangja.

Fedorovna Anna belépett a bátyjával a teázó szobába, amelynek az ablakai a falura nyitnak, hogy megnézzék a huszárokat.

Az ablakból alig lehetett látni valamit, a porfelhőn át alig vehették észre, hogy ember-tömeg mozgolódik ott.

— De kár kedves testvérem — kezdte a bácsi *Fedorovna* Annához szólván — hogy olyan kevés a helyünk, s hogy az oldalszárny még nincs kiépítve. Különbözn meghívhattuk volna magunkhoz a tiszteket. A huszártisztek mind olyan pompás, vidám fiúk! Nagyon szerettem volna látni őket!

— Ó, magam is szivemből örülnék kedves bátyám, de hiszen ön tudja, hogy nincs helyünk. Az én hálószobám, Liza szobája, a vendégszoba és a maga szobácskája — ez minden. Hol szállásolnók el hát őket? Itéjje meg maga. *Mihailo* *Matvejev* berendezte a számukra a sztarosza szobáját, s azt mondja, hogy tiszta is.

— Neked pedig *Lizácska*, vőlegényt választottunk volna közülök, egy pompás huszárt! — mondotta erre a bácsi.

zatalok bőveket, a mult héthez viszonyítva buzaárak $\frac{1}{4}$ c. magasabbak. Angliában a tulajdonosok tartozkodók, míg a fogyasztás jobb vételkedvet tanusított, minek folytán az árak is némileg javultak. Franciaországban úgy látszik az időjárás miatti aggodalmak még nem szűntek meg; az irányzat szilárd és buza 60 c. liszt $\frac{1}{2}$ fr. emelkedést tüntet fel. A többi kontinentális piacokon a viszonyok keveset változtak. A fogyasztás csak legszükségesebb bevásárlásaira szorítkozik és az árak emelkedése alig vithető keresztüli.

Nálunk a kereslet a hét elejével az összes gabonacikkben még jó volt, később azonban csökkent, mi mellett az árak — buza kivételével, mely valamivel olcsóbb és tengeri, mely emelkedő irányt követelt — változatlanok maradtak.

Buza az egész hét folyamán csendes irányzatú maradt. A kínálat tartósan jó, közönlényként sürgőt is volt és különösen raktárkészletek kerültek bőven a piacra, mílta az első napokban, dacára a malomok vételkedvények, az árakban néhány fillérvényi csökkenés következett be. A kínálat később csökkent, a forgalom is szűkebb lett, a kereslet azonban szintén gyengült és az árak nehezen voltak fenntarthatók. Fom buzáknak, melyekben a kínálat gyenge maradt, szintén csak csökkent árak mellett voltak elhelyezhetők és általában a mult héthez viszonyítva 10—12 $\frac{1}{2}$ fillér visszaesést tüntetnek fel. Az irányváltást főleg ama körülménynek tulajdonítják, hogy a malmok az őrési kedvezményt helyettesítő díjszámítási refakciókkal nincsenek melegegőve és így a buzavásárlásban tartózkodók. Az összeforgalom 100 ezer méterháza, a behozatal 70 ezer méterháza.

Rozs tartósan csak gyengén volt kínálva és a hét elején úgy az export, mint a helyi fogyasztás részéről jó keresletre talált. Később az érdeklődés csökkent és így a hangulat is csendesebbre fordult. Finom minőségű árú mindazonáltal szilárdan tartott maradt és teljes multheti árakat — budapesti paritásra 6.30—6.35 koronáig ért el készpénzfizetéssel. Középmínőségű árú malomnál 6.40, finom árú 6.50 koronáig jegyez 3 óra helyben malomba szállítva. Nyíri származékokban nem volt forgalom és Debrecen paritásában inkább névleges jegyünk 5.75 korona pr. cassa.

Árpa (takarmányi és hantálási célokra) kezdetben hízalóknál ugyancsak jobb keresletre talált, később az irányzat e cikkben is gyengült és a forgalom is korlátozottabb. Az árakban nincs jelentősebb változás és helyben minőség szerint 5.50—5.75 koronáig jegyünk készpénzfizetéssel. Allomásokon átveve a forgalom szűnelt. Közép sörárpáért budapesti paritásra 5.85—6.— kor. jegyünk.

Zab úgy vasuti áruban, mint hajóáruban jobban van kínálva, míg a kereslet a rendes mértékét nem haladta túl. Az árak változatlanok maradtak és szín és tisztaság szerint 5.—5.50 koronáig jegyünk helyben átveve. Finom minőségű áruban a kínálat mérsekelt.

Tengeri aránylag gyengén van kínálva, míg az érdeklődés élénken alakult. Fedezési vételek és elszállításai célokra való kereslet az irányzat tartós szilárdulását vonta maga után, a követelések azonban szintén lényegesen felemelkedtek és így a forgalom nem öltethet nagyobb terjedelmet. Eladatlán árú Budapestre nem érkezik és az eladások jóformán kizárólag Budapest paritásában eszököltek, melyekért 4.90 koronáig fettek. Kőbányán 5.15 koronáig érhető el. Tiszavidéki állomásokon 4.30—4.75, bámtai állomásokon Nagy-Becskerek paritásában 4.42 $\frac{1}{2}$ koronáig fizettek.

Olajmagvak: Káposztarepében effektív árú e héten alig volt forgalomban és 12.50 koronáig terjedő árjegyzésünk inkább csak névleges. Káposztarepce augusztusra a hét elején még szilárd volt, utóbb azonban állítólag csak realizációk eszököltek, mílta árfoalyama is 12.25 koronával csökkent. Ma 12.20—12.30 koronáig jegyünk. A mellék-cikkben jelentéktelen a forgalom; vadrepce 5.50—6.50 korona, gomborka 10.50—11.50 korona, lenmag 11.50—13.50 koronát ért el helyben.

Hüvelyesek: Bab iránt e héten is gyenge volt az érdeklődés, a kínálat ugyancsak korlátozott és az árak engedékenyek. Törpebab Gyöngyösön 9.—korona, Félegyházán 9.—, gömbölyű Mohács 7.50, Zombor-Baján 7.50, Barnabab Kaloecán 7.25, tarkabab Nagy-Károlyon 4.75. Kendermag budapesti paritásra 11.—koronáig jegyez. Bikköny 6.—6.50 korona. Muharmag 6.75—7.25 koronát jegyez helybeli paritásra, minden 50 kg.-ként.

A határidőüzleleiben a lefolyt héten jelentős változás nem történt. Az üzlet terjedelme most is csak oly szűk, mint a megelőző héten volt, a forgalom élettelen, a hangulat pedig kedvetlen maradt. Az áru-tulajdonosok épp úgy tartózkodnak az eladástól, mint az ellentábor a vételtől, szóval teljes a szélesod, mindenki lesve lesi a vidékről jövő jelentéseket, melyek a jövő áralakulásában a főzerepet viszik.

A heti üzlet részletei a következők:
Buza áprilisra 7 K. 77 f., 7 K. 69 f., 7 K. 75 f., 7 K. 71 f., 7 K. 69 f., 7 K. 72 f., 7 K. 64 f. árfoalyamok után 7 K. 64—65 filléren zárul.
Buza októberre 7 K. 91 f., 7 K. 86 f., 7 K. 95 f., 7 K. 89 f., 7 K. 91 f., 7 K. 85 f. után 7 K. 84—85 filléren zárul.

Rozs áprilisra 6 K. 44 f., 6 K. 42 f., 6 K. 40 f., 6 K. 41 f. árfoalyam után 6 K. 40—41 f.-en zárul.
Tengeri májusra 5 K. 08 f., 5 K. 04 f., 5 K. 14 f., 5 K. 09 f. után 5 K. 08—09 filléren zárul.

Zab áprilisra 5 K. 07 f., 5 K. 06 f., 5 K. 08 f., 5 K. 06 f. után 5 K. 06—07 filléren zárul.
Káposztarepce augusztusra a hét elején 12 K. 45 fillérig volt adás-vétel tárgya, később mikor a külföldi kereslet megszűnt, 12 K. 25 f.-ig süllyedt s 12 K. 25—35 f.-en zárult.

Kávé. (Feldk István kávényereskedő helyi jelentése a Budapesti Napló számára.) Az árak előbbeni szilárdaságából csakis Good Averageban volt hanyatlás a most érkezett óriási készlet miatt. A kereslet minden fajban kielégítő, miután már általánosan el van ísmerve, hogy a jövő évi új áru szállításiái az árak változni nem fognak. Hamburg, február 16. Good Average márciusra 43 $\frac{1}{2}$ /. Majusra 44—44 $\frac{1}{2}$ /. Santos sup. 51—53 $\frac{1}{2}$ /. Extra sup. 54 $\frac{1}{2}$ /. Transito Triestet vsm nélkül.

Ipar és kereskedelem.

Hazai beszerzési források. Az Országos Ipar-egyesület tudvaleg az iparpártolási akció keretében elhatározta, hogy hivatalos lapjának, a Magyar Iparnak mellékletképpen kéthetenként kiadja azoknak a cégeknek a jegyzékét, amelyeknél a hazai iparcikkek beszerzethetők. Ez a melléklet a Magyar Ipar holnapi számával indul meg Hazai Beszerzési Források címmel. Első száma körülbelül hétszáz címet tartalmaz. A Hazai Beszerzési Források most, az általános felbuzdulás idejében nagy szolgálatot van hivatva tenni az iparpártolás hazafias akciójának. Kívánatos, hogy első sorban az országiszterto alakulóban levő iparpártoló bizottságok mennél szélesebb körben terjeszték.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ma este 6 órakor tartotta 58-ik évi rendes közgyűlést Lánzy Leo országgyűlési képviselő elnökele alatt. Elnök melegen üdvözölte a nagy számban megjelent részvényeseket, konstatálta a közgyűlés határozatképességét, amennyiben jelen volt 103 részvényes 2570 részvény képviselőtében 420 szavattal. A jegyzőkönyv vezetésére Görgy István királyi közjegyzőt, annak hitelesítésére Fényes Miklós és ó-moraviciai Heinrich István részvényeseket kérte fel. A nagy gondal összeállított terjedelmes évi jelentésből kimenekült a következőket:

A lefolyt üzletév nem csakoly feladatokat tűzött a bank s annak ügyvezető igazgatósága elé. Hirtelen gyökeresen megváltozott, valamennyi európai pénzpiacra kiterjedt nehéz pénzügyi viszonyok között kellett megfelelni azoknak az igényeknek, melyeket a bankkal, mint az ország egyik legjelentékenyebb hitelforszával szemben támasztottak s mely igényeket fokozta még az ipar és kereskedelem széles mezején, különösen fővárosunkra nézve oly fontos építőipar terén észlelhető s aggodalmat keltő pangás. Hozzájárultak még ehhez az előző évhez képest fokozottabb nehézségek, melyek minden beletetési érték, tehát a saját kibocsátású címletek eladásánál is felmerültek, úgy szintén a bankforgalom és a legitim értékpapírüzlet csaknem tökéletes szűneltelése. A lefolyt üzletévet jellemző pénzdragság a bank javára szolgálhatott; ellensúlyozvan az egyes üzletágak eredményének visszaesését s azt az árfoalyamcsökkenést, mely a bank biztosítási alapja, valamint moilitása céljaira az igazgatóság kézzelben tartott főleg állami és befektetési értékpapírokból álló tőrcsémán beallott. A mily kevéssé örvendetesnek jelentkeztek is általában az ország 1899. évi gazdasági viszonyai, a bankra nézve mégis megnyugtató az a jelenség, hogy az egyes üzletágak szilárd alapon nyugvóknak bizonyultak. Kiténik ez abból, hogy a lefolyt évben uraikodó nagy pénzkereslet dacára a betétek állaga alig szenvedett csökkenést, s hogy minden nehézség ellenére a bank saját záloglevelei és kötvényei még mindig igen jelentékeny mennyiségben keittek el.

A lefolyt évi leszámítási üzletet különös gondozásban reszesítették. A forgalom itt jelentékeny haladást mutat, mintogy ez idén 231,619,800 koronát számítottak le, a tavalyi 221,582,800 koronával szemben.

A jelzoló köcsönök összege 1899. év végén kitett 120,719,114 korona 90 fillér, melyből visszafizetődött 116,528,543 korona 58 fillér. A köcségi köcsönök összege 1898. év végén kitett 132,094,769 korona 34 fillér, az 1899. évben folyosított 39 félnek 9,573,785 korona 46 fillér, összesen kibocsátva van tehát 141,668,494 korona 80 fillér. Ebből tervszerű törlesztés utján visszafizetődött 1,617,153 korona 8 fillér rendkívüli törlesztés utján 232,464 korona 24 fillér, marad az év végén tőkearadványul 139,818,877 korona 48 fillér. Az 1899. év végével hátralékban maradt évi részletek összege kitesz 61,737 korona 54 fillér, az azóta befolyt részletek összege tulajdonkepp 26,287 korona 54 fillér. A címletforgalom a zálogleveleknél s köcségi kötvényeknél ismét emelkedett. A betétek állománya 1899. végén a kormány, a megétek és köcségek követeléseinek kívül 110,178,724 korona volt, mi az 1898. évi állománnyal szemben 1,108,982 korona hanyatlást jelent. Az intézet által kezelt idegen pénzek, betétek és különféle követelések összege 130,201,866 korona volt, 1898-ban 135,033,746 korona. A váltóüzlet forgalmi összege az előző évvel szemben apadást mutatnak, még pedig 174,783,800 koronát 198,311,000 korona ellenében.

A tiszta nyereség 6,004,381 korona 64 fillér, mely összegből a különféle jutalékok s jutalmak levonása után, viszont a 768,095 korona 02 fillér tavalyi nyereség hozzászámításával 6,035,019 korona 50 fillér áll a közgyűlés rendelkezésére. Ebből az 1899-iki osztalékszelvénynek 150 koronával való beváltására 4,500,000 koronát fizetnek ki s a rendkívüli tartalékalap javadalmazására 800,000 forintot fizetnek s a fennmaradó 735,019 korona 50 fillérvényi összeget új számlára írják. A osztalék a részvénytőke 15%-os kamatozásának felel meg. A rendkívüli tartalékalap ez említett javadalmazása után a tartalékok 24,800,000 koronára ragnak, a hivatalnokai és szolgai nyugdíjalap 1,751,146 korona 38 fillérről emelkedik.

A felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után a közgyűlés egyhangulag elfordotta a mérleget,

a kimutatott tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági indítványokat és a felmentést minden irányban megadta. Egy részvényes indítványára a gyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Lánzy Leo elnöknek, az igazgatóságnak és a buzóg tisztikarnak. Egy másik részvényes kérdést intézett az igazgatósághoz, hogy mi igaz abból a hírből, hogy a bank újólag azzal a tervvel foglalkozik, hogy alapitókáját felemelje. Lánzy Leo elnök felelt a kérdésre. Kijelentette, hogy az igazgatóság az utolsó tőkefelemlés óta egyszer sem foglalkozott az újabb tőkefelemlés kérdéssel és különben is az igazgatóság nem felelős a szállóvól hírek valóságáért. A híresztelés, úgy mint közölve volt, minden alapot nélkülöz. Végül megajították a választásokat.

Boválasztották az igazgatóságba: Haggemacher Róbert, Kohner Zsigmond, báró Schossberger Zsigmond, Weisz Fülöp és Vas Ferenc (új). A felügyelő bizottság tagjai lettek: Blau Adolf, Gold Zsigmond, Pfeiffer Mátyás, Rupp Imre és Kovács Sándor (új). A választás közfelkiáltással történt, mire a közgyűlés az elnök éltetésével végt ért.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár ma délután tartotta Hódossy Imre elnökele alatt XXVIII-ik évi rendes közgyűlést. Az előterjesztett igazgatósági jelentés első sorban kegyelettel emlékezik meg Grötschel Imre vezérigazgató elhunytáról. Átérve az üzletév tevékenységének ismertetésére, a jelentés kiemeli, hogy a lefolyt évben az általánosan kedvezőtleneknek ismert viszonyok dacára az 1899. év üzleti eredménye teljesen kielégítő. A pénztárforgalom 546,000,495 forint 62 krajcár volt, míg az összes forgalom 1,897,399,982 forint 06 krajcárú ruggott. A betétek állománya a takarékpénztári és fólvó számlái betéteket összefoglalva, összesen 2,149,138 forint 91 krajcárral csökkent. Ez a csökkenés az uralkodó magas kamatláb és a kedvezőtlen gazdasági viszonyokban talála magyarázatát. Az intézet leszámított 56,002 darab váltót 93,446,463 forint 60 krajcár értékben. Az értékpapír elégegetési üzletben 4,637,566 forint 05 krajcár volt elhelyezve. A jelzoló üzletben folyosítva volt a mult évben 336 félnek 1,929,700 forint. A rendes és rendkívüli törlesztések levonása után az állomány az év végével 37,601,229 frt 21 krra emelkedett. Ebből az összegből esik 37,149,556 frt 58 kr. záloglevélköcsönre és 451,672 frt 63 kr. készpénz köcsönre. Ezeknek a záloglevél köcsönöknek alapján 36,883,500 frt záloglevél van forgalomban, amelyek biztosítására 84,470,719 frt 97 kr. becsértékű ingatlanok vannak lekötve. A lefolyt üzlet évi mérlege 793,956 frt 7 krnyi nyereséget tüntet fel, melynek hovatordítására a felügyelő-bizottság a következő javaslatot terjesztette elő: A nyeménnyartalék alpra fordítandó 14,824 frt 15 kr. vezérigazgató és tisztviselők jutalékára 29,648 frt 31 kr., az igazgatóság jutalékára 59,296 frt 62 kr., a még fennmaradó összegből a május 1-én esedékes részvényeszelvények 4 40 frt, 560,000 frtal váltatnak be. A nyugdíjalap javára 12,000 forintot, jótékony és közhásznu célokra 4000 forintot, a tisztviselők külön javadalmazására 6000 forintot és a nyemromény tartalékalap további gyarapítására 30,000 frtot fordítanak. Végre még a fennmaradó 78,186 frt 99 krt a jövő év számlájára vezetik át. A közgyűlés az igazgatóság évi jelentését tudomásul vette, a tiszta nyereség felosztására vonatkozó indítványt elfordatta s úgy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő bizottságnak a két felmentést megadta. Egvuttal kimondták azt is, hogy a szelvények február 19-étől kezdve váltatnak be. A közgyűlés köszönetét fejezte ki özv. Grötschel Imrénének és leányának, özv. Szontágh Árpádnának, akik néhai Grötschel Imre vezérigazgató emléke iránti kegyeletű indítattva az intézet nyugdíjintézte részére 10,000 frtot adományoztak. Az alapszabályok egynéhány pontjának lényegtelen megváltoztatása után a választásokat ajtették meg. Az igazgatóság előterjesztése alapján úgy a sorrend szerint kilépő Herzl Tivadar és dr. Kunz Jenő igazgatósági tagokat, valamint a felügyelő bizottság tagjait Haszmann Alajost, Szitányi Gézát, Förster Nándort és Vuk Gyulát újból egyhangulag megválasztották, végül még a 40 választmányi tagot választottak meg.

Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár ma tartotta báró Harkányi Frigyes elnökele alatt évi rendes közgyűlést. Elnök megnyitván a közgyűlést, konstatálta annak határozatképességét, amennyiben 1114 szavazat képviselőtében 53 részvényes jelent meg. A jegyzőkönyv vezetésére dr. Zsoldos vezértörtárt, annak hitelesítésére pedig Fabinyi és László részvényeseket kérte fel. Az igazgatóság jelentése szerint dacára a lefolyt év kedvezőtlen közgazdasági viszonyainak, a lejárt üzletév eredménye kedvezőbb az előbbinél. A betétek összege az év végén 32,052,331-79 forint volt. A váltótárcza állománya az év végével 19,778,759-59 forint. Jelzolóköcsönök állása 7,059,657-92 frt. A 4 $\frac{1}{2}$ %-os záloglevelek állása 51,133,671-25 forint, a 4%-osé 7,044,117-22 frt. Elégetek értékpapírokra 9,377,119-06 forint. Az intézet tulajdonát képező értékpapírok értéke az 1899. év végével 8,015,533 forint volt. A tiszta nyereség a mult évről áthozott 272,061-37 forinttal együtt 1,434,797-96 forint. Ennek felosztására nézve az igazgatóság indítványozza, hogy a különféle jutalékok levonása és a tartalékalap növesztése és egyéb dotációk levonása után 930,000 forint osztaléknál fizetessék ki részvényenkint 62 forintjával, míg a fennmaradó 351,269-57 forint új számlára irassék át. Az intézeti tartalékalapok állománya 6,246,557-71 forint. Köz- és jótékony-célokra 11,627-37 forint fordítottak. Az intézeti nyugdíjalap összege 334,861-04 forint. Az intézet új négyemeletes palotája, mely a Kerepesi-ut és

az Eszterházy-utca sarkán épül, augusztus elsejére elkészül és ott helyezik el a józsefvárosi főkösztyált. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette és az igazgatóságnak, valamint a felügyelő bizottságnak a felmentést megadta. Végül megéjtették a választásokat. Beválasztották az igazgatóságba: báró Harkányi Frigyes, Loisch Ede, Adler Lajos, id. Bun József, Busbach Péter, Fábinyi Gyula, budai Goldberger Bertalan, Jalicz Géza, ifj. Luczenbacher Pál, dr. Ország Sándor, Rupp Zsigmond és Rötzer Ferenc. A szelvényeket hétfőről kezdve váltják be.

A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság ma rendkívüli közgyűlést tartott, amely az igazgatóságnak azt az előterjesztést tárgyalta, mely az alaptőkének 10,000,000 forintról 16,000,000 forintra való fölemelését célozza. Az igazgatóság terjedelmes jelentésben indokolja a tőke fölemelésének szükségét, amelyről több vállalatot egyesít a magával, amialtal egyrészt termelését nagyobbitthatja, másrészt megszünteti a versenyt. Az igazgatóság ennek keresztülvitele céljából azt ajánlja, hogy az átveendő vállalatok költségeinek fedezésére újabb 30,000 darab az 1900/1901. üzémvőre szóló szelvényvel ellátott társulati részvény kibocsátását s ilyformán a cserérik címén kiszolgáltató 30,000 darab hasonló részvény betudásával az eddigi 10,000,000 forintnyi részvénytőkének 16,000,000 forintra (32,000,000 korona) való fölemelését. A közgyűlés, amelyen gróf Tisza István elnököt, az igazgatóság előterjesztését egyhangulag elfogadták s az alapszabályokat a szükséghez képest megváltoztatták, az igazgatóságba megválasztották gróf Andrássy Gézát és Kohner Zsigmondot.

A Danubius-Schoenlohen-Hartmann egyesült hajó- és gépgyár részvénytársaság dr. Berzevichy Albert elnöklésével mai napon tartotta közgyűlést. Az igazgatósági jelentés szerint a vállalat a hajógyártásban nem fejtethet ki kellő tevékenységet, miután hazai szükséglet csak igen kis mértékben mutatkozott, az aludnai államokban pedig a gazdasági helyzet ha ömögrendeléseknek már évek óta nem kedvez. A többi gyártási ágak fejlődése kedvezőbb volt. A számszámadás 219,808 81 forint bruttó nyereséggel zárul, melyből 99,172 24 forint a beruházások értécsökkentésére fordítottak. A tartalékalap javadalmazása, valamint az igazgatóság jutalék levonása után fennmaradó összegből 120,000 forint a százelekos osztalék fizetésére fordítottak. 2339-11 forint pedig új számlára vitetik át. Az 1898-99-iki szelvény e nő 15-től kezdve 4-forinttal beváltatik a Magyar leszámítoló- és pénzváltó banknal, valamint a Magyar ipar- és kereskedelmi banknal.

Fizetéseptelességek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseptelességeket jelenti: Spitzer Ignác kereskedő Jászfényszaru, Bencsi Gottlieb kereskedő Huszt, Glumac Pietro Ragusa, Probst Adolf utódja Temesvár, Galli Vencel kereskedő Prága, Herwald Ferenc kereskedő Nagy-Kikinda, Tobiás Salamon és Testvére cég Dukla.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 36.50 korona pénzben, 37.— korona áruban. Bécsben az irányzat szilárdabb. A nyersszesz ára 40.— korona pénzben, 40.40 korona áruban. Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonsumvásár arjegyzése 1900. évi febr. 17-én. Készlet: 633 darab. Érkezett: 611 darab. Összesen: 1244 darab. — Eladott: 1075 darab. Maradt: 169 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 94—98 koronáig, 220—280 kgr. súlyban 94—98 koronáig, 320—380 kgr. súlyban 94—98 k.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—600 kilos 90—94 koronáig. Malacok 78—80 korona kilonkint. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, február 17.

A buzaüzletben megnyitáskor a vevők tarózkodtak a vásárlástól, amelynek következtében az irányzat ellanyhult. Forgalmob került 12000 métermássa buza 5 fillérrel alacsonyabb áron. Tengeri szállár áron kelt el. Más gabonaneműekben az árak változatlanok maradtak.

Eladott:

- Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 8 K. 25 f., 300 mm. 79 k. 8 K. 10 f., 300 mm. 78 k. 8 K. 05 f., 250 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 90 f., 500 mm. 75 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 40 f.
- Pestvidéki: 100 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 300 mm. 78 k. 8 K. 100 mm. 78 k. 7 K. 67 1/2 f. sárga, 100 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 140 mm. 77 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 20 f. (üszkös).
- Fehérmegyei: 100 mm. 77 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 72 k. 7 K. 30 fillér.
- Tolnamegyei: 800 mm. 75 k. 7 K. 65 fillér.
- Bihari: 100 mm. 78 k. 8 K. 10 f.
- Bánáti: 4500 mm. 75 k. és 140 mm. 73 k. 7 K. 42 1/2 f.
- Raktáraru: 1100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 1000 mm. 76 k. 7 K. 72 1/2 f.
- Szerbiai: 2000 mm. 74 k. 7 K. 12 f.

Mind 8 hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 K. 30 f., 500 mm. 6 K. 28 f., 100 mm. 6 K. 15 f., 850 mm. 6 K. 17 f.
Tengeri: 300 mm. 5 K. 07 f., 100 mm. 5 K. 10 f., 500 mm. 5 K. 05 f., 200 mm. 5 K. 07 1/2 f., 300 5 K. 22 f. (öreg, szerbiai.)
Lucerna: 50 mm. 37 K., 20 mm. 36 K. 50 f.
Arpa: 450 mm. 5 K. 65 f.
Vöröslóhere: 30 mm. 71 K.
Lésszénnyezetés mellett.

A készaru hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktözsde szokásai szerint, kézzelírtan 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint 66 kilogrammonkint.

B u z a	kilós	10 kilogramm ár		kilós	10 kilogramm ár	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
iszavidéki	75	7.45	7.09	79	7.74	8.10
"	79	7.69	7.70	80	7.18	8.10
"	77	7.65	7.83	81	8.10	8.80
"	78	7.65	8.—	—	—	—
fehérmegyei	75	7.40	7.45	79	7.70	7.95
"	79	7.45	7.80	80	7.96	8.06
"	77	7.60	7.66	81	8.14	8.20
"	78	7.66	7.76	—	—	—
pestvidéki	75	7.20	7.40	79	7.66	7.88
"	78	7.30	7.60	80	7.90	8.18
"	77	7.40	7.50	81	7.18	8.10
"	78	7.60	7.80	—	—	—
bánáti	75	7.25	7.45	79	7.40	7.80
"	78	7.26	7.58	80	7.48	8.—
"	77	7.40	7.60	81	7.64	8.10
"	78	7.66	7.70	—	—	—
bácskai	78	7.30	7.53	79	—	—
"	74	7.56	7.89	—	—	—
"	73	7.56	7.80	—	—	—
"	76	—	—	—	—	—

Egyéb gabonaneműk	kilós	10 kilogramm ár		
		K-tól	K-ig	
Rozs	uj elsőrendű	—	6.80	6.40
"	uj másodrendű	—	6.10	6.24
Arpa	uj lakarmány	—	5.96	5.70
"	écseni való	—	5.46	5.60
"	sörözésre való	—	—	—
Zab	uj elsőrendű	—	5.36	5.46
Tengeri	uj elsőrendű	—	4.76	5.—
"	m. szemű	—	—	—
Repece	uj káposzta	—	12.—	12.00
"	bánáti	—	—	—
Köles	—	—	5.30	5.80

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza (1900.) áprilisra	7.69—7.67—7.66—7.65—7.64
Buza (1900.) okt.-re	7.89—7.88—7.87—7.86—7.85
Rozs áprilisra	6.41—6.40
Rozs októberre	6.48—
Zab áprilisra (1900)	5.06—5.07
Tengeri 1900. májusra	5.10—5.09
Repece augusztusra	12.25—12.35

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Buza (1900.) áprilisra	7.64	pénz	7.65	áru
Buza októberre (1900)	7.84	"	7.85	"
Rozs áprilisra (1900)	6.40	"	6.41	"
Rozs októberre	0.—	"	0.—	"
Zab (1900) áprilisra	5.05	"	5.07	"
Tengeri (1900.) máj.-ra	5.09	"	5.10	"
Repece augusztusra	—	"	—	"

Délután fél 5 óraker zárul:

Buza áprilisra (1900.)	7.62—7.63
Buza októberre (1900.)	7.83—7.84
Rozs áprilisra (1900)	6.37—6.33
Rozs októberre (1900.)	6.47—6.43
Zab áprilisra	5.05—5.08
Tengeri májusra 1900.	5.07—5.03
Repece augusztusra	12.25—12.30

A budapesti értéktözsde.

A spekulatív elemek, okulva a múlt tapasztalatain, nem táplálnak vérmes reményeket az angolok utolsó hadi sikere alapján.

Ezenfelül a pénzpiac helyzete valamivel ridegebb képet öltött, úgy, hogy a kisebb játékos elemek már most félnek az utolsó-ellátás bekövetkeztétől nehézségeitől.

A mai előtözsde csekély forgalom mellett inkább lefelé törekvő irányzatot tüntetett fel.

Az összes vezető értékek vesztettek árfolyamukból és gyengébben zárnak. A helyi piac esendes volt.

A déli tözsden csekély változások állottak be, a coulisse igyekezett heti engagementjait lebonyolítani, ami némi lanyhulást idézett elő. A forgalom mérsékelte volt.

A helyi piacon villamos-vasutak tartottak, kütiak és rimamurányi némileg gyengébbek voltak. A valutapiac esendes volt.

Az előtözsde: ingadozó.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 756.40—758.20. Osztrák-magyar államvasut részvény 660.50—662.—. Ipar- és kereskedelmi bank 192.50. Villamos vasut 343.50—346.50. Déli vasut 133.—135.—. Közúti vasut 682.50—684.— korona.

A déli tözsde: esendes. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 750.50. Osztrák hitelrészvény 755.40—756.20. Osztrák-magyar államvasut 659.—660. Rimamurányi vasmű részvény

647.—649.—. Déli vasut 131.—133. Közúti vasut részvény 680.—681.50 korona.

Forgalomb került: 4 1/2%-os magyar regále kötvény 99.75. Budapesti Bankegyesület 187.—. Budapesti takarékszövetkezet 400.—. Magyar Ászfalt 400.—. Városi villamos vasut 343.— korona árfolyammal.

Utőtözsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 756.10. Magyar hitelrészvény 755.50. Leszámitoló bank részvény 502.—. Rimamurányi vasut részvény 648.50. Osztrák-magyar államvasut 660.—. Közúti vasut 680.50. Városi villamos vasut 346.— korona.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzletit árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 36.—44.— korona, vörös aprözemű 38.—64.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánáti — korona, középszemű 68.—71.— korona, nagyszemű 72.—78.— korona. Disznózsír: budapesti 50.50—51.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárított vidéki — korona, városi 4 darabos 43.—44.— korona, 3 darabos 44.—45.— korona, füstölt 48.—49.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.50—16.— korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 20.75—21.— korona, 85 darabos 28.—28.25 korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.—14.25 korona, 100 darabos 20.—20.50 korona, 85 darabos 27.—27.0 korona. Szilvaiz: szlavóniai 18.—18.50 korona, szerbiai 16.—16.50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

A mai előtözsden dacára a kedvező harotéri híreknek, ismét üzletellen szolt az irányzat.

Déli tözsde szintén kedvtelen, később a Rimamurányi részvénytársaság mai közgyűlésének eredményére bányapapirokban emelkedett a piaci hangulat.

Zárlat változatlan. Berlii magándiskontó 4/3 százalék.

Bécs, február 17. (Magyar értéktözsde.) 4/3 aranyjárdék 98.05. Tiszai és szegedi kőszén sorsjegy 141.50. Magyar vasut kölcsön ezüstben 99.90. Magyar keleti vasut állami kötvény 99.40. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 125.—. Rimamurányi vasut részvény 324.—. Magyar koronajárdék 94.25. 4/3-os Magyar földtörm. kötvény 93.60. Magyar hitelbank részvény 137.25. Magyar nyeresémi kölcsön sorsjegy 162.50. Kassa-oderbergi vasut részvény 91.25. Magyar kereskedelmi bank 286.40.

Bécs, február 17. (Osztrák értéktözsde.) 4 1/2% papírjárdék 98.05. 4/3-os osztrák aranyjárdék 98.95. 1860-iki sorsjegy 137.—. Osztrák hitelrészvény 395.75. Angol-osztrák bank 125.—. Bécsi bankegyesület 136.25. Osztrák-magyar bank 126.60. Déli vasut 38.80. Dunagőzhajózási részvény 73.90. Dohányrészvény 138.—. Császári és királyi arany 114.3. Német bankváltó 118.15. 4 1/2% ezüst járdék 99.75. Osztrák koronajárdék 99.55. 1864-iki sorsjegy 200.50. Osztrák hitelintézet részvény 258.20. Unionbank 155.25. Osztrák Länderbank 119.—. Osztrák-magyar államvasut 127.40. Elbavölgyi vasut 125.50. Alpeai bányarészvény 270.—. 20 frankos arany 18.28. Londoni váltóár 242.47. Bécsi Tramway 139.—. Az irányzat kedvtelen.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, február 17. (Tőzsdei tudósítás.) A tözsde megnyitáskor bizonytalan volt, csak a bányarészek voltak szilárdak, részint a hétegyi számlakiugyenitősekre, részint a bányaezestörségek arra a nyilatkozatra, hogy a tett jótékony intézkedések és a bérviszonyok olyanok, hogy a bányamunkások anyagi helyzete nem ad okot agrodalomra. A bankrészek piaca esendes és üzletellen volt. A járdékok és vasuti értékek piaca szintén. Később a spekuláció nagyon tartózkodó volt, főleg azért, mert újabb részleteket várt az angolok délfrikai győzelméről. Magánleszámitólási kamatláb 4 1/2%.

Berlin, február 17. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjárdék —. 4/3 osztrák aranyjárdék 100.25. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 93.50. Osztrák-magyar államvasut 140.50. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 84.50. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.80. Alpeai bányarészvény 101.75. Disconto-Commandit 194.60. Általános villamosági Edison 257.75. Gelsenkircheni 208.75. Laurakohó 277.70. 4 1/2% ezüstjárdék —. 4/3 magyar aranyjárdék 98.90. Osztrák hitelrészvény 336.40. Déli vasut 20.90. Károly Lajos vasut 100.50. Orosz bankjegy 218.50. 4/3 u orosz kölcsön —. Türk dohányrészvény —. Olasz járdék 94.25. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 161.75. Farenai 228.80. Az irányzat szilárd.

Berlin, február 17. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Bési forgalom. Négyezszázötök magyar aranyjárdék 98.97. Magyar koronajárdék 93.50. Osztrák hitelrészvény 238.25. Osztrák-magyar államvasut 140.50. Déli vasut 30.—. Északnyugati vasut 301.—. Elbavölgyi vasut 218.50. Orosz bankjegy készpénz 118.—. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo) Lombard —.

Hamburg, február 17. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjárdék 99.20. 1890. sorsjegy 140.—. Déli vasut 30.50. 4/3 osztrák aranyjárdék 100.50. Osztrák hitelrészvény 238.40. Osztrák-magyar államvasut 140.25. Olasz járdék 94.—. 4/3 magyar aranyjárdék 99.30. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, február 17. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 99.30. 4/3 osztrák aranyjárdék 100.40. Magyar koronajárdék 93.85. Osztrák-magyar bank 126.10. Déli vasut 30.—. Elbavölgyi vasut 126.—. Londoni váltóár 205.15. Bécsi bankegyesület 137.50. Villamos részvény 146.—. 8/10-os

Selyem-Blousok 2 frt 40 krtól **Henneberg G.** selyem Zürichben. Cs. és kir. udvari szállító.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1900. február hó 18-án.
Mari, az ezred leánya.
Vig opera 2 felvonásban. Zenéjét szerzezte Donizetti.
Szövegét írta St. Georges, fordította Egrossy B.
Személyek:
Maggiorechio Valent Paraszt Ney B.
Hortensio Dainoki Tóni Kiss
Sulpice Hegedüs Torpi grófné Borts M.
Mari Powny Jergy Zolnai
Káplár Krétsóhy

Utána:
A piros cipő.

Tánclegenda 4 képben. Regel H.-tól. Choreográfáját Hassreiter J., zenéjét szerzezte Mader Raul.
Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. február hó 18-án.
D. n. 2 1/2 óraker bérleten kívül, mérsékelt helyárakkal.
A nőuraiom.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta Szigligeti Ede.
Személyek:
Szeifokfi Gyenes Róza Gerő
Ilon neje Alszegei Rezsőné Palotai
Somkúti Náday Kondori Dezső

Keresztelő János.

Tragédia 5 felvonásban, előjátékkal. Írta Sudermann.
Fordította: Váradi Antal.
Személyek:
Herodes Ivánfi Gabalos Zilahi
Herodiás Jászai Jabath Mészáros
Salome Márkus János Somló
Vitelius Gyenes Amarja Mihályfi
Marcellus Náday B. Simon Szacsvay
Merokles Hetényi Ram Ujházi

VÁR-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. február hó 18-án.
Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. február hó 18-án.
Délután 3 óraker, mérsékelt helyárakkal.
Napoleon öcsém.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Írták Gúthi Soma és Rákosi Viktor.
Személyek:
Tállay Kálmán Góth Napoleon Hegedüs
Lili Lánzy Fülöp Gál
Baráth Ödön Tapolcazi Flóra Deli
Bisotka Szerény Zsuzsi Makróczyné
Miska Gyözö Gusztli Bárdi
Lizi Pécsi Narcisz Almási

Osztrigás Mici.

Bohózat 3 felv. Írta: Feydeau. Fordította: Böldi Izor.
Személyek:
Petypon Balassa Borignon Tapolcazi
Gabrielle Nikó L. Montgicourt Gyöngyi
Tábornok Szathmáry Marollier Bárdi
Clementine Almási L. Virettoné Makróczyné
Osztr. Mici Varsányi Bónóné Bálint R.

Hétfőn, február 19-én, a Royalteremben GURA

Jenő szász kir. kamarabénekes egyetlen dalestélye. Közreműködő Schweitzer Elza bécsi zongoraművész. Jegyek 10, 6, 4 és 2 kor. Méry Béla zeneműkereskedésében.

Pénteken, március 2-án és szerdán március 14-én ROYALTEREM

LINDH

Marcella 2 dalestélye bérletben. Bérletek 16, 10, 6, 3 kor. MÉRY BÉLA zeneműkereskedésében.

FOLIES CAPRICE

Eredeti!! Ma Ujdonság!!
10 óraker! Szencziócs ujdonság!

Sámson és Delila.

Paradisziikus bibliai daljáték. Szövegét írta: egy állszens. Zenéjét összehangolta és részben szerzezte: Kmoch Adolf. Rendező: Rott Sándor.
Végül:
„Blonde Bestien.”

Bohózat Loitner H.-tól. Zenéje Kmoch A.-tól.
Erdélyi incognito páholyok.
Külföldi konyha és italok. — Mérsékelt árak.

Budapest kávéház Andrassy-ut 27. sz.

a legmodernebb stílusban újonnan átalakítva. Ma és mindennap Tisztelettel Rosenber Lajos, kávéház tulajdonos.

PETANOVITS Metropole-szállója.

Ma Ifj. Oláh Józsi kedvelt zónokara játsszik. Színház után teljesen friss vasteste csóra. A gyönyörű téli korten kívül a mulatságok, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes fehértetern és elegáns különszobák állanak a vendégek rendelkezésére.

„Union-Szálloda”

Utazók és turistáknak kedvezmények. Vendéglő, nagy étterem, kitűnő konyha, mindig friss sör. — Telefon, villanyos világítás. Angol butorzat. Fürdőszobák. Kerekpálya 450 mtr. — Olvasóterem.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál.

Ajánlják:
Dr. Korányi és Dr. Kétly
egyetemi tanár urak.

Idegbajokban, véréngességben, emésztési zavaroknál, gyengeségekben stb. kitűnő sikerrel használhatók. Árak vidékre kőbányai vasut állomásra szállítva 1 láda 30 nagy palack 17 K. 50 f. 1 „ 30 kis palack 13 K.

A láda és üres palackok 4 hónapra belüli bérmentes visszaadásakor 5 korona visszaszolgáltatnak. Budapestben kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben és poharanként a „Quisiana Automata Buffet”-ben is.

Dupla maláta sör és világos márciusi sör ládánként 1 koronával olcsóbb.

Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig állhatnak. MEGRENDELÉSI HELY:
Királysörfőző Budapest-Kőbánya.

! Magyar tollal írjon minden magyar ember!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acéltollal és tollszár gyáranak kitűnő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulhatatlanok és jóságunknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 554 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Utánasok miatt nagyon ügyeljünk a SCHAFFER ROZA névre. Csakie ezen védjeggyel valódi.

Törvényesen védve.

Szépség gazdagság!!

Szépség hatalom!!

Est a legrágább kincsét megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udvari és kamarai szállító, Bécs, I., Kohlmarkt 6. Által főtallalt és használt szépségcsodák által sikerült.

Poudre ravissante cs. kir. kiz. szab. Minden hölgynek, aki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen a bőrt vakító fehérré varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkiütések, anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A „KÉNOIR”-t minden hölgynek, aki roztlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlekkötő darabonkint 1 ft 50 kr** és a „**Savon-Ravissante**” kiváló szépségcsodáppan **hölgyek és urak részére, darabonkint 80 kr.** — **SCHAFFER ROZA** asszony **visszavarássolja az ő „KÉNOIR”-jával minden megöszült hajnak ifjúsági színt, a legpompásabb szőket, a legragyogóbb gesztenyebarnát, a bárioszerű feketét. A „KÉNOIR” egyszerű használata elegendő, hogy a szín örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az előtt színtelenséget eltávolítani és a fejbőr tiszta fehérré marad. Egy doboz ára használati utasítással együtt 1 ft 50 kr. és 5 ft. Valamennyi készítményem csodálatos hatásért teljes közönséget vállalok. Számtalan elismerő- és köszönő-irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkreció miatt nem közzétehető.**

Crème ravissante 4 évtesedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosná és simán tartja, ostéknkint minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 ft 50 kr.
Eau ravissante megőrzi a bőrpuhédságát, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású toillet-viz. Egy üveg ára 2 forint 50 kr.

A Ravissante crème, puder és víz nemzetközi kiállításán nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki roztlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlekkötő darabonkint 1 ft 50 kr** és a „**Savon-Ravissante**” kiváló szépségcsodáppan **hölgyek és urak részére, darabonkint 80 kr.** — **SCHAFFER ROZA** asszony **visszavarássolja az ő „KÉNOIR”-jával minden megöszült hajnak ifjúsági színt, a legpompásabb szőket, a legragyogóbb gesztenyebarnát, a bárioszerű feketét. A „KÉNOIR” egyszerű használata elegendő, hogy a szín örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az előtt színtelenséget eltávolítani és a fejbőr tiszta fehérré marad. Egy doboz ára használati utasítással együtt 1 ft 50 kr. és 5 ft. Valamennyi készítményem csodálatos hatásért teljes közönséget vállalok. Számtalan elismerő- és köszönő-irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkreció miatt nem közzétehető.**

Központi raktár: ROSA SCHAFFER, Bécs, I., Kohlmarkt 6. szám.

GÖZEKÉKET, GÖZHENGEREKET és GÖZUTIMOZDONYOKAT

minden csejserű nagyságban és a legutányosabb árak mellett építenek

JOHN FOWLER & Co.

Budapest-Kelenföldön

a vasútállomással szemben.

PURUS

(Hajregenerator)

Kartschmaroff.

Kávé. Kunz testvérek

Kávé- és tea-behozatal kávé nagypörkölő, a bécsi kávékiz gyártása. Központ: Bécs XIX. Fiók: Budapest, Bálvány-utca 2.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás kávéházaknak és ismételőeknek. Keverőkkek 1.20 krtól feljebb.

Nagyon praktikus utközben. Rövid használat után nélkülözhetlen. Egészs. hatás. megvitzgálva. (Bizonylat Bécs 1887. július 3.)

Kalodont

Elismert legjobb

fogtisztítószér.

A száj kiöblítése csak fog- vagy szájvízzel nem elegendő a fogak tökéletes megtisztogatására és épségben tartására. Ekkor okvetlenül egy oly folyton friss fogkrém használata szükséges, mint a Sarg-féle Kalodont, amely hüvelyekben stb. való gyakorlati csomagolása folytán ennek a követelménynek teljesen megfelel.

Az 5801. számú

„Légmentesen záró fődél”

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosoknál összekötötést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártást engedélyt ad. — Felvilágosítás nyerhető:

Kalmár J. mérnök és szabadalmi irodájában BUDAPEST, VII. Kerespesi-ut 44. szám.

Alarcos kosztümök kelmeiből

legjobb atlaszszérű satinból vagy más jó szőke-telből legjobban meggyarva. Gigerit, teljes szőket 3.50 ft. Belső, remete, medve, Anglus, lengyel sző, dráma 3-5 ft. Ceoportoknak árma-székies

Cottillon-rendjelek 100 drba 60 kr. Cottillon-rendjelgyűjtemény, 4 drb. rendjölöl. 1 boríték 3-20 kr. Tomboláknak és tréfás bazároknak.

Legnagyobb választék kislejtett, hibátlan árukból, közte igen hatalmas és értékes drók, száza 4, 8, 10, 20-100 ft.

Legutolsó árúakos cottillon-turák leggyogóbb választékban, legjobban válogatott gyűjtemények 6 drb 3 és 5 ft, 12 drb 5-30 ft. Tréfás és mulatózó hangszerek biztonnok tréfás zenekarok számára, 6 emberes 2.50 ft, 12 emberes 4.80 ft.

Konfetti (Korlandoll-papirszallag) legmulatózóbb táncelőkre, pikárikokra és bálokra, 100 boríték egy zsák 2.75, 4.50-6.00 ft.

Papirkisgék (dobkizgék) 100 drb 75 kr.

A legzabb és legtréfásabb bálidiz az új ünnepi fűzrek, színek szerint szőrizve, mérje 5 kr. Hölgyedományok, gyönyörű minták, k.vanitra megtekintésére.

Dus színyomatú ártyezék ingylen.

Rix farsangi tárháza, Bécs. II. Praterstrasse 16.
Telefon 2399. Távirati cím: Rix, Bécs, II.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. február hó 18-án.
Déltűn 1/23 órakor mérsékelt helyárakkal.

A görög rabszolgák.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Hall.
Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét
szerzette Sidney Jones.

Személyek:

Antonia	Radványi	Diomed	Raskó
Iris	Hegyí	Silvius	Szerdahelyi
Pomponius	Solymosi	Manlius	Ujvári
Heliodorus	Kovács	Lollius	Endrei
Aspasia	Bárdy	Curius	Delli
Archias	Kenedich	Melanopis	Izsóné

Este:

Blaha Luiza asszony mint vendég.

Kuruc fufang.

A népszínházi bizottság által 100 arannyal jutalmazott népszínházi 3 felv. dalokkal és táncokkal,
Rákóczi korából. Irta ifj. Bokor J.

Személyek:

Becs-kyné	Kreacsányi S. Tetyén	Szirmai
Hona	Z. Bárdi G. Bedő	Vidor
Bögözy	Németh Böcsi	Blaha L.
Tamási	Tollagi Katica	Gazsi M.

Kezdete 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. február hó 18-án.
Déltűn fél 3 órakor, mérsékelt helyárakkal.

Az asszonyregem.

Látványos, zenés bohóság 3 felv. Irta: Reiner Ferenc,
zenéjét szerzette: Rosenzweig Vilmos. (Rendezte: a szerző, karnagy: Hamvas Béla.)

Személyek:

Szerencsy	Kardos	Böriska	Fenyvessi
Északi	Dóri M.	Annuska	Hébon
Mariska	Gombaszögi	Mandi Manó	Füredi
Juliska	Horváth	Rézi	Láng Etel

Este:

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képből. Irta Hugh Morton.
Fordította Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerzette Gustave Kerker.

Személyek:

Bronson	Sziklai	Cora	Margó
Harry	Ráthonyi	Kenneth	Giréth
Kurt	Vidor	Blinky	Rózsahegyí
Snifkins	Kardos	Kissie	Róza L.
Twiddles	Beöthy	Fifi	Ledofsky

Kezdete 7 1/2 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Vasárnap, 1900. február hó 18-án.

Déltűn fél 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

Más világok, mint a miénk.

Ceillagászati előadás vet. képekkel, írta Hoffmann O.
Utána:

A föld regénye.

Végül:

Transvaal.

Irta György Aladár. — Hopp Ferenc és Newton eredeti felvételei után készült 35 vetített képpel.
Déltűn 1/25-kor és este 1/28-kor rendes helyárakkal

Más világok, mint a miénk.

A vas.

Kulturáltörténelmi látványosság 3 felv. Irta Edvi Illés
Aladár, dr. Brezina Aristid műve nyomán.

Hétfőn, február 26-án, a fűv. Vigadó kis termében

Kleeberg

Clotilde párisi zongoraművész nő hangversenye.

Jegyek 10, 6, 4, 2 kor. MERY BELA zenemű-kereskedésében.

NÁDOR szálloda.

Budapest, Vármház-körút 2.
Holstein testvérek.

Posztó szejjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m.	2 frt 80 krét jó,	
hosszu, elegendő	4 " 80 " jó,	valódi
1 férfi öltözetre	7 " 50 " finom,	gyuj-
csak	8 " 70 " finom,	szövetből.
ennyibe kerül.	10 " 50 " igen f.,	
	12 " 40 " szől.,	
	13 " 95 " kamg.	

Egy vég fekete szalonöltönyből 10 frt.

Felöltözöttek méterje 3 frt 25 krét feljebb. Loden gyönyörű széken, egy vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr. Peruvia és Dorking, állami, vastul hivatalnok ruházatát és hírdő társaságok, legfinomabb kamzaron és cheviottok, valamint egyenruha-posztókat, pénzügyiség és csendőrség számára stb., gyári áron küld a szállodasági ismert

Kiesel Amhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintához szállítást. Figyelemre! A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztok ára, ha követelményi hoztatják, sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetlenül vásárolják. A Kiesel Amhof brünni cég az összes szöveteket valóságos gyári áron küld a engedélymentesen számít hozzá.

Zongorák és pianinók

A világ első gyárából, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zenegyöngyeinek nevezettek el, ez időben legbiztosabban és árszerűen.

Keresztély mintazongoratermében, Budapest, Váci-körút 21. sz. Ócska zongorák hecsereftettek és hangolások, valamint javítások lelkismeretesen eszközöltettek. Váci-körút 21. sz. (Ipar-udvar).

Somossy Mulató

(Nagymező-utca). Albrecht Ferenc, igazgató. Ma 2 nagy előadás. Déltűn: pénztárnnyítás 3-kor, kezdete 4-kor, mérsékelt helyárak. Este: pénztárnnyítás 7-kor, kezdete 8-kor.

Mindkét előadásban fellépte az összes műsoroknak.

A télikert kávéházban déltűn 3-tól játszik Munczy Lajos zenekara.

Este pontban 9 órakor. Első fellépte a bibliai operett-társulatnak Weinberg M. igazgató-társasága alatt adatik: Jeruzsálem leánya és a pásztorfiu.

Hisztórikus operette 2 részben és több képből. Auerbach J.-től, zenéje Wolfsthal igazgatótól. Rendező: Weinstock ur. Karnagy: Wolfsthal ur.

Ugyint fellépte az összes műsoroknak. Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nagytőzsde Károly-körút 26, tőzsde Andrásy-ut 26. és 38, ugyint a nappali pénztárnál.

A mulató villanyos világítását saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárai által készítették.

Mezőgazdáknak! Szőlőgazdáknak!

Az aranka és vadmustár kártevő-sára, valamint a szőlők permetező-sere s szitnyú a gyümölcsfák korostók kipezítésére Ph. Mayfarth & Co. szabada marott — önműködő — hordozható, valamint kereken járó

„SYPHONIA“ fecskendői legjobban beváltak, amelyek szivattyúzták a fűszert az énműködő és növényekre permetezték. Sok ezer lív fecskendő van használatban és számos dícséret bizonyítja tanúsítja kiűntőségét valamennyi más rendezvényen szemben.

Tessék rajzát és leírását kérni Ph. Mayfarth & Co. cs. k. kis. szab. gazdasági gépgyárából, különleges gyár-borsajtok és gyümölcsértékesítő gépek számára.

BECS. II., Taborstrasse 71. Kifűntetéseit jutalmaztatott: több mint 400 arany, ezüst és bronz érem. Rézjelvények és számos dícséret levél ingylen. — Képviseletet és viziontelarustatót keresünk.

Föltűnést

kelt mindenütt felülmutatlan, valódi svajci fekete-acél-óránk, Remont. sav. (fűdél-óránk) legfinomabb, precíz művel. másodpernyi pontosság és 3 évi jótállással. Azon óra, mely gyönyörű, szolid kivitelűvel, aranyozott szálal, alódiúton arany, korona és karika, az alódiúton mutat, számlátlan elismérettel kiűntette, elegáns és előkelő kivitelű és a valódi biznyitására a jótállás helyegyel van előtva, különösen négykülözetetlen mint használati óra földműveleknak, katonáknak, hivatalnokoknak stb. Mindenki, ki bár aranyórával is bír, föltűnést azt és a mi fekete jótállási órákat hordja. Azon csak 6 frt bér- és vámmentesen. — Ugyanaz a megfelelő valódi dobél-arany betűkkel (olyan mint a rajz) 7.50, fekete acél női óra, nyitott 7.50. Elnököz való elegáns ur- vagy női dobél-aranyára 1.50-3 frt árúkat. Székűldés utánvétel. Nemtetsző visszavétetik. Levélportó 10. Levelező-lap 5 kr. Commandit-Gesellschaft Etablissement d'horlogerie, Basél, F. Genf (Svájc). A legmagasabb arisztokrácia szállított.

Nem játékszer! szent igaz!

Nem tréfa! Nem ámitás! hanem Minden dícséretet felülmutat a feltűnést keltő bécsi kollekcióm

közte egy szerfűst szép, peronyra pontosan járó óra még más 30 tárgyjal együtt csak 1 fnt 85 kr. o. é. 1 tökéletes óra lánccal, legfinomabb kivitelben, 1 különösen szép szivarzseppka, 1 gyűrű utaz. drágakövel, 2 mechanikus — kézőlőgomb avanyloműveléssel, 10 drb. finom angol levélpapír, 10 drb. finom angol börtök, 1 szivaróra, 1 hasznavehető tárgy ajándékulak. Mind összesen 1 fnt 85 kr. Viszazadom a pénzt, ha az óra nem jár na jól és mindenki meg fog róla győződhetni, hogy az órának magának nagyobb az értéke, mint a 30 tárgyjal összesen. — Egyedüli tárház és szállítási utánvétel

Leon Blodek, Bécs, IV., Wiedener Hauptstrasse 35/N.

ÉNZT

SORSJEGYEKRE ÉRTEKPÁPIROKRA (visszatérhető teletérítéses sorsjáték) részletekben te) bármily összeget igen olcsón ad KÖVÁRYÁRMIN bank- és váltóüzlete osztálysorsjáték-felülrakító. IV. ker. Venczelek-tere, Gróf Csirák-palota

Készpénz kölesön birtokokra és házakra

valódi becsérték háromnegyed részéig. II. helyre is 20-60 évi ötéltérítés. Birtokok telmondták bármikor, pénzügyi el- lenben nem. Leboznyított 14 nap alatt. Konvertálás helyer- és illetékmentesen. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis teleknyvi kivonat, valamint kataszteri birtokir másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, Budapest, VI., Váci-körút 39

Gracza György: Magyar Szabadságharc története.

5 kötet díszes bekötésben 35 forint helyett 25 frt. Kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ“ kiadóhivatalában, József-körút 18. sz.

PARATLAN A Jymol FOG-CREME

Legkellemesebb, legkitűnőbb és nélkülözhetetlen fogtisztító szer tubusokban.

Törvényesen védre. 1 tubus 60 fillér. Kapható mindenütt. 6 tubus díszes dobozban 3 kor. 60 fillér bérmentve. Egyedüli készítő és fűszekűldési raktár: SCHWARTZ illatszergyára hygien. kosmet. laboratorium Budapest, VII., Damjanich-utca 28. szám. Gyári raktár és fűszekűldet: Temesvárott.

A világ legjobb fénymáza

A ki lábbelűjét szép fényben tartósan akarja gondozni, vásárolja csak Fernolendnt fénymázát világos lábbelűnek csak Fernolendnt természetes bőrkremjét. Bécs I. Schulerstrasse 21. szám. A sok értéketlen utánzat miati tessék pontosan címrere ügyelnet St. Fernolendnt.

VÉR-NARANCS PIROS

eredeti ládákban vasutón szállítva 1 láda 150-180 drb legfinomabb muscat piros narancs 5 frt., 1 láda 100 drb válogatott nagy muscat-piros 4 frt 50 kr., ugyanilyen láda édes sárga faj-narancs 2 forint 75 kr. Kereskedőknek, gyógyszerészeknek áronedemény.

Vérpiros fajnarancs	1.75	Imperialiszt legfin. 6 drb	1.20
Vérpiros muscat-narancs	2.00	Camembert valód. 1 drb	0.50
Moskati faj-narancs	1.40	Tappan valód. 1. kilója	1.50
Mazari narancs 50 drb 2.	1.40	Lipka tur. l. bűdön 50 sz.	1.00
Citrom szép tartós	1.20	Cigája bajor, hizalt száza,	1.30
Martini görzi	1.25		
Caroli, olasz 5-6 róza	1.80		
Cezar, 1 horodó 60 drb	1.40		
Alma arányi faj	1.60		
Jamaika-rum 5 kil. üveg 5	1.00		
Idej burgonya máltai	1.10		
1 k. dobtva turt	0.90		
1 k. muskát-dobtva francia	1.30		
1 k. cikros gyűntés	1.40		
1 k. Malaga-szőlő legsebb	1.40		
1 k. Salom-bonbon 1.20 és 1.60	1.80		
1 k. Csokoládé-bonbon crème	1.50		
1 k. Francia mandula	1.00		
Fűsz legfinom	0.40		
Gárdiotté finom vegyes déltűnyűmés kilós doboz	1.40		
Csokoládé fin. vanil. félkiló	1.70		
100 darab bajor cigi	1.00		
Carib 1/2 üveg doboz	1.50		
Carib, rejtett, valódi kiló	1.20		
Deccí vinsti, val. párja 8 és	1.12		

Tea

Órós család tea	1.50
Császár ková. tea legfin.	2.
Vízit keverék tea	2.
Töröklet tea igen fin.	1.
Töröklet tea doboz	1.

Rum

Rum, finom esaládi 1 üveg	1.00
Jamaika-rum 3 celligaz	1.50
Amazons-rum legfin. angol	2.
Félszázi rum, angol	2.40
Cognac, magyar finom	1.50
Cognac, Martell Medicinal	4.00

Kávé

Jamaika, legfinom, kilója	1.25
Cuba-portorico	1.40
Cuba igen finom	1.80
Cuba-Potosi legfinomabb	2.10

Az árak vegresen is rendezhető. Vidékre minden tárgymentesen ingyen esomagolva küldők utánvétel.

PINTÉR GYULA

cs. és kir. udvari fűszekűldés Budapest, IV. ker., Kecksméti-utca 15. sz

Sneidig egyenruhákat készit BLUM SÁNDOR Budapest, Váci-utca 17. szám.

Ideg- és nemi betegségek... makacs vér- és borbajok, mint gyengeségi állapotok radikális gyógyítására páratlan sikeres gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. Mitzger Tivadar

HIRNEVES HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZET Budapest,

VI. ker., Teréz-körút 44. I. emelet. Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorarium teljes gyógyulás után is fizethető.

Rendelés d. e. 8-1-ig d. u. 2-8-ig. Levelekre díjmentesen válaszoltatik. Prospectus ingyen.

PAPIER WINSI

Több mint 20 évtizede csatlakoztatlan szer, hogy a mell bőrtelenséget, náthát, nyakfájást, rheumatizmust, fogszaggatást a leggyorsabb módon gyógyítsuk.

Paris, 31 Rue de Seine, Paris.

Hair Regenerátor

Úszni a haja ??? Ha igen, akkor használja a Hair Regenerátor

Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárban Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

MENTÓ szikla növény-levél... mint vér-tisztító páratlan, gyökere... KÖSZÉLVÉNY, CSIZT, TIELVÉNÁJ... régi makacs borbajok, gyökere... bajt. Gyógyhatása kímélő, szelíd, fájdalom- és duzzanat-ellenes, gyomorok... Főhatásként: Lux Nihilágy... ad. Muzium... körút 7. k.

Dr. Csapó-féle törv. védett

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonai orvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACS, v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hűgycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori blünek következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátrgerincbajokot gyógyít a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 óratól 4 óráig; este 7-8 óráig. Nőknek egy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerkezelekről is gondoskodva lesz.

Bor. 1-4 éves homoki ó-schiller vagy fehér bor erősség és óv szerint, 100 literenként 22-24-28-32 frt. Ujbor (fejtve) minőség szerint 16-18-20-24-28 frt. Teseők „Borajjegyzéket” kérem. Rendelőt hordót is kaphat, mely beszerzési árán számították fel, s ugyanígy árban a létező borból, bérmentve, utókövetkezmények nélkül átvehető; kifizetés után a fizetés helyébe a postaküldvényen át lesz küldve. A rendelés nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta minőségű borhoz jutjatam, erről jó hírnevem nyújt kezeskedést. Borizétek 20-40,000 forinttal 12-14 százalék jövedelem biztosítása mellett; társ keresetlik.

Nemes eperfa ojtvány. Kifűző piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasan ojtva, 2-3-4-5 éves igen erős eszmé, erősség szerint 30 krtól 60 krtól, 10 frt vételei 50 százalékos, 25 frtnél 25 százalékos, 50 frtnél 33 százalékos, 100 frtnél 40 százalékos engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsét úgy a két, mint a több lábunk egyaránt szeretik; kifűző palánka is fizethető benne. Cselekedjen igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna házuk, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat a nélkül hagyni.

Birsojtványok. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugali, Oriás stb.), melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Fajja igénytelen, betegségek és ellenségei egyaránt mentes. Vannak rendkívül magas árban értékesíthető és sokféleképpen fel is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökereit fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krtól. Nagyobb vételei olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Lasponya ojtványok. Gyümölcse ép oly értékes, mint a birsó, s fajja ugyanolyan árban adatik el.

Spanyol meggy fekete. [Pándi vagy körösi meggy.] Termékenységét előmondandó, háromszor lett permetsze, s így ha azt folytatásig permetszezik, bőven fog teremni. Fajja egészen rendkívül szép és gazdag gyökereit fák darabja 15 krtól 60 krtól. Nagyobb vételei ugyanazok az engedmény adatik, mint az epernél.

DIOFA. A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökere, tele belső és kívülről, 2-3-4-5 éves diófák ára erősség szerint 20 krtól 50 krtól. Nagyobb vételei ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen kőrte, alma, szilva, őzsi és kajsziabarak, cseresznye, meggy, szőlő gazdaságunkhoz is értékesek. Rendkívül szép és gazdag gyökereit fák darabja 15 krtól 60 krtól. Nagyobb vételei ugyanazok az engedmény adatik, mint az epernél.

Kiselejtezett nemes ojtványok 2-3-4-5 éves dió-erős példányokban, azok kora és erőssége szerint 2-5-7-10-15 krajcár árban.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 frt 25 krtól 19 frtig eszméiként.

Kerti eszközök. Kifűző és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült hurok és (szarholók), szőlő ültetéshez való, továbbá kerti fűrészek, ollók, göbcseszám és ojtó kések, ezenkívül jelfa és ojtó kesztyűk igen olcsó árak mellett rendelkezhető meg.

Ar- és névjegyeket küld: Ungváry László titk., száll- és ártékek hírhelyes Ceglédreől.

Meghívás.

A Békés-Bánfalvi Takarékpénztár Részvénytársaság által 1900. évi március hó 18-án d. e. 9 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésre a t. részvényesek meghívotnak.

A rendkívüli közgyűlés tárgyai: 1. Elnökválasztás. 2. Az igazgatóság kiegészítése, esetleg egy felügyelőbizottsági tag választása.

Kelt Békés-Bánfalván, 1900. évi február hó 14-én.

Az igazgatóság.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK. KÖZGYŰLÉSI MEGHÍVÓ.

A Magyar Általános Hitelbank szavazatra jogosult t. e. részvényesei az 1900. évi március 19-én, hétfőn délelőtt 10 órakor, Budapesten, a bank helyiségében (V. Nádor-utca 12. szám) tartandó

harminckettedik rendes közgyűlésre meghívotnak.

A tanácskozási tárgyai: 1. Az igazgatóság jelentése a társaság 1899. évi üzleteiről. 2. Az igazgatóság számadása az 1899-ik üzletéről és indítványa az évi nyereség megállapítása és hovatfordítása iránt. 3. A felügyelő bizottság jelentése. 4. Határozathozatal a tárgyan és a felmentés megadása az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére. 5. Az alapszabályok 49. cikkének módosítása. 6. Jelentés a „K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe” című bécsi intézettel fennálló egyezmény tárgyában. 7. Választás az igazgatósági tanácsba. 8. Igazgatói választás. 9. A felügyelő bizottság választása és tiszteletdíjának megállapítása.

A közgyűlésen minden részvényes husz darab letélt részvény után egy szavazattal bír.

A szavazatra jogosult t. e. részvényesek felhívotnak, hogy részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlésre kitűzött határmag előtt 14 nappal Budapesten a Magyar Általános Hitelbanknál, vagy Bécsben a „K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe” című intézetnél, vagy S. M. von Rothschild bankháznál letélt tegyék.

A részvény számrólban összeállítva a benyújtó által sajátkezűleg aláírt jegyzék kíséretében nyújtandók be.

E jegyzék Budapestben két, Bécsben három példányban állítandó ki.

E jegyzék egy példány a benyújtónak az átvételi elismerésével visszaadatik. A részvények csak ezen elismeréssel visszaadandók a közgyűlés után visszazolgáltatni. A közgyűlésre belépti jegyül szolgáló igazolvány Budapesten közvetlenül a letételi alkalmával, Bécsben nyolc nappal a közgyűlés előtt fog kiadattani.

Ha valamely részvényes szavazati jogát más szavazatképes részvényes által óhajja gyakorolni, a megbízott nevére szóló meghatalmazást az igazolvány hátán kitöltési s aláírni tartozik.

A mérleg a felügyelő bizottság jelentésével együtt nyolc nappal a közgyűlés előtt Budapesten az intézet helyiségében, Bécsben a „K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe” című intézetnél és S. M. von Rothschild bankháznál a részvényesek rendelkezésére boesáttatik.

Budapestben, 1900. évi február 17-én.

Az igazgatóság.

Cs. kir. szab. osztr. kereskedelmi és iparhitelintézet.

H i r d e t m é n y.

A cs. kir. szab. osztr. keresk. és iparhitelintézet részvényeseinek

44-ik rendes közgyűlése

kedden folyó évi április 3-án esti 5 órakor Bécsben, az osztrák mérnök-és építész egyesület nagy disztermében (L. Eschenbachgasse Nr. 9.) tartatik meg.

A tanácskozási tárgyai:

- 1. Az igazgatótanács évi jelentése. 2. A felügyelő-bizottság jelentése az 1899. évi zárszámadásról és erről való határozathozatal. 3. Határozathozatal az 1899. évi tiszta jövedelem hovatfordítása iránt. 4. Az alapszabályok 4., 5., 9., 10., 14., 15., 16., 19., 34., 73., 75. és 85 §-ainak megváltoztatása. 5. Határozathozatal 62.500 részvény kiadásánál a 160 frtnyi névértéken felül elért eladási ár hovatfordítása iránt. 6. Határozathozatal az igazgatótanácsban megejtendő választások felett az alapszabályok 23. és 24. §-a értelmében. 7. A felügyelő-bizottság megválasztása az 1900. évre.

A szavazati joggal bíró részvényes urak, kik a közgyűlésben résztvenni kívánnak, ezenel meghívotnak, hogy a részvényeiket szelvényestül, vagy az azokat helyettesítő intézeti letéti jegyeket legkésőbb folyó évi március hó 6-ig mint az alapszabály szerinti végső határidőig letéteményezzék és pedig: Bécsben az intézet folyósító osztályában (L. am Hof 6.) hétköznapokon 9-12 óráig; Brinnben, Karisshadban, Lembergben, Prágában, Reichenberghben, Trieszben és Troppauban az intézet fiókjainál; Budapesten a magyar általános hitelbanknál; Berlinben a Disconto-Gesellschaft igazgatóságánál vagy a Bank für Handel und Industriénál, vagy Blech-rüder S.-nél vagy Mendelssohn et Cie-nél; Boroszóban a Schlesiacher Bankvereinél; Drezdában Günther et Rudolphnál; Majna-Frankfurtban Rothschild M. A. és fainál; Hamburgban Behrens L. és fainál; Kölnben Sal. Oppenheim jun. et Co.-nál; Lipcsében az Allgemeine Deutsche Credit Anstaltnál; Münchenben Merck, Finck et Co.-nál; Párisban Rothschild testvérekénél.

A részvények vagy letéti jegyek számsorban rendezve, az alulírt intézetnél egyszerű, a külső letéti helyeken kettős jegyzékkel nyújtandók be, a melyekről a benyújtó átvételi elismerényt kap, a melynek ellentében neki a közgyűlés folytata után a részvényeket vagy letéti jegyeket visszazolgáltatják. Az 1899. évi zárszámadás, a jelentésével együtt, a közgyűlésen résztvenni jogosított részvényes uraknak, néhány nappal a közgyűlés előtt meg fog küldetni. Huszonöt-huszonöt részvény egy szavazatra jogosít. A 25-nél kevesebb részvényt bíró részvényesek körükből közös meghatalmazottat nevezhetnek ki, aki részt vehet a közgyűlésen, ha az általa képviselt részvények száma legalább huszonöt rug. Ha egy részvényes szavazati jogát más szavazati joggal bíró részvényes által óhajtaná gyakorolttani, akkor a választott képviselőjére szóló meghatalmazást az igazolási jegynek hátsó oldalán sajátkezűleg aláírni tartozik. Azok a részvényes urak, kik így a meghatalmazás által átruházott szavazatok birtokába jutnak, tartoznak a reáljuk átruházott igazolási jegyeket (meghatalmazási okmányokat) legkésőbb egy nappal a közgyűlés előtt az igazgatótanácsnak kézbesíteni. Ennek fogva felhívjuk őket, hogy a kezeik közt levő sajtát és a reáljuk átruházott igazolási jegyeket f. évi március 24-től az év április 2-ig bezárólag az intézet folyósító osztályánál, a fentemlített hivatalos órákban letegyék, minek ellenében nekik, az általuk gyakorolandó szavazatok teljes összegét kimutató igazolási jegy kiadami fog. Az e közgyűlésen szavazati joggal bíró részvényesek jegyzékét f. évi március hó 24-től kezdve ugyanott, az igazolási jegyek előmutatása mellett átruházhatók.

Bécs, 1899. évi február hó 17-én. Cs. kir. szab. osztrák kereskedelmi és iparhitelintézet.

OLASZORSZÁG

REMEKEI.

Olaszország és az olaszok műkincseinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye.

Remek diszalbum hosszukás negyedréte formában.

A teljes mű 30 füzetből áll, ára füzetenként 1 korona 20 fillér.

Megjelenik havonként kétszer.

Igazgató: LAURENCZIC GYULA.

A magyar kiadás szerkesztője: BOROSS VILMOS.

A kiadásunkban legközelebb megjelenő, páratlanul szép és gyönyörű diszalbum, mely minden részében kizárólag a legkiválóbb intézetekben készül, *művészi elrendezése és fényes kiállítása*, valamint nagy, *pompás és tiszta fényképfelvételei* által elsőrangú alkotásként hódít majd az egész művelt világon.

A műbe felőlelt képek, melyek *teljes és tiszta egészét képezik Olaszország természeti szépségeinek és gazdag műkincseinek*, az olasz vidék beható ismerete s az ottani *építézet, festézet és szobrászat páratlan műveinek alapos tanulmányozása* alapján választottak össze és rendeztetek el.

A füzetek két hosszukás nyolcadréte oldalán a szerkesztő jeles tollából, aki alapos ismerője Olaszország tájainak, népei és műkincseinek, *lebilincselő szöveg* szolgál szeretetreméltó cicerone gyanánt.

E mű össze nem hasonlítható az eddig Olaszországról megjelent selejtes vásári munkákkal és ezek elmosódott és tisztátalanul nyomott clischével; e diszalbummal

monumentális remekművet alkotunk

az olasz klasszikus földről, olyan nagyszabású művet, melynek *értéke minden időben maradandó lesz* s a melynek jelentőségét az Olaszországot szeretők és ismerők legszélesebb köreiben éppen úgy, mint *a művészetet-kedvelők, művészek és tudósok között* a legmelegebben fogadják és elismerik.

A képek hibátlan tisztasága és azoknak a legapróbb részletig tökéletes élessége folytán e remekmű egyúttal *nélkülözhetetlen forrásmunka a művészetek különböző ágainak tanulmányozásánál.*

A füzetek 1 korona 20 fillérnyi ára e terjedelmes és nagybecsű művészi teljesítmény mellett páratlanul olcsó.

Előfizetések elfogadtatnak a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában (Budapest, VIII., József-körut 18.)

Előfizetési ár: 6 füzetre 7 korona 20 fillér. | 18 füzetre 21 korona 60 fillér.
12 „ 14 „ 40 „ | 30 „ 36 „ — „

A kiadóhivatal,
Budapest, V., Méréteg-utca 11. szám.

A munka elkészülte után bolti ára lényegesen magasabb lesz. — A második füzet kiadása után két hetenként egy-egy újabb füzet jelenik meg. — Az egész mű 1900 karácsonyra készen lesz.

APRO HIRDETESK

Minden szó egyszeri beiktatása... A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levelelbe tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásánál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRO HIRDETESK és ELŐFIZETESK

BUDAPESTI NAPLO részére a kiadóhivatalban József-körút 18., valamint a következő adóhely-településeken:

Breuer névker. Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkán.

Nemesek-féle Tőzsdé Pénztár.

Benda Józsefnek, Andrásy-ut 59.

Schwartz hirdetés irod. Marokkói-utca 2.

Soprony V., dohány-nagy-tőzsdé, Kerepesi-ut 1.

Deutsch Miksané, Andrásy-ut 38.

Szántó Mór tőzsdéjében Kecskeméti-utca 14.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Édes öregem! Epedvé várom a pillanatot...

Kereskedelmi Vegyeszet című híres könyvből.

Bizonyára fogod tudni, hol szerezhetsz...

Vártam a szállítást, amely elmaradt. Viszont hiszem...

Vasutasok szeretőm férjhez adni csinos, fiatal, háziasan nevelt...

Alapos oktatást német nyelvben nyújt egy gyakorolt magántanító.

Egy budapesti piacon jól bevezetett egyen vidéki tüzifa-kereskedőtől...

Franciául 15 óra alatt tanító nélkül lehet megtanulni.

Tanulmányi hirlap expedícióba felvétetik.

Fiatall fűszerkereskedőség március hó elsőjére...

Raktárnoki pénzbeszedői, üzletreztői vagy más efféle állást keres intelligens...

Ügynök a papír szakmából, ki a helypiacon ismeretével...

Nincs többé Nérelvölözés!!!!

NAGY VAGYONT, ÓRIÁSI JÖVEDELMEK, naponta 20-30 koronát, de évente legkevesebb 5-6000 koronát...

Én!

Szinte oly hihetetlennek tartom, hogy vasárnapra két napra láthatom. Talán nem is hiszi, hogy milyen nagyon örövendek.

Romeo.

Édes angyalom! Szeretlek és a bálba elmegyek, csak minél előbb lenne már.

„Faust.”

Ha lehet éljünk tavaszig. Imádlak szent Istenem!

Nefeletts.

Lakásomban esélyeig megmaradtam. Ölelve vár S.

Csúnyának.

Bizonyisten irtam, olvashattam. Nincs okom nem írni, semmi sem történik velem.

R. G.

Vártam a szállítást, amely elmaradt. Viszont hiszem, hogy azt az ígéretet, melyet nem adott, igenis, meg fogja tartani.

Vasutasok

szeretőm férjhez adni csinos, fiatal, háziasan nevelt ír. vallásu, Budapestben lakó hugomat. Homozánya 2000 korona és szép kelengye. Házasság esetén az illető jó protoktor-tor szert. Komoly, teljes névvel és címmel ellátott levelek „Jó gazdasszony” jelleggel a kiadóba kéretnek.

Alapok oktatást

német nyelvben nyújt egy gyakorolt magántanító. Ajánlatok „Alapok oktatás” jel. alatt a kiadóba kéretnek.

Egy

budapesti piacon jól bevezetett egyen vidéki tüzifa-kereskedőtől képviselést elláll. Szives megkeresések „Megbizható 324” címen a kiadóba.

Franciául

15 óra alatt tanító nélkül lehet megtanulni, Wittmann tanár könyvből. Ára 40 fillér. Cím a kiadóhivatalban.

Tanulmányi hirlap expedícióba felvétetik.

Fiatall fűszerkereskedőség

március hó elsőjére vidékre alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Raktárnoki

pénzbeszedői, üzletreztői vagy más efféle állást keres intelligens jó megjelenésű kereskedő, esetleg biztosítékkal is rendelkezik. Címe a kiadóhivatalban.

Ügynök

a papír szakmából, ki a helypiacon ismeretével jár azonnali belfélcere felvételre. Ajánlatok „Fix fizetés” jelleggel a kiadóhivatalba.

Fő- és alulárúsitó

urak! A Lukács-féle távirati iroda, mely a m. kir. szab. osztályosjáték huzási eredménye után azonnal megírógnyzi, a folyó sorsjáték VI. osztályában ismét működésbe lép.

Tízennyolc

orvosi állás pályázatát közli a „Közegészségügyi Kalauz” legutóbbi száma. Mutatványszám ingyen. Előfizetés egész évre 12 korona.

Gyorsírási

tanító magán tanításra vagy korekít gyorsírási felvételre vállalkozik. Cím a kiadóban.

Keresek

esinosan burtozott különböző szobát a belváros közepében. Szives ajánlatokat „Kellems lakás” alatt közvetít a kiadóhivatal.

Gyári helyiségek

nagy műhelyek, istállók azonnal kiadó. Cím a kiadóban.

Remek szőnyeg

diván, ottomán, kredenz, asztal, bőrszék, hálósobator meglegp. olesón. Selyem garnitúra, szalonasztal, írósztal 95 forintért azonnal eladó.

Wanted

an American or English Lady who has patience to teach and amuse a little girl of three for the day. Letters per English Lady to the office.

Irodatiszt

kereskedelmi képzettséggel, gyors és gépirásban teljesen jártas, azonnal felvételűk. „N. P. 7702” alatti ajánlatok Haasenstein és Vogler (Jaulus és Társa) cégnél Budapest, Dorottya-utca 9. benyújtandók.

Bármily

foglalkozást elvállal erőteljes fiatal ember. Cím a kiadóhivatalban.

Kereskedő urak

figyelmebe. Kereskedelmi iskolát végzett könyvelő, ki a könyvelést egy elsőrendű nagyobb üzletben önállóan végezte, kintin kiírtó irással bír és szolid megjelenése van, egyelőre szerényebb igények mellett állást keres.

Mider-varráshoz

leányok, valamint kifutóleány fizetésel azonnal felvételik. Cím a kiadóhivatalban.

Óvadékképes

29 éves fiatal ember jelenleg egy nagyobb intézményhivatalnok, mintpénztáros, vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat kérek „2000-3000 korona.” 2723

Házmasternek

ajánlok egy jelenleg is oly minőségben levő tisztességes egyen. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

Kossuth Lajos

életnagyságu kintinó mellképe (kézfestés) díszes aranyozott keretben 60 frtért eladó. Megtekinthető a lap kiadóhivatalában.

30 szoba

különbözű egyszerűbb és finomabb bútor eladó! 1 szoba farsagott hálósoba 150 ft., 1 szoba farsagott kredenz 40, 1 szoba farsagott asztal 12, 1 szoba farsagott macatlamájú díván 40, 1 szoba márt ággy 16, 1 szoba mahagoni gyantúra 10, 1 szoba mahagoni szalonasztal 30, 30 db farsagott fűjeli székény márványvala 7, 30 db. farsagott mosdó tükörrel és márványvala 28 ft. Kaputató: Zöldi-utca 14. szám. Sorokháiban, bejárata szivárogyantában.

Frakk és szalon

öltöny egyenkint 15 forintért eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Veszprémben

családház 2400 forintért eladó. Cím a kiadóban.

Bisznóhus,

fűstölt, kilója 30 kr. Megrendeléseket megfelelő előleg ellenében postán és vasuton naponta eszközli: Perles-gyár, Budapest, IX., Soroksári-ut 17.

Bolthelyiséget

keresek az Erzsébet-köruton a Király-utca és Kerepesi-ut között, egy nagyobb kirakattal, esetleg egy kisebb hátsó üzlettel vagy udvari raktárral. Ajánlatokat „H. J.” jelleggel elaphoz küldendők.

Elegáns és kényelmes

berendezett különbejáratu tisztta, világos szoba alkovval, egy vagy több hölgynek vagy urnak március 1-re kiadó. Cím a kiadóban.

Megveszem

„Univerzum” és „Gartenlaube” múlt évi folyamatait. Cím a kiadóhivatalban.

Jókai

összes műveit óhajtom megvenni olcsó áron. Cím a kiadóban.

Dr. Carabelli

Rheumatid. Fájdalmosillapító, gyógyhatású beörzösdés. Sikert elmaradhatlan, idült bajokról is. Minden fájdalom ellen: keszvény, eszú, gercsök, hátfájás, idegbaj. Csodahatásu fejfájás és migrainé, 1 palack 80 kr. Török gyógyszerárban Király-utca 12. és Neruda, Kossuth-utca 7.

Különgésnél,

keresztényül vegyen 30 kr.ért Réthy-féle pemotefűcukorkát.

ERENYI-féle

Ichtiol-Salicyl egy téglagömszűntet: bőrvészketeg, mindennemű sömörbeteget, bőrkórt. Artarmatlan. 1898

Zongora

najánem új; pianino kevéssé használt, külföldi; amer. harmonium, kintinó gyártmány, 13 regiszterrel; új zongorák és pianók, csakis kintinó gyártmányok, olesón Kohn Albertnél, Kigyó-utca 6. 9822

Barok-ebédli

és háló-szoba butor keveset használva, jutányosan eladó Mautner Henrik butorzállónál VIII. József-körút 21. sz. 5735

Antiphon

elektro-magnetikus szelatin-fülesegok almatlanoknak és ledégeseknek, valamint mindazoknak, a kik nyugodtan és egészségesen akarnak aludni. Számos elismerés! Direkté széküldi Pointner János Schärding Felso-Ausztria. 2 doboz próbaküldemény broszúrával 1 kor. 80 fillérlevélbelyegokban vagy utalványon való beküldése után bérmentve, 6 doboz 4 korona utánvéttel.

Cimbalmok,

részletre is, olesók és jó hangukú, 5 évi jóállás. Árjegyzék ingyen. Varga Pál, Rökk Szilárd-utca 3

Az angyalföldi

rendező-pályaudvar mellett egy saroktelek 37600 l olesón eladó. Cím a kiadóhivatalba. 2744

Egy jókarban

levő keveset használt 36 collos kövekket ellátott kiterítatu malom, valamint egy 17 soros Nicholson-féle teljes kivitattó vetőgépet jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Olesó telek eladó.

Pest közelében 1500-81 telek azonnal eladó, esetleg négy részbe is osztható. Cím a kiadóhivatalban. 2537

Bernhárdhegyi

kutya 2 drb igen szép és a legnagyobb fajtából, eladó. 2 1/2 hónapos. Cím a kiadóhivatalban. 5742

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

Közvetlen hálókocsi közlekedés Budapest déli vasúti Velence (Venezia) között. Budapest déli vasúti Pragerhof-Nabresina-Cormonson át Velencéba (Venezia) és megfordítva a 201-2-1002. sz. illetve 1001-1-202. sz. gyorsvonatokkal a nemzetközi hálókocsi-társaság hálókocsijai közlekednek, melyek I. és II. osztályú hálókocsi részére szelvény utasok részére szolgáló I. és II. osztályú kocsiszakkasszal is bírnak. Indulás Budapestről 8 órakor este, érkezés Velencébe 2 óra 15 perc d. Indulás Velencéből 2 óra 10 perc d. u. érkezés Budapest déli vasútra 9 óra 53 perc d. e.

Szépirási tanfolyam.

Lelkiismeretes tanításom, valamint Pozsonyban 25 évi működésem alatt sikerültnek bizonyult tanmódszerem folytán még a legrosszabb irással bíró is szerény tandíjért szép és folyékony írást sajátíthat el. Esti tanfolyamok. Vidékieknek mindkét írásmód nap alatti elsajátítását keszességét vállalok. Alapos tanítás a német nyelv és helyesírásban. Adler I. szőpír tan. Lakás: Nagykorona-u. 4. III. em. Ertekezési órák 10-11-g és 4-7-g. 5374

Csinoson butor

zött teljesen különbejáratu tisztta szoba, hölgynek vagy urnak március 1-re olesón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2740

Az apró hirdetések

follytatása a 22-ik oldalon.

Arany János-utca 34. sz. Butor beraktározás, Garde-Meuble.

Veszek

zalogházi cédulát régi arany ezüst árut brillánt és gyémánt árut a legmagasabb árak mellett

FRIED A.

órás és ékszerész Kerepesi-ut 2. szám.

Alulírott r.-t. keres

dobrestei (Bihar m.) ipartelepje részere egy a magyar-német levelezésben és könyvvezetésben teljesen jártas, nőtlen fiatal embert, ki románul is beszél. Az állás, mely szabad lakás, fűtés, világítás élvezetével jár, azonnal, de legkésőbb március elsőjén elfoglalandó. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Bihar-Dobrestre intézendők.

Bihari erdőipar és mészégető

részvény-társaság.

Hölgyeim!

Nem csodálom, ha a t. hölgyek a sok hirdetés acérem és piperecikkekkel nehezen választanak. Legyenek tovább is bizalommal és kisértésű csak egyszerűen meg álltam készített cikkek, az eredmény biztos. Mille fleur cséme könyvvél 60 kr. szappan 40 kr., poudre bármily színbe 60 kr., fehérlő glicerin 1 üveg 35 kr., szőrtörő 1 üveg 60 kr. Homlokfőgim szenczióció keltenek, a redőkötévképp kisműjű, darabja 1 frt 50 kr. Hajvizem páratlan! 1/4 óra alatt bármily ősz hajnak eredeti színet visszaadja, soshale lehet lemossni, 2 üveg 3 frt (3 hölg eladó). Számos elismerő levelekkel bizonyíthatom. Utánvéttel bárholva küldöm. Mandl Ida, Budapest, Bothlen-utca 12. sz.